

Xcweenta xtsi'n ra' pooxtla ra'

Bia'hannee dxyi'dxyi Jesucristu la'h ra' xpwiinn Ñi'h zi' Spíritu Saantu tin cweezaa Ñi'h la'n lasto' ra' ba

1 Ya loh mwer xchihbru'hn, mihgu Tiófilo, la'n baca'h loh lu'h xcweenta garaa ra' dzi'n nin bwi'hnn Jesucristu cun nin baluu'yi Ñi'h dez chin guza'loh cayuhnn Ñi'h dzi'n, ²cun para hasta dxyihyi nin bacah Ñi'h llaa'ndxibaa'. Ya antes nin nagahdxi gacah Ñi'h llaa'ndxibaa'; gulií Ñi'h xpooxtla Ñi'h. Ya pur Spíritu Saantu baluu'yi Jesuhs la'h ra' xpwiinn Ñi'h cuun dzi'n nin nahpa guunn ra' ba. ³Ya que gudii'dxi bati'dxiloh Jesuhs trabahju duxa, chi'chi gudxiinn ra' ba la'h Ñi'h, per lwehgu gahca babahn Ñi'h loh guelguhchi. Ya loh chywa'h gubihdxyi ziahanla bwelta baluu'yiloh Jesucristu loh ra' xpwiinn Ñi'h tin cagaluu'yi Ñi'h la'h ra' ba guchii pa'h nabahan Ñi'h, neezaa bwii'yidxyi'dxyi Ñi'h loh ra' ba xa naa guelrnabwa' xteenn Dxiohs. ⁴Ni'chin chin gudii'dxi chywa'h dxyih ra' chi, chi'chi batiaa'ha Jesucristu garaa xpwiinn ñi', tin gunabwa' Ñi'h ayi gare'h ra' ba guidxyi Jerusalehn laasii nahpa cweeza ra' ba Spíritu Saantu nin

guzi'guelhda Dxiohs dxi' guica'ha ra' ba.

Chi'chi rahbi Ñi'h:

—La'tu babihn nin guñi'n loh tu. ⁵Jwahn baro'bañihsa cun ñihsa si, per nnaah zalliaa'yi'hn dxyih caya'dxyi para dxi' Spíritu Saantu tin cweezaa Ñi'h sto' tu. Ya zi'chi chioobaañihsa tu cun Spíritu Saantu Dxiohs.

Jesuhs bacah para llaa'ndxibaa'

⁶Ya dxyih chi gahca badiaa'ha ra' ba nez loh Jesuhs, rahbi ra' ba:

—Daada, éta nnaah gudi'hi za lu'h guelrrnaabwa' la'h ra' bwiinn Israel?

⁷Chi'chi rahbi Jesuhs loh ra' xpwiinn Ñi'h chi:

—Ayi ruhnn tucagri gacabwa' tu xcweenta dxyih ra', nee chieempa ra' nin sola la' Dxiohs babwi'hnn Ñi'h lligaaba cuun nin guunn Ñi'h, ⁸per zica'ha tu Spíritu Saantu, tin cweezaa Ñi'h la'n lasto' tu. Tin la'h Ñi'h guni'hi Ñi'h guelrnabwa' la'h tu, tin chegati'chi tu xchi'dxyi'hn tantu guihdxyi Jerusalehn coma ziga garaa ra' guihdxyi nin xnaabwa' Judea, cun Samaria, neezaa gaduhbi guihdxyiyuh.

⁹Guya'loh si guñi' Jesuhs dxyi'dxyi ra' rii' bacah chi'h Ñi'h

para llaa'ndxibaa', ya gaduhbi nin riigata'tsi ra' ba la'h Ñi'h bidu'bi tuhbi xcayhi la'h Ñi'h, ya zi'chi si bia'pa Ñi'h la'n xcayhi chi, ya ayi ru bwa'hatii' ra' ba la'h Ñi'h.

¹⁰Ya gaduhbi nin riigata'tsi dzi'tsi ra' ba llaa'ndxibaa' hasta bia'pa Jesuhs, dxyigahsi baluu'yiloh chiohpa xaanjla Dxiohs, nahcu ra' ba lahdxyi labweh, ya zuu ra' aanjla chi gahxu cwee' ra' ba.

¹¹Chi'chi rahbi aanjla ra' chi loh ra' ba:

—Bwiinn Galilea ra', ¿xixnaa riigata'tsiti' tu llaa'ndxibaa'? Jesuhs nin bacah dxibaa' nez delanta loh tu, ziga bwa'h tu bacah Ñi'h nnah zi'chi gahca za gwa'h tu chin dxi' Ñi'h loh xcayhi stuhbi bwelta.

**Biu'garii Matías xlugaa'hari
Judas nin bato' la'h Jesuhs
loh ra' bwiinn duhlda**

¹²Ya seguihdu babii ra' ba yihca tuhbi dahani'hn nin laa dahan Olivo, dahani'hn chi ria'hanan gahxu rwa' guihdxyi Jerusalehn. Gwah ra' ba nez dahan gahxu chigah, laasii tuhbi distancia chi'hzi rñi' loh xlehyi Moisehs rahca rzah ra' bwiinn dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel. ¹³Chin badzihn ra' ba para guihdxyi Jerusalehn bwaa ra' ba cwartu nin ria'han yihca yuu' chiohpa pihsu chi. Ri'chi ria'han Pehdru, Jacobo, Jwahn, Andrehs, Felipe, Tomahs, Bartolomeh, Mateu, Jacobo llii'n Alfeu, Simohn nin guyuu' lahda ra' Cananista, neezaa Judas bwihtsi Jacobo. ¹⁴Ri'chi guyuu' ra' ba cun bwihtsi ra' Ñi'h, cun neezaa gunna'h ra', cun neezaa

María xnaan Jesuhs. Ya garaa ra' ba tuhsi junta rbwihdxyi-rnaaba ra' ba Dxiohs tin gacanee Ñi'h la'h ra' ba. ¹⁵Ya la'n dxyih chi gahca badiaa'ha ra' tuhbi gaywa'h gahlda xpwiinn Jesuhs, chi'chi gusuhnchii Pehdru galaayi ra' ba.

Chi'chi rahbi Pehdru loh ra' bwiinn chi:

¹⁶—Cañi'n loh tu bwihtsi ra', nahpa soobaa xchi'dxyi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs nin baca'h guehtu Davihd loh dxihtsi xcweenta Judas nin biu'n ntriehgu la'h Jesuhs loh ra' nin guna'zu la'h Ñi'h. ¹⁷Guhca Judas lasaa' nu'h, bwi'hnn za ba la'h gahca dzi'n nin dxudi'hnn nu'h. ¹⁸Per nin bwi'hnn Judas guca'ha ba mweeyi chin biu'n ba ntriehgu la'h Jesuhs, ya chin guluhlla bwi'hnn ba dzi'n dxaaba chi, chi'chi basia'garii ba mweeyi chi loh ra' nin bwi'hnn ba xtsi'n ñi'h, ya mweeyi chi bio'h tahyi loh yuh pur lah Judas. Laasii seguihdu la'h gahca ba baxi'h ba yahnn ba cun tuhbi du'h, ya chin guruu'gayaa' du'h chi biaaba ba loh yuh guzuh yihca ba loh yuh ya guchixquii' ba. ¹⁹Ya chin gudii'dxi dxiahga ra' bwiinn guihdxyi Jerusalehn zi'chi guhca, ni'chin gule'helah ra' ba yuh chi Haceldama, laazan yuh rihn. ²⁰Loh ra' dxihtsi nin laa Saalmos baca'h guehtu Davihd dxyi'dxyi ra' riil':

Dxia'han da'tsi yihdzi ba; nee ayi nin chuu'hun.

Neezaa rahbi loh dxihtsi chi:

Mejor chi'hyi ra' ba stuhbi bwiinn dxiu'garii hasta naa ba dzi'n.

²¹'Yannah nahpa cwii nu'h stuhbi ndxi'hw, nee nahpa gaca ba tuhbi

bwiinn nin guzahnee la'h nu'h garaa dxyih ra' nin guyuu'nee Daada Jesucristu la'h nu'h ²²desde dxyih nin guzo'baloh baro'bañihsa Jwahn hasta dxyih nin bacah Jesuhs dxibaa' tin bwiinn rii' gacanee ba la'h nu'h gati'dxi nu'h dxyi'dxyi ra' nin babahn Jesuhs loh ra' bwiinn guhchi.

²³Chi'chi gulii ra' ba chiohpa ndxi'hw nin dxa'ga loh ra' ba, tuhbi ba laa Joseh Barsabahs nin rñi' ra' ba Justu cun stuhbi ba nin laa Matías.

²⁴Pwihsi chi'chi gudihdxyi-gunaaba ra' ba la'h Dxiohs, squii' rahbi ra' ba:

—Daada Dxiohs nin rahcabwa' lasto' garaatii' nu, baluu'yi la'h nu cuun nin naa ndxi'hw nin la'lu'h gulii loh garoopa ndxi'hw ra' rii', ²⁵tin dxiu'garii ba guunn ba dzi'n nin basaa'n Judas pur nin guyuu' xtuhlda ba, laasii la'h Judas ba ziaa hasta bwi'hnn tucabri la'h ba.

²⁶Ya chi'chi gudzihta ra' ba dado tin gwa'ha ra' ba cuun nin dxiu'garii xlugahri Judas. Ya chin biaaba dado biga'hanee Matías swerta tin biu'garii ba xlugahri Judas, tin gubia'garii guhca ra' ba tsi'h bichiohpa xpooxtla Jesucristu.

Chin badzihn Spíritu Saantu xteenn Dxiohs

2 Chin badzihn dxyih nin rahca lañih xteenn Pentecostehs, rii garaa ra' xpwiinn Jesucristu tuhsi lahta la'n tuhbi yuu', ²chin guzo'baloh cayuu' bwih llaa'ndxibaa' zigazi tuhbi biduhn, ya guyuu'tii bwih duxa chi gaduhbi la'n yuu' hasta zohba

ra' ba, ³chi'chi baluu'yiloh ziahan bwehli'hn nin xñah ziga luhdxyi bwiinn nez guiya', ya bigaa'zi bwehli'hn ra' chi yihca cada tuhbigah ra' ba. ⁴Ya garaa ra' ba guyuu'tii Spíritu Saantu Dxiohs la'n lasto' ra' ba. Chi'chi guzo'baloh cañi' ra' ba guriin-guriin dxyi'zah ziga bad'hi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs guelrnabwa' guiñi' ra' ba.

⁵Ya la'n dxyih ra' chi ziahan bwiinn Israel ra' nin zezahnee ziga baluu'yi Moisehs guunn ra' ba, badzihn ra' ba Jerusalehn nee ze' ra' ba guriinn-guriin guihdxyi. ⁶Chin bihndxiahga ra' ba guyuu' bwih duxa chi, badiaa'ha ra' ziahanroo ra' bwiinn chi, nee badxyigaa' duxa ra' ba laasii bwa'ha ra' ba cañi' ra' pooxtla dxyi'zah nin xñi' cada tuhbi ra' bwiinn nin rii ri'chii, ⁷ya loh riiyadxyigaa' bwiinn ra' chi, chi'chi rahbi loh lasaa' ra' ba:

—¿Ta bwiinn Galilea ra'gaa dee' nin riiñi'? ⁸¿Xaxmohda naann ra' ba xchi'zah cada tuhbi ra' nu'h nin gulaanee nu'h?, ⁹nee la'hnu'h naa nu'h bwiinn ziitu nin ze' cada stuhbi lahta ra'; ziga bwiinn Paartia, bwiinn Media, bwiinn regiohn Elahm, bwiinn Mesapotamia, bwiinn Judea, bwiinn estadu Capadocia, bwiinn regiohn Pontu, bwiinn Asia, ¹⁰bwiinn Frigia cun bwiinn Panfilia, cun bwiinn Egiptu cun neezaa bwiinn distrihtu xteenn Africa. Loh ra' bwiinn nin ze' Roma, nuu ra' nin riachiizisto' ra'ñi'h xcweenta zigazi riachiisto' ra' bwiinn Israel xreligiohn ra' ba, ya nuu za ra' ba desde guulaa ra' ba naa ra' ba bwiinn Israel, ¹¹neezaa bwiinn Creta rii rii' cun

bwiinn Arabia. Yannah rihn nu'h cañi' ra' bwiinn ca dxyi'zah nin rñi' cada tuhbigah ra' guiidxyi ra' rii'. Neezaa cun xchi'zah nu'h cañi' ra' ba xcweenta dzi'n roo ra' nin cayuhnn Dxiohs.

¹²Garaa ra' ba riiyadxyigaa' ra' ba, nin ayi gaann ra' ba xi lligaaba guunn ra' ba, chi'chi canaabadxyi'dxyi loh lasaa' ra' ba, rahbi ra' ba:

—¿Xixni'ca cayahca? ¿Xixnaa ayi rahcabwa' nu'h?

¹³Chi'chi guñi' nuhn bwiinn ra' chi squii' loh ra' pooxtla:

—Pwehda riizuhdzii bwiinn ra' ca.

**Guñi' Pehdru loh ra' bwiinn
ziga nin cayahca ri'chi**

¹⁴Chi'chi gwasu'nchii Pehdru cun zatsi'h bituhbi pooxtla ra', tin guñi' Pehdru jweersiroo, rahbi ba:

—Yu'bitu bwiinn Judea ra' neezaa garaa ra' nin nuu ra' guiidxyi Jerusalehn, gulgahca'dxiahga dxyi'dxyi nin guñi'n loh tu. ¹⁵Ayi rzuhdzi dxi'h nu ziga ruhnn tu lligaaba. ¿Tayi rwa'ha tu rsiiyiru ñi' gue'du xcaga' ñi'h? ¹⁶Dee' cayahcan tin guzohba dxyi'dxyi ziga guñi' profeta Joel xchi'dxyi Dxiohs cadxyih roo. ¹⁷Rahbi Dxiohs:

Zadzihn dxyih nin guixe'hla'hn Spíritu Saantuhn tin cweezaa Ñi'h la'n lasto' garaatii' bwiinn,
nee llii'nga'n tu llii'ndxa'pa tu ziñi' za ra' bi xchi'dxyi'hn. Llii'nga'n tu zwa'haloh ra' bi mahziru cohsaroo,
ya xtatitaguhla tu ziñi' xca'lda ra' ba cohsa ra' nin guluu'yi'hn la'hra'ba.

¹⁸Guixe'hla'hn Spíritu Saantuhn para garaa ra' nin chechiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi'hn ndxi'hw gunna'h ra',

ya ziñi' ra' ba xchi'dxyi'hn.

¹⁹Guiya' llaa'ndxibaa' zwa'ha tu cohsa roo nin gaca neezaa loh guidxyiyuh zwa'ha tu zi'chi gahca sehn roo ra' nin gaca ziga rihn, bwehla,
neezaa xcayhi gaca ziga guhxa.

²⁰Ya loh gubihdxyi gacahyin, ya loh bwe'hw gañahan zigazi rihn.

Nahpaa gaca garaa ra' cohsa rii chi'chiyi gadzihn dxyih duxa nin dxie'ldahn ziga naann Xtaada Dxiohs tu.

²¹Ya garaa bwiinn nin rbwihdxyilah Na'h zila'h ra' ba loh duhlida.

²²Rahbiza Pehdru:

—Bwiinn Israel ra',

gulgahca'dxiahga dxyi'dxyi ra' nin guñi'n. Dxiohs baluu'yi la'h tu chyu naa Jesucristu nin ze' Nazaret pur dzi'n roo ra', milahgru ra', sehn ra' nin lu'h bwi'hnn Ñi'h nezloh tu. La'h gahca Dxiohs badi'hi guelrnabwa' la'h Jesucristu ni'chin bwi'hnn Ñi'h dzi'n roo ra' chi. La'tu naann la dee'. ²³Per galohitii' la'h Dxiohs naann la xa guunnee tu la'h Jesucristu nin naa Llii'n Ñi'h. Pura xigaaba gahca Ñi'h biu'n Ñi'h ntriehgu Llii'n Ñi'h loh tu tin bati'dxi tu Ñi'h loh ra' bwiinn nadxaaba nin baca'h la'h Ñi'h loh cruhzi tin guhchi Ñi'h.

²⁴Per lwehgu bacwa'hn Dxiohs la'h Jesucristu loh guelguhchi laasii ayi guyuu' xtuhlda Ñi'h. Nee ayi ñahca ñica'ha guelguhchi la'h Jesuhs

laasii r nabwa' Ñi'h la'h guelguhchi.

²⁵Chin babahn Jesuhs, guzohba dxyi'dxyi nin baca'h guehtu rrehyi Davihd loh dxihtsi xcweenta Ñi'h; squii' guñi' Davihd loh Dxiohs: Garaa dxyih rwa'hahn loh lu'h Dxiohs, zuu lu'h xlahdu derehchu'hñ cayahcanee lu'h na'h tin ayi guidxyihbi lasto'n.

²⁶Ni'chin guñaazahn loh lu'h pura taantu riahxi'hñ laasii zucwa'hñ lu'h na'h chin gachi'hñ;

²⁷nee ayiza gusaa'n lu'h dxia'han xalma'hñ la'n ba'; ayiza gusaa'n lu'h guudxyi tihxi Llii'n lu'h nin nadzii'hi lu'h;

²⁸la'lu'h baluu'yi la na'h xa guibahanahn para tu'pazi, nee zusiahxi lu'h na'h laasii guibahanee lu'h na'h llaa'ndxibaa'.

²⁹Rahbiza Pehdru:

—Bwihtsi ra', guyaa guñaan loh tu, nee naannza tu baaguhca cadxyihroo' guhchi guehtu Davihd nee zee rañihchi gahca ba, baaguyuu'dzi'tsi ba la'n ba', per zahca guidia'ha nu'h xpa' guehtu rrehyi Davihd. ³⁰Per guñi' guehtu Davihd xchi'dxyi Dxiohs chin gubahan ba, ya bia'handxyi'dxyinee pa'h Dxiohs la'h Davihd nahpaa gudi'hi Dxiohs tuhbi llahga ba nin guiria'hlah Crixtu, ya llahga rrehyi Davihd la'h Daada Jesucristu nin bwi'hññ gahn xlahdu derehchu Dxiohs, yannah naa Ñi'h rrehyi ziga guhca xtatita Davihd Ñi'h rrehyi, ³¹pwihsi baluu'yixgah Dxiohs cohsa ra' rii' la'h rrehyi Davihd, ni'chin guñi' guehtu Davihd ta'h Jesucristu loh ra' bwiinnguuchi

laasii ayi gunnah Dxiohs ñia'han xahlma Jesucristu la'n gabihldxyi, nee ayiza gunnah Dxiohs ñuu'dxyi bwe'hltihxi Jesucristu la'n ba' hasta biga'tsi Ñi'h. ³²Ni'chin bacwa'hñ Dxiohs la'h Jesucristu loh ra' bwiinnguuchi, la'hñu ziga xpwiinn Ñi'h bidia'haloh nu guhchi Ñi'h nee segiuhdu gahca babahn Ñi'h. ³³Ya ziga babwihdxyi Dxiohs la'h Jesucristu ziaa Ñi'h llaa'ndxibaa' tin chuu Ñi'h xlahdu derehchu Xtaada Dxiohs Ñi'h ya badi'hi Dxiohs guelrnabwa' la'h Jesucristu cun Spíritu Saantu tin guti'dxi Ñi'h Spíritu Saantu para la'h ra' bwiinn guidxyiyuh, ya nin riiywa'ha tu cun neezaa nin cayihn tu ni'chipa'hñ naa nin cayuhññ Spíritu Saantu. ³⁴Laasii ayi guehtu Davihd dxi'h naa nin bwaa llaa'ndxibaa' sino que Jesucristu bwaa xlawaa'ha guehtu Davihd laasii la'h gahca guehtu Davihd rahbi:

Guñi' Dxiohs loh Daada nin r nabwa' loon; rahbi Ñi'h:

“Guzohba xlahdu derehchu'hñ, ³⁵ya hasta que no gadzihn dxyih nin gutsii'gara'n bwiinn ra' nin rdxyi'chinee yi'h loh lu'h tin gacabwa' ra' ba yi'h r nabwa' lu'h garaatii'.”

³⁶Ni'chin rñi'n loh tu —rahbi Pehdru—, la'htu nin baca'h la'h Jesucristu loh cruhi, bwiinn Israel ra' gulgahcabwa', la'Dxiohs bazuh la'h Daada Jesucristu tin guinabwa' Ñi'h la'hñu'h neezaa guta'h Ñi'h la'hñu'h loh duhlda.

³⁷Chin bihn ra' ba guñi' Pehdru yihca ra'ba ziga naa ra' ba bwiinn nin baca'h la'h Jesuhs loh cruhi, bie'suh guhca nalasasto' ra' ba,

chi'chi rahbi ra' ba loh Pehdru cun spaaldaa ra' pooxtla nin canee Pehdru ri'chi:

—iAhyi bwihtsi ra'!, ÷xa ni'cachi'h gachidi'hnn nu nnah?

³⁸Chi'chi rahbi Pehdru loh ra' ba:

—Gulgasagu'dzisto' tu loh Dxiohs cun neezaa chioobaañihsa cada tuhbigah tu pur lah Jesucristu laasii zi'chi naa tuhbi sehn guzo'badxiahga tu xchi'dxyi Jesucristu, nee tin zi'chiza zuhnn Dxiohs pardohn xtuhlda tu, ya chi'chiyi zuni'hi Dxiohs Spíritu Saantu la'htu tin cweezaa Ñi'h la'n lasto' tu. ³⁹Laasii xclaa'dzi Dxiohs guni'hi Ñi'h Spíritu Saantu Ñi'h la'htu, neezaa llii'n tu cun neezaa bwiinnziitu ra', o sea garaa ra' bwiinn nin guntaa'yi Ñi'h gaca ra' xpwiinn Ñi'h.

⁴⁰Ya seguihdu gwazah ru guñi' Pehdru ziahan roo ru dxyi'dxyi loh ra' bwiinn Israel ra' chi squii':

—Gulguiria'caa loh ra' bwiinn nin rusahcaloh nin rii ra' loh guidxyiyuh nnah tin ta'h tu loh jwiisi nin gaca.

⁴¹Ya guro'bañihsa garaa ra' bwiinn nin gwachiisto' ra' ñi'h dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pehdru, ya dxyih chi gwabiiga ziga chohnna mihi bwiinn tin biahca ra' ba tuhsi cun xpwiinn JesuCristu. ⁴²Ya garaa ra' ba gwazahnee dzi'tsi ra' ba dxyi'dxyi nayaa nin baluu'yi ra' pooxtla la'h ra' ba, cun biahxi duxa ra' ba nee, laasii tuhsi biahca ra' ba cun xpwiinn Jesucristu, cun tuhsi gudahw ra' ba cun xpwiinn Jesucristu, zigazi gudahwnee Jesucristu la'h ra' xpwiinn Ñi'h chin guyuu'nee Ñi'h la'h ra' ba, ya

zi'chi badiaa'ha ra' ba tuhsi lahta tin gudihdxyi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs tin gacanee Ñi'h la'h ra' ba.

Mohda ziga gubahan ra' xpwiinn Jesucristu galoh

⁴³Badxyigaa' duxa loh ra' bwiinn pur dzi'n roo ra' nin bwi'hnn pooxtla ra' cun milahgru ra' nin bwi'hnn ra' ba. ⁴⁴Ya garaa ziga gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs tuhsi nabahan ra' ba nee tuhsiza rnabwa' ra' ba xixteenn lasaa' ra' ba. ⁴⁵Ya guza'loh batoo' ra' ba xixteenn ra' ba chi'chi bwi'hnn cumpañu lasaa' ra' ba segun bichi'hnn cada tuhbigah ra' ba mweeyi. ⁴⁶Nee diahrutii' badiaa'ha ra' ba la'n guido' cun tuhsi guhca xigaaba ra' ba. Ya de taantu riahxinee lasaa' ra' ba, ni'chin cada tuhbigah ra' ba baguhn lasaa' ra' ba yihdzi cada tuhbigah ra' ba tin gudahwnee lasaa' ra' ba. ⁴⁷Ya zi'chi mahziru gwazah guñi' ra' ba chuhla naa Dxiohs, garaa ra' bwiinn guñi' ra' ba xpwiinn Jesucristu naa ra' bwiinn za'ca. Ya ni'chin dxyih cun dxyih gwazah gudahla ra' bwiinn nin riachiisto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu laasii cayahcane Dxiohs cayahca ziahan ra' ba.

Biaca guelralluu'n ñaa' tuhbi ndxi'hw

3 Tuhbi dxyih zee Pehdru cun Jwahn hasta zohba guido' roo' zigachi'h xcachohnna gudxyih hohrachi naa hohra nin rbwihdxyi-rnaaba ra' bwiinn Israel la'h Dxiohs. ²Nee rwa' pweerta roo' guido' nin lasahcaru ri'chi rzohba tuhbi ndxi'hw

nin ayi rzah desde chin guulaa ba, ya diahrutii' ru'a ra' lasaa' ba la'h ba tin rianee ra' ba la'h bwiinn nin ralluu'n ñaa' ñi'h rwa' guido' roo', tin rnaaba ba guhn loh ra' bwiinn nin riuu'tii' la'n guido' roo' chi. ³Per chin bwa'ha ndxi'hw nin rahca ñaa' ñi'h chi o sea ndxi'hw nin rbwe'he guhn zeyuu'tii Pehdru cun Jwahn rwa' guido' roo chi, chi'chi gunaaba ndxi'hw chi tuhbi guhn loh ra' ba. ⁴Chi'chi bwa'hadzi'tsi ra' chi'h Pehdru cun Jwahn loh ndxi'hw chi, chi'chi rahbi Pehdru loh ba:

—Bwa'ha loh nu.

⁵Ya cagalda'tsi ndxi'hw chi xohra ñudi'hi ra' ba guhn la'h ba, ⁶chi'chi rahbi Pehdru loh ba:

—Ayi na'pahn ohro ni plahta, per nin na'pahn zuni'hiñin yi'h; pur lah Jesucristu nin ze' guiidxyi Nazaret, igwazu'nchii, tin guzah!

⁷Ya chi'chi cun naa derehchu Pehdru gutesa ba la'h ndxi'hw nin rahca ñaa' Ñi'h chi, ya lwehgu biaca ñaa' ba, ⁸ya loh tuhbidxi'h nin bwi'hnn ba pur bire'nchiehsa ba, lwehgu guzah ba, ya gyyuu'tenee ba Pehdru cun Jwahn la'n guido' roo' chi. Ya loh zeezah ba rre'nchiehsa ba nee neezaa cañi' ba xa chuhla nin naa xquelrnabwa' Dxiohs. ⁹Ya garaa ra' bwiinn nin rii la'n guido' bwa'ha ra' ba rzah ndxi'hw chi nee cañi' za ba pur chuhla nin naa Dxiohs, ¹⁰ya bwiinn ra' nin rii la'n guido' badxyigaa'loh ra' ba nee neezaa bidxyihbi ra' ba pur nin guhca hohrchi, laasii nu'nbwa' ra' ba la'h ba nin rzohba rwa' guido'roo' rbwe'he guhn.

**Baluu'yi Pehdru xchi'dxyi
Dxiohs la'n guido' roo'**

¹¹Ya ayi rusaa'n ndxi'hw nin biaca ñaa' ñi'h la'h Pehdru cun Jwahn,

ni'chin garaa ra' bwiinn gwabiiga-gallu'hn ra' ba hasta zuunee Pehdru cun Jwahn la'h ndxi'hw nin biaca ñaa' ñi'h, ya badxyigaa' duxa ra' bwiinn pur nin bwa'ha ra' ba biaca ñaa' bwiinn chi. Guhca dee' rwa' curdohra xteenn Salomohn. ¹²Ya chin bwa'ha Pehdru ni'chi, chi'chi rahbi ba loh ra' bwiinn:

—Bwiinn Israel ra', éxixnaa radxyigaa'tii' tu loh nu zigazi la'h nu bachidi'hnn nu para bazah bwiinn rii' pur xquelrnabwa' nu, o pur taantu nin nadzii'hi nu Dxiohs?

¹³Xchiohs nu'h nin naa Xchiohs guehtu Abrahn, guehtu Isaac, neezaa guehtu Jacobo; la'h gahca Dxiohs rii' badi'hi guelrnabwa' roo' la'h Llii'n Ñi'h nin laa Jesuhs. Xlawaa'ha ñuhnn cweenta tu la'h Ñi'h, la'hlaa mahziru gunaaba tu gudxiinn Pilahtu Ñi'h loh Pilahtu. Chin guclaa'dzi ba ñulda'h ba la'h Ñi'h, ¹⁴la'h gahca tu ayi guclaa'dzi tu ñila'h Ñi'h cun guñi' tu ayi nu'nbwa' tu Llii'n saantu Dxiohs nin ruhnn ganaalla dzi'n za'ca. Mejor gunaaba tu gula'h Barrabahs, ndxi'hw nin gudxiinn bwiinn, ¹⁵ya mahzi gudxiinn tu Bwiinn nin rni'hi guelnabahan, per lwehgu gahca bacwa'hn Dxiohs la'h Ni'h loh ra' bwiinnguuchi, ni'chin la'h nu naann nu la'Ñi'h nabahan. ¹⁶Nin bwi'hnn para biuu'rihn ñaa' bwiinn rii' nin nu'nbwa' tu, naan pur xquelrnabwa' Jesucristu ni'chin la'ña' ba biaca laasii gwachiisto' ba dxyi'dxyi nin bachiñi' nu loh ba, ziga riiywa'haloh tu ba.

¹⁷Rahbiza Pehdru:

—Bwiitsi ra', la'n naannlaa ayi guhcabwa' tu nin bwi'hnn tu, cun

bwiinn ra' nin dzi'baloh ru loh tu, ni'chin gudxiinn tu Jesuhs, ¹⁸per nahpaa guhca zi'chi laasii zi'chi caa loh xchihtsi Dxiohs nin baca'h garaa ra' guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs desde cadxyih roo'. Nahpaa guti'dxiloh Xcixitu Dxiohs trabahjw duxa, tin guzohba dxyi'dxyi nin bwi'hnn Dxiohs lligaaba gaca. ¹⁹Ni'chin nnah gulgacu'dzi sto' tu nee gulgabia'garii nez loh Dxiohs, nee tin gusia'pitii Ñi'h xtuhlda tu, ²⁰nee tin cu'nehza za Dxiohs tuhbi lligaaba nasaa para la'n yihca tu, laasii zixe'hla Dxiohs Jesucristu nin bazuh Ñi'h desde cadxyihroo' tin guinabwa' Ñi'h la'h tu. ²¹Per nnah ya nuu Jesucristu llaa'ndxibaa', hasta gadzihn dxyih nin gusacuubi Dxiohs garaatii' ra' cohsa ziga bia'han dxyi'dxyinee Ñi'h la'h ra' guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs desde cadxyih roo'. ²²Laasii squii' guñi' guehtu Moisehs loh ra' guehtaguhla xtatita roo ra' nu'h, rabbi ba:

Xtaada Dxiohs nu'h zixe'hla Ñi'h tuhbi ndxi'hw ziga na'h nin cwii Ñi'h loh lasaa' tu.

Ziñi' ba xchi'dxyi Dxiohs.

Gulgazo'badxiahga garaatii' dxyi'dxyi nin guñi' ba loh tu.

²³Laasii garaa ra' nin ayi guzo'badxiahga xchi'dxyi ba ziñihchilohtii' ra' ba para tu'pazi.

²⁴Rahbiza Pehdru:

—Rza'lohon desde guehtu Samwehl, cun garaatii' ndxi'hw nin zeena'hla la'hba ziga guñi' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, guñi' ra' ba xcweenta ra' cohsa nin cayahca

ra' la'n dxyih ra' rii'. ²⁵La'htu naa tu llahga ra' ndxi'hw ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs, nee naa za tu llahga ra' ba laasii zi'chi bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h ra' xtatita roo ra' nu'h chin rabbi Ñi'h loh guehtu xtatita Abrahñ nu'h: “Pur tuhbi llahga lu'h nin dxie'dxiahlda dxi'h zacataa'yi garaa ra' bwiinn guidxyiyuh, laasii zuta'h ba la'h ra' bwiinn loh duhlda.” ²⁶Nee baxe'hla Dxiohs la'h Jesucristu mweergaloh loh tu, nee tin bwi'hnntaa'yi Ñi'h la'h tu, nee tin ayiru chezah tu xneziuh dxaaba tu.

Baluu'yi Pehdru cun Jwahn xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' guxchiisi

4 Gaduhbi nin cañi' gahca ra' ba loh ra' bwiinn ra' chi, badzihn ra' bixohza xteenn Israel cun ninlu'h rnabwa' la'h ra' guixa'ga xteenn guido' roo' cun nuhn bwiinn guido' nin laa Saduseu. ²Rdxyi'chi duxa ra' ba laasii cagaluu'yi Pehdru cun Jwahn zabahan bwiinn loh guelguhchi pur nin babahn Jesuhs. ³Ni'chin guna'zu ra' guxchiisi la'h ra' ba, per ziga gudxyihlan, nee ziga la'jusgahdu bie'wlaza hohrchi, ni'chin bie'w ra' ba. La'n lahtsi dxi'ba ri'chi basarah ra' ba gue'la. ⁴Ya loh bwiinn ziahan roo ra' ninlu'h bihn xchi'dxyi ra' ba gwachiisto' ra' bwiinn chi xchi'dxyi Dxiohs. Guhca ra' ba ziga ga'yu mihyi ndxi'hw.

⁵Ya seguihdu chin barah gue'la, badxa'galasaa' garaa ra' bwiinnnguuhla cun nee ra' nin rnabwa' ra' nez loh guihdxyi Jerusalehn, cun bwiinn ra' nin ruluu'yi lehyi, ⁶neezaa Anahs nin

rnabwa' la'h garaa ra' bixohza, neezaa Caifahs, Jwahn, Alejandru, nee neezaa garaa nin naa lasaa' ra' bixohza roo' ra' nin rnabwa' rii ra' ni'chi. ⁷Chi'chi gunabwa' ra' ba bie' Pehdru cun Jwahn gurih galaayi ra' ba tin gunabadxyi'dxyi ra' ba loh Pehdru cun Jwahn squii':

—¿Chyu xquelrnabwa' nahpaa tu? ¿Chyu laa baze'ta tu tin basiaca tu ndxi'hw rii'?

⁸Per Pehdru, ziga ya gadxah lasto' ba Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, ni'chin rahbi ba loh ra' ba:

—Daada guxchiisi ra', cun bwiinn guhla ra' xteenn bwiinn Israel,

⁹la'h tu rnabadxyi'dxyi tu xa mohda bidxiacanee nu la'h ndxi'hw rii' o xa pur biaca ba, ¹⁰yaque la'h tu rnabadxyi'dxyi tu ni'chin nnah gachiñi' xnehza nu loh tu nee neezaa loh garaa ra' bwiinn guihdxyi Israel, Jesucristu nin baca'h tu loh cruhsi, la'Dxiohs bacwa'hn la'h Ñi'h loh guelguhchi ya pur lah Ñi'h basiaca nu la'h bwiinn nin zuu nez loh tu rii' naza'ca nnah, ¹¹ya la'htu ayi gwachiisto' tu xch'dxyi Jesucristu. La'hÑi'h naa ziga tuhbi dxiah nin lu'h rbwe'caa tu chin ruhnncha'yi tu tuhbi yuu', per Dxiohs la'Ñi'h bwi'hnn naa Jesucristu ziga dxiah ninlu'h mahziru naza'ca nin guyuu' xchihn xteenn yuu'. ¹²Ayi xa ta'h bwiinn loh duhlda xcweenta zuu zi bwiinn, laasii ayi stuhbi lah bwiinn loh guidxyiyuh rii' ziga nin ca'ha Jesucristu nin gula'loh la'h ra' bwiinn guidxyiyuh tin para gaca ta'h nu'h loh duhlda.

¹³Chin bihn ra' ba dxyi'dxyi nin guñi' Pehdru, badxyigaa'loh ra' ba

laasii ayi bidxyihbi Pehdru cun Jwahn, nee ayiza batuhyi loh ra' ba guñi' ra' ba dxyi'dxyi ra' chi. Chi'chi rahbi loh lasaa' ra' bixohza nin lasahcaru:

—Per na'nncabwa' ayi gwah ra' ba scwehyi, bwiinnzi ra' ba.

Chi'chi guhcabwa' ra' ba guzahnee Pehdru cun Jwahn la'h Jesucristu, ¹⁴ya ni'chin ayi xi guñi'tii' ra' ru ba laasii bwa'haloh ra' ba la'bwiinn nin zunee Pehdru cun Jwahn biaca ñaa' ñi'h. ¹⁵Chi'chi gunabwa' ra' bixohza biria'h ra' Pehdru cun Jwahn cun nin biaca ñaa' ñi'h chi tuhbi lahdu nez dihtsi yuu' tin bwii'yidxyi'dxyi ra' bixohza la'hsi ra' ba. ¹⁶Chi'chi rahbi loh lasaa' ra' ba:

—¿Xa ni'ca gachidi'hnnnee nu'h ndxi'hw ra' ca? Garaa ra' bwiinn Jerusalehn naann xcweenta dzi'n roo duxa nin bwi'hnn ra' ba. Aadxi nuu gazia'tii nu xtsi'n ra' ba, ¹⁷per tin ayi guidi'chii xchi'dxyi Jesucristu caallaa stuhbi guihdxyi, mejor gachidi'tsi nu loh gadxiohna ra' ba ayiru cheezah guñi' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu loh cuun chi'h zi bwiinn ra'.

¹⁸Chi'chi gudihdxyi ra' bixohza chi la'h Pehdru cun Jwahn tin guñi' ba, rahbi ra' ba:

—Ayi cheezah ru tu guluu'yi tu xchi'dxyi Jesucristu, nee ayiru za guze'ta tu lah Ñi'h.

¹⁹Chi'chi guñi' Pehdru cun Jwahn, rahbi ra' ba loh ra' bixohza chi:

—Gulguñi' loh nu chyu xchi'dxyi mahzi gaca'dxiahga nu; ¿ta xchi'dxyi tu, o xchi'dxyi Dxiohs?, ²⁰tin la'hnu ayi chyu gucwe'za guñi' nin bidia'ha nu cun nin bihn dxiahga nu.

²¹Ya bwa'ha si bixohza ra' chi ayi bidxeela ra' ba xa ñuhnnee ru ra' ba la'h Pehdru cun Jwahn, chi'chi guñi'chihpa ra' ba ayiru cheezah guluu'yi ra' Jwahn cun Pehdru xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinn, chi'chi bata'h ra' bixohza chi la'h ra' ba laasii cañi' ra' bwiinn bwi'hnn ra' ba tuhbi dzi'n za'ca. Ziahan ra' bwiinn cañi' chuhla naa Dxiohs laasii pur nin guhca ri'chi. ²²Ya ndxi'hw nin biaca pur xquel milahgru Dxiohs nuu ba chywa'h yihza.

**Gudihdxyi-gunaaba ra' xpwiinn
Jesucristu gacanee Ñi'h la'h ra' ba**

²³Yaque gula'h Pehdru cun Jwahn cun neezaa bwiinn nin biaca ñaa' ñi'h, gwagua'ha ra' ba cuun lasaa' ra' ba nin naa xpwiinn Jesucristu, ri'chi bwii'yidxyi'dxyi ra' ba garaa nin guñi' ra' guxchiisi xteenn ra' bixohza cun nin naa ra' bwiinn guhla loh ra' ba. ²⁴Chin bihn ra' xpwiinn Jesucristu dxyi'dxyi ra' chi, chi'chi tuhsi junta cun tuhsi lligaaba bwi'hnn ra' ba tin gudihdxyi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs, rahbi ra' ba:

—Xtaada Dxiohs nu nin bwi'hnncha'yi llaa'ndxibaa' cun guidxyiyuh, cun ñi'hsado' nee cun nin rii nabahan loh ra'n, ²⁵Yu'bilu'h bwi'hnn lu'h bazo'badxiahga guehtu Davihd xchi'dxyi Spíritu Saantu ni'chin nin baca'h ba xchi'dxyi lu'h rii':

¿Xinaa riiu' duxa ra' bwiinn
guidxyiyuh guelrzaa'
xcweenta nin ayi naa siguhra
guunn ra' ba gahn guunn ra'
ba?

²⁶Nee badxa'galasaa' ra' rrehyi ra' loh guidxyiyuh cun guxchiisi xteenn ra' guihdxyi tin guzia'tee ra' ba xtsi'n Lu'h tin ayiru za dxihn ra' ba xchi'dxyi Jesucristu.

²⁷La'dxyi'dxyi rii' guzohba, laasii loh guihdxyi rii' la'h Herodes cun Ponciu Pilahtu cun neezaa bwiinn Israel cun bwiinn ziitu nin ayi naa bwiinn Israel la'h ra' ba badxa'galasaa' rii', tin bidxyi'chinee ra' ba Llii'n lu'h nin naa Crixtu nin guxe'hla lu'h. ²⁸Ni'chin nnah babwi'hnn ra' ba dzi'ndxaaba ziga nin galoh guñi' lu'h gaca. ²⁹Yannah, bwa'ha Daada Dxiohs cuun ra' cohsadxaaba nin cañi' ra' ba gusa'cazii ra' ba la'h nu, per bwi'hnn cumpañu la'h nu, tin gacanadxipalaa'dzi nu tin ayi guidxyihbi nu gachiñi' nu xchi'dxyi lu'h. ³⁰Da'nee xquel r nabwa' lu'h la'h nu tin gasiaca nu bwiinn ra' tin guidi'hnn za'ca nu dzi'n roo ra', milahgru ra' cun xquelrnabwa' Llii'n saantu lu'h nin laa Jesucristu.

³¹Chin guluhlla gunaaba ra' ba gacanee Dxiohs la'h ra' ba, guzo'baloh cañi'bi ra' yuu' hasta rii ra' ba, cayahca ziga tuhbi lluh. Chi'chi badzihn Spíritu Saantu xteenn Dxiohs tin guyuu'chihpa ru Ñi'h lasto' ra' ba tin ayiru bidxyihbi ra' ba guñi' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

**Gudxi'zi ra' ba xixteenn
ra' ba loh lasaa' ra' ba**

³²Garaa ra' nin lu'h gwachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, tuhsi lligaaba bwi'hnn ra' ba. Ayiru nin tuhbi ra' ba nin ñuhnñ ñinabwa' xixteenn ra' ñi'h. Mas bacha'ga lasaa' ra' ba

xixteenn ra' ba ya nin xchi'hnn si ra' ba xca'ha ra' ba. ³³Guhcaneé Dxiohs la'h ra' pooxtla tin baluu'yi ra' ba guchiipa'hcaa babahn Jesucristu loh guelguhchi nee neezaa cayahcaneé duxa Dxiohs la'h garaa ra' xpwiinn Ñi'h. ³⁴Nin tuhbi ra' ba ayi bia'dxyi xixteenn ra' ñi'h laasii nin gohpaa loh yuh batoo' ra' ban, chi'chi gwaneé ra' ba mweeyi, ³⁵tin badi'hi ra' ba mweeyi chi la'h ra' pooxtla, ya pooxtla ra' gudxi'zi mweeyi chi loh garaa ra' nin lu'h xchi'hnnan.

³⁶Ya guyuu' tuhbi ndxi'hw nin laa Joseh, lahdxyi ba naa Chipre, nin rii loh ñihsado'. Naa ba lasaa' ra' xjwamiyi Levita, ya pooxtla ra' gule'helah la'h ba Bernabeh nin zee loh xchi'dxyi ra' ba bwiinn nin rbahchidxyiisto' lasaa' ra'ñi'h. ³⁷Ya la'h Bernabeh batoo' ba tuhbi taa'ha loh xuh ba, chi'chi badi'hi ba mweeyi nin guca'ha ba la'h ra' pooxtla.

Ananías cun che'hla ba guyuu' txuhlda ra' ba

5 Per neezaa guyuu' tuhbi ndxi'hw nin laa Ananías. Che'hla ba biria'lah Safihra, ya batoo' ra' ba tuhbi taa'ha loh yuh. ²Ananías rii' bia'haneé ba nuhn mweeyi, ya snuhnan badi'hi ba la'h ra' pooxtla laasii xigaaba garoopa ra' ba guhca ni'chi, ya lwehgu guhcabwa' pooxtla garoolda si mweeyi yuh chi ni'chi, ³chi'chi rahbi Pehdru loh ba:

—Ananías, ¿xi naa bazo'badxiahga lu'h xchi'dxyi Satanahs nin rnabwa' loh ra' bwiinnxdaaba? Ayi Dxiohs si dxi'hw guclaa'dzi lu'h gusagui'hi lu'h

sino que nee Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, laasii bia'haneé lu'h garoolda mweeyi nin batoo' lu'h loh yuh. ⁴Chin gue'du cayuhnn lu'h lligaaba gutoo' lu'h yuh chi ¿tayi xteenn dxi'hw lu'h?, neezaa chin guca'ha lu'h mweeyi nin gudoo' loh yuh chi, ¿tayi xteenn dxi'hw lu'h? ¿Xi naa chi'hw bwi'hnn lu'h lligaaba la'n lasto' lu'h guñi' lu'h dxyi'dxyi xihn chi loh Dxiohs ayi loh dxi'hw tuhbi ndxi'hw?

⁵Chin guya'loh bihn Ananías dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pehdru, biaaba ba loh yuh guhchi ba. Ya garaa bwiinn nin bihn dxyi'dxyi ra' chi bidxyihbi duxa ra' ba. ⁶Lwehgu gwabiiga nuhn bi'nxtuhbi batu'bi ra' bi la'h Ananías lahdxi, chi'chi bagaca'tsi ra' bi la'h Ananías.

⁷Pwehda guhca la chohnna hohra guhchi Ananías chin badzihn che'hla ba nin laa Safihra, nin ayi gaann ba xi guzahca che'hla ba.

⁸Chi'chi rahbi Pehdru loh Safihra:
—Guñi', ¿ta batoo' tu xuh tu ziga prehsiu nin gunah tu gurihin?
—Uhn, ziga prehsiu nin gurihin batoo' nun —rahbi Safihra loh Pehdru.

⁹Chi'chi rahbi Pehdru loh Safihra:
—¿Xi naa bwi'hnn tu lligaaba ñusagui'hi tu Spíritu Saantu xteenn Dxiohs? Rwaal' lee' la'h ra' nin bagaca'tsi la'h che'hla lu'h zie' ra'. Nnah neezaa yi'hw chegaca'tsi ra' bi.

¹⁰Lwehgu biaaba Safihra loh yuh guhchi za ba. Ya chin badzihn ra' bi'nxtuhbi ra' chi stuhbi bwa'ha ra' bi guhchi Safihra, chi'chi lwehgu gahca bagaca'tsi ra' bi la'h ba cwee' hasta biga'tsi che'hla ba. ¹¹Ya garaa xpwiinn Jesucristu bidxyihbi duxa

ra' ba, cun neezaa bwiinn ra' nin lu'h bihn cohsa ra' rii' bidxyihbi za ra' ba.

Bwi'hnn ra' pooxtla ziahan ra' dzi'n roo' cun milahgru ra'

¹²Ziahan ra' dzi'n roo' cun milahgru ra' bwi'hnn ra' pooxtla nezloh ra' bwiinn guihdxyi. Ya badxa'galasaa' ra' xpwiinn Jesucristu la'n curdohra xteenn Salomohn, per tuhsi naa xigaaba ra' ba. ¹³Guyuu' ziahan bwiinn nin adxi bacha'ga loh ra' xpwiinn Jesucristu laasii bidxyihbi ra' ba gucha'ga ra' ba la'h ra' ba. Ya bwiinn guihdxyi ra' chi guñi' za'ca duxa ra' ba la'h xpwiinn Jesucristu. ¹⁴Nee la'n dxyih gahca ra' chi gudahla duxa ra' bwiinn nin riachiisto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, ndxi'hw gunna'h. ¹⁵Ya hasta gule'he ra' ba bwiinn nin rahcallu'hu ra' loh neziuh, tin chin tiidxi Pehdru gahxu hasta na' ra' bwiinn nin rahcallu'hu chi mas xpacaala Pehdru tiidxi yihca ra' ba, tin dxiaca ra' ba. ¹⁶Ziahan bwiinn ra' nin ze' stuhbi guihdxyi badzihn ra' ba guihdxyi Jerusalehn, ze'nee ra' ba bwiinn ra' nin cayahca llu'hu cun bwiinn ra' nin nuu bwiinnxaaba la'n lasto' ñi'h, ya cun xquelrnabwa' Jesucristu basiaca ra' pooxtla la'h ra' bwiinn nin rahcallu'hu babwe'heza ra' ba bwiinnxaaba la'n lasto' ra' bwiinn ra' chi.

Bati'dxiloh ra' pooxtla trabahjw

¹⁷Chi'chi bidxyi'chi bixohza nin rnabwa' cun lasaa' ba nin laa Saduseu ra', laasii cayantsii'hi

bwiinn guihdxyi la'h pooxtla ra' chi pur nin cagasiaca ra' ba bwiinn ra' nin rahcallu'hu. ¹⁸Ni'chin guna'zu ra' ba pooxtla ra' tin basie'w ra' ba la'h ra' ba la'n lahtsi dxi'ba, ¹⁹per gue'la chi gahca gwah tuhbi aanjla Dxiohs rwaal lahtsi dxi'ba chi tin babwe'he ba la'h ra' pooxtla la'n lahtsi dxi'ba chi, chi'chi rahbi aanjla chi loh ra' ba:

²⁰—Gulcheg guido' roo' tin ri'chi gulguñi' loh ra' bwiinn xa gaca guibahannee ra' ba Dxiohs par tu'pazi.

²¹Chin bihn ra' ba xchi'dxyi aanjla chi, chin barah gue'la rsiiyido' guyuu'nehza ra' ba zee ra' ba la'n guido' roo' tin ri'chi baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn. Ya bixohza ninlu'h rnabwa' cun bwiinn guhla ra' badxa'ga lasaa' ra' ba cun guxchiisi xteenn guido', neezaa garaa ra' guxchiisi xteenn ra' bwiinn Israel. Chi'chi gunabwa' ra' ba zeeca'ha ra' guixa'ga la'h ra' pooxtla ninlu'h ñie'w la'n lahtsi dxi'ba. ²²Chin badzihn ra' guixa'ga rwaal lahtsi dxi'ba, bwa'ha ra' ba la'n lahtsi dxi'ba chi, ayila chyu nuu la'n lahtsi dxi'ba chi, chi'chi gubia'garii ra' ba baganee ra' ba dxyi'dxyi loh ra' guxchiisi nin rnabwa', rahbi ra' ba:

²³—Chin badzihn nu rwaal lahtsi dxi'ba la'n ñe'wdzi'tsi gahca neezaa suldahdu ra' nin riayahpaa rwaal lahtsi dxi'ba chi la'h ra' ba rii gahca ra'za, chi'chi baxaala nu rwaal chi per ayi chyu nuula la'n chi.

²⁴Chin bihn bixohza nin rnabwa' cun capitahn nin lu'h rnabwa' la'h ra' guixa'ga xteenn guido'

roo', neezaa ra' bixohza, bwi'hnn chiohpa sto' ra' ba, rahbi loh lasaa' ra' ba:

—¿Xi ni'ca guhca? ¿Xa ni'ca gacannah? —rahbi ra' ba.

²⁵Chi'chi badzihn tuhbi ndxi'hw, rahbi ba loh ra' ba:

—Ndx'i'hw ra' nin basie'w tu la'n lahtsi dxi'ba, la'ra'ba rii la'n guido' roo', cagaluu'yi ra' ba bwiinn —rahbi ndxi'hw chi.

²⁶Chi'chi zeenee capitahn nin rnabwa' la'h ra' guixa'ga xteenn guido' roo' tin bagalli'hi ra' ba pooxtla ra' chi, per ayi basa'cazii ra' ba pooxtla ra' chi laasii rdxiyihbi ra' ba ñuca'h ra' bwiinn dxiah yihca ra' ba. ²⁷Chin badzihnnee ra' ba pooxtla ra' chi, guhdzi ra' ba cwiih ra' ba nezloh ra' guxchiisi xteenn Israel, chi'chi guñi' bixohza nin rnabwa', ²⁸rahbi ba loh ra' pooxtla:

—¿Tayi ba banabwa'dxi'h nu la'htu tin ayiru guñi' tu xchi'dxyi Jesucristu? ¿Xixnaa chi'h nnah zeezantii' tu cagaluu'yi tun la'h ra' bwiinn guihdxyi Jerusalehn laasii la'htu xclaa'dzi tu guca'chiah tu la'hnu bachidxiinn nu Jesucristu?

²⁹Chi'chi rahbi Pehdru cun pooxtla ra' loh ra' ba:

—Nnah nahpaa gazo'badxiahga nu xchi'dxyi Dxiohs xlawaa'ha gazo'badxiahga nu xchi'dxyi ra' tu.

³⁰La'htu gudxiinn tu Jesucristu laasii baca'h tu Ñi'h loh cruhi. Ya Xchiohs xtatita roo nu'h bata'h la'h Ñi'h loh ra' bwiinnnguuchi.

³¹Nnah la'h Ñi'h bazuh xlahdu derehchu Xtaada Dxiohs Ñi'h nin rnabwa' llaa'ndxibaa' tin guca'ha Ñi'h guelnabwa' laasii guinabwa'za Ñi'h nee cun neezaa

xclaa'dzi Ñi'h guibia'caa xtuhlda garaa ra' bwiinn Israel cun xclaa'dziza Ñi'h gusagu'dzi lasto' ra' ba. ³²Bidia'haloh nu xi bwi'hnn Dxiohs, ni'chin zeezah cagaluu'yi nu xchi'dxyi Jesucristu, nee Spíritu Saantu xteenn Dxiohs cagaluu'yi la'hnu guchiipa'caa xcweenta dxyi'dxyi ra' nin raluu'yi nu cun neezaa cohsa nin bidia'haloh nu, nee bwiinn nin gaguu'dzisto' ra'ñi'h zudi'hi Dxiohs Spíritu Saantu la'h ra' garaa bwiinn nin guzo'badxiahga xchi'dxyi Ñi'h.

³³Chin bihn ra' guxchiisi dxyi'dxyi ra' chi, bidxyi'chi duxa ra' ba laasii badi'hi ra' ba cweenta duhlda roo nahpaa ra' ba, ya xclaa'dzi ra' ba ñidxiinn ra' ba pooxtla ra'. ³⁴Chi'chi gwasu'nchii tuhbi ndxi'hw nin laa Gamaliel nin lu'h naa tuhbi fariseu nin ruluu'yi lehyi xteenn Moisehs, ya ziahan bwiinn ruca'dxiahga xchi'dxyi ba. Chi'chi gunabwa' Gamaliel baria'h ra' pooxtla la'n yuu' chi tuhbi carrih. ³⁵Chi'chi rahbi Gamaliel loh ra' bixohza cun bwiinn ra' nin rii ri'chi:

—Yu'bitu bwiinn Israel ra', gulgui'hnn za'ca lligaaba xa ni'ca xclaa'dzi tu guunnee tu ndxi'hw ra' rii'. ³⁶Gulgaza'sto' tu nagahdxi gaca xchih guyuu' tuhbi ndxi'hw nin laa Teudas, rahbi ba rnabwa' duxa ba, gwana'hla za tahpa gaywa'h bwiinn la'hba, nee guhchi si ba nezii nee zi'chi bidi'chii garaa ra' xpwiinn ba ya ayiru xi bwi'hnn ra' xpwiinn ba. ³⁷Ya la'n yihza nin guyuu' seensu, biria'hza Judas nin ze' Galilea. Ya ziahan za bwiinn nin gwana'hla la'hba, nee guhchiza ba ya zi'chi

gahca nezii nee zi'chi za bidi'chi za xpwiinn ba. ³⁸Nnah rñi'n gulguiria'hcaa, gulgasaa'n ndxi'hw ra' rii', laasii sidelaa xcweenta si ra' ba rñi' ra' ba zahca ñichilohon, ³⁹per sidelaa xtsi'n Dxiohsan cayuhnn ra' ba, adxi guunn tu gahn gucwe'za tu xtsi'n Dxiohs ni'chin rñi'n gulgui'hnn lligaaba tin ayi guidxi'hyi nu'h xa guidxyihldxinee nu'h yu'bi Dxiohs nin rnabwa' llaa'ndxibaa'.

⁴⁰Ya garaa ra' ba gwasaa ra' ba dxyi'dxyi ra' nin guñi' Gamaliel, ni'chin mejor gudihdxyi si ra' ba la'h ra' pooxtla gunaaba ra' ba guca'yahga ra' pooxtla neezaa gunabwa' ra' ba ayiru cheezah guñi' ra' pooxtla xchi'dxyi Jesucristu, chi'chi bata'h ra' ba la'h ra' pooxtla. ⁴¹Ya seguihdu gula'h ra' ba loh ra' guxchiisi neezaa riahxi duxa ra' ba laasii bwi'hnn lasahca Dxiohs la'h ra' ba pur nin bati'dxiloh ra' ba trabahjw xcweenta Jesucristu. ⁴²Ya guillii-guillii xchi'dxyi chi'hsi Jesucristu baluu'yi ra' ba la'n guido' roo' neezaa rwa'a' yihdzi ra' bwiinn bagaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs cun rabbiza ra' ba loh ra' bwiinn: —Jesuhs naa Crixtu nin cabweeza tu.

Gulii ra' ba ndxi'hw ra' nin gudi'hi guehta gahw ra' xpwiinn Jesucristu

6 La'n dxyih chi gahca, ziahan roo duxa la naa ra' xpwiinn Jesucristu. Ya bwiinn ra' nin rñi' dxyi'dxyi griehgu cadxyi'chi ra' ba laasii mahzi xca'ha ra' ru viuhda ra' nin rñi' dxyi'dxyi hebreu xi gahw ra' ba chin rga'zin, ya la'h ra' ba ayi

rca'ha za'ca ra' ba xi gahw ra' ba chin rga'zin garaa dxyih.

²Chi'chi guca'ha gadzi'h bichiohpa ra' pooxtla batiaa'ha ra' ba garaa xpwiinn Jesucristu, ya chi'chi rahbi ra' pooxtla loh ra' xpwiinn Jesucristu:

—Ayi naa xnehza gasaa'n nu guel ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs laasii ayi xchiempa nu chi'zi nu xi gahw ra' bwiinn loh mweella. ³Ni'chin nnah nahpaa cwii tu loh lasaa' tu gahdzi ndxi'hw nin lu'h naann tu naa bwiinn za'ca nin nuu Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ra' ñi'h ya ndxi'hw ra' chi chi'zi xi gahw ra' bwiinn. ⁴Ya la'hnu choozah nu cwidxi-gunaaba nu loh Dxiohs, nee choozah nu galuu'yi nu xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' bwiinn.

⁵Ya garaatii' bwiinn ra' chi biuu'sto' ra' ba dxyi'dxyi ra' chi, chi'chi gulii ra' ba tuhbi ndxi'hw nin laa Esteban ndxi'hw rii' riachii duxa sto' ba xchi'dxyi Dxiohs nee nuu chihpa za Spíritu Saantu sto' ba. Neezaa Felipe, Prócoro, Nicanor, Timohn, Parmenahs, cun neezaa Nicolahs. Ndxihw rii' bwiinn Antioquía ba nee naa za ba tuhbi proselite naa ba tuhbi bwiinn nin ayi naa bwiinn Israel per guzo'baloh bazo'badxiahga ba xlehyi guehtu Moisehs antes nin nagahdxi dxihn ba xchi'dxyi Jesucristu. ⁶Ya lwehgu gwaneer ra' xpwiinn Crixtu gagahdzi ndxi'hw ra' chi loh ra' pooxtla tin gudihdxyi-gunaaba ra' pooxtla loh Dxiohs xcweenta ndxi'hw ra' chi neezaa badzii'ba naa ra' ba yihca ra' ndxi'hw ra' chi ziga tuhbi sehn la'ra'ba guyu'tii loh xtsi'n ra' ba.

⁷Bidi'chi duxa xchi'dxyi Dxiohs. Ziahan bwiinn guihtxyi Jerusalehn bazo'badxiahga xcweenta ziga r nabwa' xchi'dxyi Dxiohs cun neezaa ziahan bixohza.

Guna'zu ra' ba Esteban zenee ra' ba loh ra' bixohza nin r nabwa'

⁸Gwachii duxa sto' Esteban xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin badi'hi Spíritu Saantu jweersi roo' la'h ba cun lligaaba nasiin tin bwi'hnn ba dzi'n roo' ra', milahgru ra' nezloh ra' bwiinn. ⁹Ya bwiinn guido' ra' nin laa libertidos cun bwiinn Cirene, bwiinn Alejandria, bwiinn Cilicia, nee neezaa bwiinn Asia guzo'baloh ra' ba cadxihtdxinee dxyi'dxyi ra' ba la'h Esteban.

¹⁰Ndxi'hw ra' rii' ayi guhca ñusia'garii ra' ba dxyi'dxyi loh Esteban laasii cayahcane Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'h ba.

¹¹Chi'chi badi'hi ra' ba mweeyi la'h snuhn ra' ndxi'hw nin ayi naa xpwiinn Jesuhs tin bachi'hyi ra' ba la'h ra' ndxi'hw ra' chi guñi' ba loh ra' bwiinn:

—Bihn dxiahga nu cañiyah Esteban la'h guehtu Moisehs cun Dxiohs.

¹²Squii' bachi'hyi ra' ndxi'hw ra' chi la'h gaduhbi guihtxyi bwiinn cun neezaa mwehsu nin ruluu'yi lehyi cun neezaa bwiinn guhla ra' tin guna'zu ra' ba Esteban. Ya chi'chi gwane ra' ba la'h ba loh ra' guxchiisi xteenn Israel. ¹³Ya gudxi'hyi ra' ba spaaldae ndxi'hw nin guñi' dxyi'dxyi xihn, rahbi ra' ni'chi:

—Uhn, guchii rñi'yah Esteban lehyi xteenn guehtu Moisehs cun

neezaa xquido' roo' saanta rii', ¹⁴neezaa bihtdxiahga nu guñi' Esteban: “Jesuhs nin ze' Nazaret gutsihyi guido' roo', zucha'hza ba lehyi nin lu'h bani'hi guehtu Moisehs la'hnu.”

¹⁵Chi'chi bwa'ha ra' nin r nabwa' cun bwiinn ra' loh Esteban, bwa'ha ra' ba ruhnn loh ba ziga ruhnn loh tuhbi xaanjla Dxiohs.

Dxyi'dxyi nin baluu'yi Esteban la'h ra' bixohza

7 Chi'chi gunaaba dxyi'dxyi bixohza nin lu'h r nabwa', rahbi ba loh Esteban:

—¿Ta guchii zi'chi guñi' lu'h?

²Chi'chi rahbi Esteban loh ra' ba: —Gulgahca'dxiahga dxyi'dxyi nin guñi'n loh tu daada, bwihtsi lasaa' ra'n; Xchiohs nu'h nin lasahca duxa nin r nabwa', baluu'yi la'h guehtu xtatita Abrahn nu'h chin guyuu' ba lahdxxyi ra' bwiinn Mesopotamia chin nagahdxi chuu ba la'n guihtxyi Harahn. ³Chi'chi rahbi Dxiohs loh guehtu Abrahn: “Biria'h lahdxxyi lu'h basaa'n garaa ra' lasaa' lu'h tin gwah hasta chi'h zi guluu'yi'hn yi'h.” ⁴Chi'chi biria'h guehtu Abrahn lahdxxyi bwiinn Caldea, tin gwah chuu ba loh guihtxyi Harahn. Ya chin guhchi xtaada ba, bie'ganee Dxiohs la'h guehtu Abrahn loh yuh hasta rii' guihtxyi rii' hasta dxuu nu'h nnah —rahbi Esteban loh ra' ba—. ⁵Ayi gunnah Dxiohs ñusaa'nlaa'dzi Ñi'h nin tahyi loh yuh hasta guzuh tuhbi ñaa' guehtu Abrahn tin lu'h rahbi Dxiohs yuh chi zudi'hi Ñi'hn la'h ra' lla'ha guehtu Abrahn. Nee la'h guehtu Abrahn ayi llii'n ba

chieempa chi. ⁶Rahbiza Dxiohs loh guehtu Abrahn: “Llii'n ra' lu'h llahga ra' lu'h zibwih ra' bi zigazi bwiinnziitu, lahdxyi bwiinn gaca ra' bi mooza, ri'chi zusa'cazii bwiinn la'h ra' bi zigachi'h tahpa gaywa'h yihza.” ⁷Neezaa rahbi Dxiohs: “Zu'nnahn caxchihgu la'h ra' bwiinn nin gusa'cazii la'h ra' bi, per na'h gabwe'hehn llahga ra' lu'h ri'chi tin guzu'nllihbi ra' bi loon loh guihdxyi rii” —rahbi Dxiohs.

Chi'chi rahbi Esteban loh garaa bwiinn nin rii ri'chi:

⁸—Zi'chi bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h guehtu Abrahn gunabwa' Dxiohs guchiuu'ga Abrahn la'h gahca ba hasta naa ba ndxi'hw tin chuu ba bwa', ni'chi naa tuhbi sehn xteenn dxyi'dxyi nin bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h Abrahn. Ya seguihdu guyuu' tuhbi llii'n guehtu Abrahn nin biria'hlah guehtu Isaac, ya chin guyuu' bi xuhnaa dxyih, guluu' za guehtu Abrahn la'h bi bwa' ziga tuhbi sehza. Zi'chi gahca za bwi'hnnnee Isaac llii'n ba nin biria'hlah Jacob. Zi'chi gahca za bwi'hnnnee guehtu Jacob la'h ra' llii'n ba nin guhca ra' xpwiinn guldoo' bwiinn Israel —rahbi Esteban—. ⁹Loh ra' llii'n Jacob nin guhca xpwiinn guldoo' nu'h cadxyih roo', biria'h tuhbi bwihtsi ra' ba nin biria'hlah Joseh, ya guzahca llahn sto' ra' ba la'h Joseh tin bato' ra' ba Joseh la'h tuhbi bwiinn nin gwane la'hbi guihdxyi Egiptu, per Dxiohs bwi'hnn cumpañu la'h Joseh. ¹⁰Chin bati'dxiloh ba trabahjw duxa badi'hi Ñi'h guelnasiinn la'h ba, ya cun guelnasiinn nin badi'hi Dxiohs

la'h Joseh biu'sto' rrehyi Faraohn guhca Joseh gobernadohr xteenn guihdxyi Egiptu, neezaa gunabwa' Joseh garaatii' xixteenn rrehyi chi. ¹¹Ya badzihn tuhbi gubihn, garaa ra' la'n guidxyi nin r nabwa' Egiptu, neezaa la'n guihdxyi ra' nin r nabwa' Canaan, ya guehtu xtaada guldoo' ra' nu'h trabahjw duxa bati'dxi ra' ban loh guelrchia'han ayi guyuu'tii' xi ñahw ra' ba, ¹²per chin gudii'dxidxiahga guehtu Jacob nuu xi gahw ra' ba la'n guihdxyi Egiptu chi'chi guxe'hla ba llii'n ba tin gwaca'ha ra' bi xi gudahw ra' ba tuhbi bweelta hasta guihdxyi Egiptu. ¹³Ya chin baroopa bweelta riah ra' bi, chi'chi rahbi Joseh loh ra' bi: “Bwi'tsihn la'h tu”, chi'chiyi guhcabwa'za Faraohn cuun nin naa ra' bwihtsi Joseh. ¹⁴Chi'chi guxe'hla Joseh dxyi'dxyi tin gwah guehtu Jacob xtaada Joseh guihdxyi Egiptu, ya garaa ra' ba naa ziga setenta y cinco ra' ba. ¹⁵Zi'chi guhca tin gwah guehtu Jacob guihdxyi Egiptu, ya ri'chi guhchi guehtu Jacobo cun guehtu xtaada guldoo' ra' nu'h. ¹⁶Ya seguihdu gwane ra' ba xtsihta ra' ba loh yuh Siquehn tin baca'tsi ra' ban la'n ba' nin nuu loh yuh ra' hasta guzi' guehtu xpaah Abrahn nu'h, loh ra' llii'n Hamohr la'n guihdxyi Siquehn. ¹⁷Ya chin badzihn gahxu dxyih, ziga bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h guehtu xpaah Abrahn nu'h, chi'chi gudahla duxa ra' xpwiinn Israel la'n guihdxyi Egiptu. ¹⁸Chi'chi guyuu' tuhbi rrehyi Egiptu nin ayi biu'nbwa' la'h guehtu Joseh. ¹⁹Rehyi chi basagui'hi ba la'h ra'

guehtu xtaada guldoos ra' nu'h neezaa trabahjw duxa batiidxi rrehyi chi la'h ra' ba. Gunabwa' rrehyi chi basaa'n ra' ba guhchi ra' bweezun nin naa ndxi'hwun ra' tin ayi ñidahla ra' ndxi'hw guclaa'dzi rrehyi chi. ²⁰La'n yihza ra' chi guulaa guehtu Moisehs, ya biuu' duxa sto' Dxiohs la'h ba laasii guhca ba tuhbi bado' chuhla ya chin guhca ba badoo' guyuul'a'n ba chohnna bwe'hw rwa' yihdzi xtaada ba.

²¹Rahbi za Esteban:

—Ya la'h ra' xcuzahn guehtu Moisehs ñadxeela loh ra' suldahdu Faraohn ni'chin mejor basaa'n ra' ba la'h xbadoo' ra' ba per lwehgu la'h gahca llii'ndxa'pa Faraohn bachioo' la'h guehtu Moisehs zigazi llii'n bi, ²²ya basi'dxi Moisehs garaa nin naann ra' bwiinn Egiptu, nee guhca ba tuhbi bwiinn nin guñi' dxyi'dxyi za'ca cun bwi'hnn za ba dzi'n za'ca. ²³Chin guyuul' guehtu Moisehs chywa'h yihza bwi'hnn ba lligaaba cuun ra' lasaa' ba nin naa ra' bwiinn Israel. ²⁴Ya chin badzihn Moisehs hasta nuu ra' lasaa' ba bwa'ha ba cagasa'cazii tuhbi bwiinn Egiptu la'h tuhbi bwiinn lasaa' ba. Lwehgu gudxiinn ba bwiinn Egiptu chi. ²⁵Bwi'hnn ba lligaaba pwehda zahcabwa' lasaa' ba nin naa ra' bwiinn Israel cayahcane Dxiohs la'h Moisehs tin guta'h ba la'h ra' lasaa' ba loh ra' bwiinn Egiptu per ayi bwi'hnn cweenta ra' ba. ²⁶Chin barah gue'la, bwa'ha Moisehs riidxi'hdxi chiohpa bwiinn Israel, chi'chi rahbi guehtu Moisehs loh ra' ba: “Bwihtsi tu, ¿xi naa riidxi'hdxi tu? Ayi ru

childxinee lasaa' ru tu”, rahbi guehtu Moisehs loh ra' ba. ²⁷Chi'chi gwabiiga tuhbi nin mahzi cayuhnn ñalaa'dzi baca'naa la'h Moisehs, chi'chi rahbi ba loh Moisehs:

“¿Chyu bani'hi guelrnabwa' yi'h tin dxie'ganabwa' lu'h la'hnu? ²⁸¿Ta rclaa'dzi lu'h gadxiinn lu'h na'h ziga gudxiinn lu'h bwiinn Egiptu nna'yi?” ²⁹Chin bihn Moisehs dxyi'dxyi ra' chi, ballu'n ba gwah ba hasta guihdxyi Madiahn ri'chi guyuul' zi'ca ba, ri'chi gahca za bachinaa ba guyuul' chiohpa llii'nga'n ba —rahbi Esteban loh ra' nin riica'dxiahga dxyi'dxyi ra' rii'.

³⁰Rahbi za Esteban:

—Chin gudii'dxi chywa'ha yihza, loh dahan desierto gahxu cwee' dahan nin laa Sinaí, ri'chi bwa'ha ba tuhbi bwehla la'n nuhn yaguihchi, ya la'n bwehla chi baluu'yiloh tuhbi aanjla Dxiohs loh Moisehs, ³¹ya badxyigaa' duxa loh Moisehs chin bwa'ha ba cohsa roo' chi, chi'chi gwabiiga Moisehs tin guclaa'dzi ba ñwa'haza'ca ba la'n yaguihchii bwehla chi, chi'chi bihn ba guñi' Dxiohs, rahbi Ñi'h loh Moisehs: ³²“Na'h naan Xchiohs ra' guehtu xtaada guldoos lu'h: Xtaada Abrahn, Xchiohs Isaac, Xchiohs Jacob.” Ya guza'loh bidxyihbi duxa Moisehs ya ayi gwabiiga ba ñwa'ha ba loh bwehla nin cayahca la'n yaguihchi chi. ³³Chi'chi rahbi Dxiohs loh Moisehs: “Gule'he tahba lu'h tin loh yuh nin zuu lu'h yuh santun, ³⁴tin Na'h caywa'haloon xa nuugasa'cazii ra' bwiinn Egiptu xpwiinn ra'n. Bihna'hn rrii' ra' ba, ni'chin bie'tahn llaa'ndxibaa' tin gulta'h ra'n ba. Gudaa' nnah tin guixe'hla'hn yi'h chee lu'h Egiptu.”

³⁵Rahbiza Esteban:

—Nicala guñi'tohnta ra' bwiinn Israel loh Moisehs, rahbi ra' ba: “¿Chyu bani'hi guelrnabwa' yi'h tin dxie'ganabwa' lu'h la'hnu o guunn lu'h guelguxchisi la'h nu?” Nicala zi'chi guñi' ra' ba, per Dxiohs badi'hi guelrnabwa' la'h Moisehs pur aanjla nin baluu'yiloh la'n yaguihchii bwehla chi, ³⁶ya Moisehs babwe'he la'h ra' guehtu xtaada guldoo' ra' nu'h Egiptu, neezaa bwi'hnn Moisehs milahgru ra' cun dzi'n roo' ra' loh nasiohn Egiptu cun rwa'a' ñihsado' xña'a, neezaa loh dahan desierto bwi'hnn ba milahgru ra' loh chwa'ha yihza yaque baria'h ra' ba Egiptu. ³⁷La'h gahca guehtu Moisehs guñi' ba loh ra' bwiinn Israel: “Dxiohs zibwii Ñi'h tuhbi ndxi'hw loh ra' llahga tu tin gaca ba ziga na'h, nee ziñi'za ba xchi'dxyi Dxiohs ni'chin nahpaa guzo'badxiahga tu xchi'dxyi ba.”

³⁸La'h gahca guehtu Moisehs guyuu' lahdad ra' bwiinn loh dahan desierto ya ri'chi gahca gucah ba dahan nin laa Sinaí tin guñi'nee ba aanjla nin guñi' loh ba loh dahan Sinaí chi, ya loh Moisehs guñi' Dxiohs dxyi'dxyi za'ca ra' rii' tin basia'hannee za ban la'h nu'h — rahbi Esteban loh ra' garaatii' nin riigaca'dxiahga xchi'dxyi ba.

³⁹Rahbiza Esteban:

—Per guehtu xtaada guldoo' ra' nu'h ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi guehtu Moisehs ya guclaa'dzi ra' ba ñibia'garii ra' ba lahdxyi bwiinn Egiptu, ⁴⁰ni'chin nin rahbi ra' ba loh guehtu Aarohn chin guhcata'h guehtu Moisehs loh dahan Sinaí: “Xcaa'dzi nu

guunncha'yi lu'h xchiohsa ra' nu'h nin ñiidxiuu delaanta loh nu'h tin la'h Moisehs nin babwe'he la'h nu'h guidxyi Egiptu, ayi chyu gaann cuun ba.” ⁴¹Ya seguihdu bwi'hnncha'yi ra' ba tuhbi bicerru gulaala ya gudxiinn ra' ba guidxa'h tin badi'hi ra' ba llarihn guidxa'h chi ziga guhn loh nin bwi'hnncha'yi ra' ba ni'chin biuu'lehgra sto' ra' ba. ⁴²Ya cun biria'caa Dxiohs loh ra' ba, basaa'n Dxiohs bazu'nllihbi ra' ba guunn ra' ba dxih lla'ndxibaa'. Squii' caa loh dxihsti nin baca'h ra' guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs caadxyih:

La'htu bwiinn Israel, ¿ta gudxiinn tu guidxa'h tin loon bani'hi tu llarihn guidxa'h chi ziga guunn loh chwa'ha yihza nin guca'nzaa tu loh dahan desierto? —rahbi Dxiohs—.

⁴³Ganaalla cohsa radiitsi bwi'hnn tu guca'nzane tu tuhbi yuh dxihdxii nin guyuu' xculaala tu nin gule'helah tu Moloc, cun neezaa bazunllihbi tu tuhbi dxyih llaa'ndxibaa' nin gule'helahza tu Renfahn, cun garaa ra' snuhn xculaala tu nin bwi'hnncha'yi tu ni'chi ra' mahzi guunn tu.

Ni'chin nin zibwe'hehn la'h tu guixe'hla'hn la'h tu stubbi lahdxyi ra' bwiinn Babilonia —rahbi Dxiohs.

Zi'chi guñi' Esteban loh ra' bixohza nin guna'zu la'h ba, nee rahbiza ba loh ra' ba:

⁴⁴—Ya loh dahan desierto gohpaa ra' xtaada guldoo' ra' nu'h tuhbi yuu' dxieenda dxihdxii nez hasta guлуу'cha'yi ra' ba tahblu dxiah ra'

nin gucah xlehyi ra' ba. Ni'chin nin gunabwa' Dxiohs bwi'hnn Moisehs yuu' dxieenda dxihdxyi chi ziga foora nin baluu'yi Dxiohs la'h ba nahpaa bwi'hnn ba. ⁴⁵Ya xtaada guldoos' ra' nu'h bia'hannee yihdzi Dxiohs nin gunabwa' Ñi'h bwi'hnn guehtu Moisehs ziga hereensi, ya bwiinn ra' nin bia'hannee Josueh chin badzihn ra' ba guihdxyi ra' nin babwe'heca'ha Dxiohs la'h ra' bwiinn nin ayi biga'ha bwi'hnn, ni'chin badi'hi Dxiohs guihdxyi ra' chi la'h Josueh cun ra' xpwiinn ba. Zi'chi guhca hasta dxyih nin gunabwa' guehtu Davihd.

⁴⁶Ya guehtu Davihd bidxeela ba xa guhcanee Dxiohs la'h ba, ya guclaa'dzi ba ñuhnn ba xquido' Xchiohs guehtu Jacob, ⁴⁷per Salomohnyi, llii'n guehtu Davihd bwi'hnncha'yi xquido'roo Dxiohs. ⁴⁸Nicla ayi nuu Xtaada Dxiohs nu'h nin nuu llaa'ndxibaa' la'n guido' nin ruhnncha'yi bwiinn cun naa ra' ba. Squii' baca'h tuhbi guehtu daada nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs, rahbi Dxiohs loh ba:

⁴⁹Llaa'ndxibaa' naa yihdzihn, ya guidxyiyuh naa ziga hasta rzuh ñaa'hahn.

¿Xi clahsa chi'h yuu' nin rclaa'dzi tu guunn tu para na'h? —rahbi Dxiohs—, o ¿cuunn hasta rclaa'dzi tu chuu'huhn?

⁵⁰¿Tayi cun naa'ha dxi'hn bwi'hanna'hn garaa ra' cohsa taantu dxibaa' cun guidxyiyuh?

⁵¹Rahbiza Esteban: —iPer la'h tu dxi'bi bwiinnya'dxi tu! Ayi rihn tu ayi ria'zi tu xchi'dxyi

Dxiohs, ñie'w dxiahga tu cun sto' tu ni'chin la'laga'h rdxihndxinee tu Spíritu Saantu Dxiohs, igwahla gahca naa tu cun guehtu xtaada guldoos' ra' tu. ⁵²¿Chyu profeta ayi guñi'yah ra' guehtu xtaada guldoos' ra' tu xchi'dxyi ñi'h nin badi'hi Dxiohs? Guyaa garaatii' guehtu profeta ra' chi, nee gudxiinn ra' za ba la'h ra' guehtu profeta ra' nin guñi' zi' Jesucristu Llii'n Dxiohs nin nuu dxibaa'. Nnah la'h Ñi'h bi', per la'h tu baca'h tu la'h Ñi'h loh cruhzi chi'chi guhchi Ñi'h. ⁵³La'h tu bia'hannee tu lehyi nin lu'h guñi' aanjla Dxiohs loh Moisehs, per la'h tu ayi bazo'badxiahga tu dxyi'dxyi ra' chi.

⁵⁴Chin bihn ra' ba dxyi'dxyi nin cañi' Esteban pur nin ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, bidxyi'chi duxa ra' ba hasta loh lahyi ra' ba badahwillahn taantu bidxyi'chi duxa ra' ba pur nin guñi' Esteban ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi Dxiohs. ⁵⁵Per la'h Esteban nuu nabahandzi'tsi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ba ni'chin chin bwa'ha Esteban llaa'ndxibaa', bwa'ha ba la'h Jesucristu zuu xlahdu derehchu Dxiohs, ⁵⁶chi'chi rahbi Esteban loh ra' ba:

—Gulguia'ha na'h rwa'han llaa'ndxibaa' zohballaalan ya Llii'n Dxiohs nin naa ndxi'hw la'h Ñi'h zuu xlahdu derehchu Xtaada Dxiohs Ñi'h.

⁵⁷Per la'h ra' ba cun basie'wdxiahga ra' ba ya cun gudidxaa'yo'ba duxa ra' ba, chi'chi ballu'n ra' ba billa'ta ra' ba yihca Esteban, ⁵⁸ya seguihdu gwahnee ra' ba Esteban rwa' guihdxyi tin baca'hdxiah ra' ba yihca

Esteban. Ya nin baca'dxiah ra' ba yihca Esteban, gule'he ra' ba xahba ra' ba bia'hannee tuhbi ndxi'hw nin laa Saulu. ⁵⁹Ya tal nin riigaca'hdxiah ra' ba yihca Esteban, guñi' ba loh Jesucristu rahbi ba:

—Xchiohsa'hn nin laa Jesucristu baca'h Spíritu'hn.

⁶⁰Lwehgu bazu'nllihbi Esteban chi'chi guñi' ba jweersi roo':

—iDaada, ayi guunn cweenta lu'h pur xtuhlda ra' bwiinn ra' rii'!

Ya chin guya'loh guñi' Esteban dxyi'dxyi ra' rii', lwehgu guhchi ba.

**Saulu basa'cazii la'h ra'
xpwiinn Jesucristu**

8 Tuhsi gahca guhca Saulu gudxiinn ra' ba la'h Esteban. Dxyih chi gahca guzo'baloh bati'dxiloh ra' xpwiinn Jesucristu trabahjw duxa loh guihdxyi Jerusalehn, chi'chi bidi'chi ra' xpwiinn Jesucristu nez loh guihdxyi ra' nin rnabwa' Judea cun neezaa loh guihdxyi ra' nin rnabwa' Samaria, ya pooxtla dxi'h ra' bia'han guihdxyi Jerusalehn. ²Ya nuhn bwiinn nin gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, bagaca'tsi ra' ba la'h Esteban, ya ru'n duxa ra' bwiinn chi laasii riaa ra' ba la'h Esteban guhchi.

³Ya guca'hinna'hla Saulu la'h ra' bwiinn nin riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, yuu' pur yuu' guyuu'tii ra' ba tin guna'zu ra' ba ndxi'hw gunna'h tin basie'w Saulu la'h ra' bwiinn chi la'n lahtsi dxi'ba.

**Baluu'yi xpwiinn Jesucristu
xchi'dxyi Ñi'h nez regiohn Samaria**

⁴Per la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin bidi'chii ra' gwazah baluu'yi

ra' ba xchi'dxyi Dxiohs nez hasta chi'hzi zeedi'chii ra' ba. ⁵Felipe laa tuhbi ra' bwiinn chi, gwah ba tuhbi guihdxyi nin laa Samaria, ri'chi guza'loh guñi' ba xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn guihdxyi chi. ⁶Ri'chi badxa'galasaa' ra' bwiinn chi riigaca'dxiahga dzi'tsi ra' ba nin cañi' Felipe neezaa milahgru nin bwi'hnn Felipe. ⁷Ziahan bwiinn ra' nin guyuu' bwiinnndaaba sto' ra' ñi'h biaaca ra' ba, ya baria'h bwihdxidxiahyo'ba bwiinnndaaba ra' chi sto' ra' bwiinn, neezaa ziahan ra' bwiinn nin adxi ñahca ñiñi'bi cun nin rahca ñaa' ra' ñi'h, ya cun xquelrnabwa' Jesucristu basiaca Felipe garaa ra' bwiinn chi, ⁸laasii pur xquelrnabwa' Jesucristu bwi'hnn Felipe dzi'n roo' ra' rii', ya biahxi duxa garaa ra' bwiinn guihdxyi ra' chi. ⁹Ya guyuu' tuhbi ndxi'hw nin laa Simohn loh guihdxyi Samaria nee basagui'hi ba la'h ra' bwiinn chi rñi' ba xtsi'n Dxiohs ruhnn ba ayi guchii dxi'h ni'chi. Xtsi'n bwiinnndaaba ni'chi ruhnn Simohn laasii basagui'hi ba la'h ra' bwiinn desde galoh, ¹⁰ya garaatii' bwiinn biñi'n hasta nin mahzi bwiinn guhla ra', badxyigaa' duxa loh ra' ba nin guñi' Simohn loh ra' ba, chi'chi rahbi ra' bwiinn chi:

—Bwiinn rii'sihn ze'nee xquelrnabwa' Dxiohs —rahbi ra' bwiinn chi.

¹¹Ya badxyigaa'loh ra' bwiinn la'h ba laasii cadxyih roo'la nusagui'hi ba la'h ra' bwiinn cun dzi'n dxaaba nin naa ba bidxa'ha, ¹²per chin bihn ra' ba dxyi'dxyi ra' xteenn xquelrnabwa' Dxiohs nin

guñi' Felipe loh ra' ba xcweenta Jesucristu, ndxi'hw gunna'h ra' ba gurohbañihsa ra' ba. ¹³Nee gahca za Simohn gwachii sto' bi dxyi'dxyi ra' chi chi'chi gurohbañihsa Simohn, ya seguihdu guca'nzaanee bi Felipe ya ri'chi bwa'ha Simohn milahgru ra' cun sehn roo' ra' nin bwi'hnn Felipe. ¹⁴Chin bihn ra' pooxtla nin nuu Jerusalehn la' ra' bwiinn Samaria gwachii sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs chi'chi baxe'hla ra' ba Pehdru cun Jwahn ri'chi. ¹⁵Chin badzihn Pehdru cun Jwahn gudihdxi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs tin guxe'hla Ñi'h Spíritu Saantu cweezaa Ñi'h lasto' ra' ba, ¹⁶laasii nagahdxi dxi' Spíritu Saantu Dxiohs para bwiinn Samaria ra' laasii cun sohla gurohbañihsa ra' ba pur lah Jesucristu. ¹⁷Ya seguihdu badzii'banaa Pehdru cun Jwahn yihca ra' bwiinn Samaria tin zi'chi guhca guyuu'tii Spíritu Saantu xteenn Dxiohs lasto' ra' ba. ¹⁸Ya chin bwa'ha Simohn naasi Pehdru cun Jwahn rdzii'ba ra' ba yihca ra' bwiinn tin cayuu'tii Spíritu Saantu lasto' ra' bwiinn chi, chi'chi ñudi'hi Simohn mweeyi la'h ra' pooxtla, ¹⁹rahbi ba loh ra' pooxtla chi:
—Gulgani'hi guelrnabwa' ca na'h tin zi'ca za gudzii'ba naa'hahn yihca ra' bwiinn tin chuu Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ra' bwiinn.
²⁰Chi'chi rahbi Pehdru loh ba:
—iZiñihchiloh xmweeyi lu'h cun yi'h! ¿Xi naa ruhnn lu'h lligaaba si' lu'h Spíritu Saantu nin rdi'hi Dxiohs la'h ra' bwiinn nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu? ²¹Yi'h ayi nahpaa lu'h derehchu nee ayi

guicweenta lu'h para Dxiohs laasii lasto' lu'h ayi xi guilasahcan loh Dxiohs. ²²Basaguu'dzi sto' lu'h tin gudihdxyi-gunaaba loh Dxiohs opa'h zuhnn Dxiohs pardohn yi'h pur lligaaba dxaaba nin lu'h bwi'hnn lu'h, ²³tin nnah rwa'hahn ya bixihn sto' lu'h loh cohsa dxaaba nin nuu ñie'wchihpan pur duhlada duxa nin nahpaa lu'h.

²⁴Chi'chi rahbi Simohn loh Pehdru cun Jwahn:

—Gulguinaaba loh Dxiohs xcwee'ntahn tin ayi saca'hñ ziga guñi' tu.

²⁵Chin guluhlлатii' guñi' ra' pooxtla xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn Samaria, chi'chi biu'nehza ra' ba para Jerusalehn, ya guihdxyi'hn nin rnabwa' Samaria nin zeegadii'dxi ra' ba guñi' ra' ru ba xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn guihdxyi ra' chi, chi'chi ziaa ra' ba para Jerusalehn.

Felipe cun tuhbi bwiinn Etiopía

²⁶Chin gudii'dxi cohsa ra' rii', chi'chi guñi' tuhbi aanjla Dxiohs loh Felipe, rahbi ba:

—Gulu'guihn tin gwah nez ñaa' gueeta nez loh neziuh nin zee para Jerusalehn tin gwah guihdxyi Gaza, ya neziuh rii' rdii'dxin nezloh dahan desiertu.

²⁷Ya zee chi'h Felipe. Chin badzihn ba loh neziuh chi badxa'ga ba tuhbi bwiinn Etiopía. Bwiinn chi naa ba nin badxi'ba tihxi ñi'h nee naa za ba xcuxchiisi rreina Candace. La'h ba rgu'cha'yi garaa ra' xmweeyi reina Etiopía chi, ya Jerusalehn gwah ba tin ri'chi riagasun'llihbi ba loh Dxiohs. ²⁸Ya

chin babia'garii ba para lahdxyi ba zohba ba la'n tuhbi garrehda zahcaru duxa cayu'lda ba dxihtsi nin baca'h guehtu Isaías xchi'dxyi Dxiohs loh ñi'h. ²⁹Chi'chi rahbi Spíritu Saantu loh Felipe:

—Gwabiiga cwee' garrehda ca.

³⁰Chin gwabiiga Felipe bihn ba cayu'lda daada chi dxihtsi nin baca'h Isaías, chi'chi rahbi Felipe loh daada chi:

—¿Ta rahcabwa' lu'h nin caa loh dxihtsi nin cayu'lda lu'h?

³¹Chi'chi rahbi bwiinn Etiopía chi loh Felipe:

—¿Xa gacabwa'n ayi chyu guluu'yi na'h?

Lwehgu rahbi daada chi loh Felipe:

—Gucah tin soobaa nu'h tuhsi juunta tin nnaa lu'h xa naa dxyi'dxyi nin caa loh dxihtsi rii'.

³²Ya nez hasta cayu'lda bwiinn Etiopía chi loh dxihtsi nin caa xchi'dxyi Dxiohs rñi' squii':

Guhchi ba zigazi riah tuhbi lli'hyi hasta rahchi ma, ya bia'han ba cun ayi guñi' ba loh ra' nin basa'cazii la'h ba nicala zi'chi guza'ca ba ayiza guñi' ba.

³³Ya chin gusa'cazii ba ayi chyu ñiñi' xi naa gusa'cazii ba, ya pur nin ayi basaa'n ra' ba ñuu' llii'n ba ¿chyu guiñi' chi'h?

¿Xi naa gubia'te'he xquelnabahan ba loh guidxyiyuh?

³⁴Chi'chi gunaabadxyi'dxyi bwiinn Etiopía chi loh Felipe:

—Gunnah loon, ¿chyu ni'ca ruze'ta dxihtsi ra' rii'? ¿Ta ruze'ta

ba la'h gahca ba, o stuhbi bwiinnan ruze'ta ba?

³⁵Ya cun dxyi'dxyi nin caa loh xchihtsi Isaías guzo'baloh baluu'yi Felipe xchi'dxyi Dxiohs xcweenta Jesucristu la'h daada chi. ³⁶Ya seguihdu badzihn ra' ba tuhbi lahta hasta nuu ñihsa, chi'chi rahbi daada chi loh Felipe:

—iBwa'ha rii' nuu ñihsa! ¿Tayi gaca chioobaañihsa'hn rii'?

³⁷Chi'chi rahbi Felipe loh ba: —Sidela guchii lu'h gaduhbi sto' lu'h rclaa'dzi lu'h guibahannee lu'h xchi'dxyi Dxiohs, zahca chioobaañihsa lu'h.

Chi'chi rahbi daada chi loh Felipe: —Riachiisto'n Jesucristu naa Llii'n Dxiohs.

³⁸Chi'chi gunabwa' daada chi guleeza garrehda tin biehta garoopa ra' ba hasta nuu ñihsa chi tin baro'bañihsa Felipe la'h daada chi. ³⁹Chin bare'h ra' ba loh ñihsa zenee Spíritu Saantu Dxiohs la'h Felipe, ya cun ayiru bwa'ha daada chi la'h Felipe, per cun ziaayahxi duxa ba nicala ayi bwa'ha ru ba la'h Felipe. ⁴⁰Ya gwanees Spíritu Saantu la'h Felipe hasta tuhbi guihtxyi nin laa Azotu, nee ri'chi gwazah baluu'yi Felipe xchi'dxyi Jesucristu garaa ra' guihtxyi hasta badzihn ba guihtxyi Cesarea.

Gwachii sto' Saulu xchi'dxyi Jesucristu

(Hch. 22.6-16; 26.12-18)

9 Zeezah cagasa'cazii Saulu xpwiinn ra' Jesucristu, chi'chi gwah ba loh bixohza nin mahzi rnabwa' la'h ra' bixohza ²tin gunaaba Saulu tuhbi dxihtsi tin

zee ba la'n guido' ra' nin rnabwa'
 Damascu tin zeegana'zu ba la'h ra'
 xpwiinn Jesucristu tin guziaagane
 ba bwiinn ra' chi para guiidxyi
 Jerusalehn dxie'w ra' ba ndxi'hw
 gunna'h. ³Chin zeezah ra' ba loh
 neziuh nin zee para guiidxyi
 Damascu, gahxula ze'gadzihn
 ra' ba ri'chi chin bazia'ñihyaa'
 tuhbi bwehla desde llaa'ndxibaa'
 bazia'ñihin gaduhbi hasta ze'zah
 Saulu, chi'chi biaaba Saulu loh yuh,
⁴ya gaduhbi na' ba loh yuh bihn
 dxiahga ba tuhbi rsiaa' nin rahbi:

—Saulu, Saulu, ¿xi naa
 ca'hnna'hla lu'h na'h?

⁵Chi'chi rahbi Saulu:
 —¿Chyu yi'h daada?

Chi'chi rahbi rsiaa' chi:
 —Na'h naan Jesucristu nin
 cagasa'cazii lu'h, per yi'h gahca
 cayuhnn lu'h mahla yi'h ziga tuhbi
 maan chin rgu'ñaa' ma yihca
 puuhyi.

⁶Bidxyihbi duxa Saulu, chi'chi
 rahbi ba:

—Daada, ¿xi ni'ca xclaa'dzi lu'h
 gaca?

Chi'chi rahbi Jesucristu loh Saulu:
 —Gwastii tin gwah guiidxyi
 Damascu, ya ri'chi zuluu'yi tuhbi
 ndxi'hw xi ni'ca guunn lu'h.

⁷Ya bwiinn ra' nin ze'nee la'h
 Saulu bidxyihbi duxa ra' ba chin
 bihn ra' ba rsiaa' chi per ruutii'
 chy bwa'ha ra' ba. ⁸Chin gwastii
 Saulu loh yuh, bwi'hnn ba pur
 ñwa'ha ba per ayi gunnah loh ba
 ñiinan, chi'chi guca'ha ra' bwiinn
 nin ze'nee la'h Saulu naa ba tin
 ze'nee ra' ba la'h ba la'n guiidxyi
 Damascu. ⁹Ri'chi guyuu' ba
 chohnna dxyih, ayi guhca ñwa'ha

ba nin ayiza gwaa' ba ñihsa cun
 ayiza gudahw ba.

¹⁰Ya guiidxyi Damascu nuu tuhbi
 xpwiinn Jesucristu nin laa Ananías.
 Bwiinn chi baluu'yiloh Jesucristu
 loh ba, chi'chi rahbi Ñi'h loh ba:

—iAnanías! ¿Cuun lu'h?

Chi'chi rahbi Ananías loh Ñi'h:

—La'n dee', daada.

¹¹Chi'chi rahbi Jesucristu loh ba:
 —Gwah cahyi nin laa lahdu
 derehchu hasta nuu yihdzi Judas.

Ri'chi gunaabadxyi'dxyi la'h
 tuhbi bwiinn nin laa Saulu nin
 naa tuhbi bwiinn guiidxyi Tarsu.
 Bwiinn chi cabwihdxi-canaaba ba
 na'h —rahbi Ñi'h loh Ananías—.

¹²Ya loh bacaala bwa'ha ba ze'
 tuhbi ndxi'hw nin laa Ananías tin
 gudzii'ba naa Ananías yihca Saulu
 tin gwa'ha ba stuhbweelta.

¹³Chin guya'loh bihn Ananías
 dxyi'dxyi ra' rii', chi'chi rahbi ba:
 —Per Daada, ziahanroo bwiinn
 nnah cuun nin cayuhnn ndxi'hw
 chi nugasa'cazii ba xpwiinn ra' lu'h
 nin riachiisto' ñi'h xchi'dxyi lu'h
 loh guiidxyi Jerusalehn, ¹⁴yannah
 rii' ze' ba cun xquelrnabwa' bixohza
 ra' nin mahzi rnabwa' tin guina'zu
 ba bwiinn ra' nin rbwihdxyi-
 rnaaba lah Yu'bilu'h tin chenee ba
 la'h ra' ba dxie'w ra' ba guiidxyi
 Jerusalehn.

¹⁵Chi'chi rahbi Jesucristu loh
 Ananías:

—Gwah; Na'h guliin ba tin guiñi'
 ba xchi'dxyi'hn chezahnee ban loh
 ra' bwiinnziitu cun neezaa loh ra'
 rrehyi cun loh ra' bwiinn Israel.

¹⁶Na'h guluu'yi'hn la'h Saulu cuun
 trabahjw duxa nin guti'dxiloh ba
 pur Na'h.

¹⁷Ya zee chi'h Ananías, lwehgu chin badzihn ba rwaa' yuu' hasta nuu Saulu, chi'chi badzii'ba naa ba yihca Saulu, chi'chi rahbi Ananías loh Saulu:

—Bwihtsi Saulu, Jesucristu nin guñi' loh lu'h loh neziuh chin ze' lu'h, la'h gahca Ñi'h guxe'hla Ñi'h na'h tin gabia'garii gwa'ha lu'h stuhbweelta tin cwih laa'dziza Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' lu'h.

¹⁸Ya lwehgu biaaba ra' ziga mweeyi nin nu dihtsi bwehlda loh Saulu, chi'chiyi guhca bwa'ha za'ca ba stuhbweelta. Seguihdu gahca za gwasu'nchii Saulu tin guro'bañihsa ba. ¹⁹Ya chi'chi gudahw ba tin baca'ha ba jweersi stuhbweelta, ya guyuu'nee ru Saulu la'h ra' xpwiinn Jesucristu spaaldae dxyih guihdxyi Damascu.

Guzo'baloh baluu'yi Saulu xchi'dxyi Dxiohs la'n guido' nin nuu Damascu

²⁰Seguihdu guzo'baloh baluu'yi Saulu xchi'dxyi Jesucristu la'n guido' ra', rahbi ba:

—Jesucristu naa Llii'n Dxiohs nin nuu dxibaa'.

²¹Garaa ra' nin baca'dxiahga dxyi'dxyi ra' nin guñi' Saulu, rahbi loh lasaa' ra' ba:

—¿Tayi la'hdxih' ndxi'hw rii' nin rusie'w la'h ra' xpwiinn Jesucristu la'n lahtsi dx'i'ba guihdxyi Jerusalehn? ¿Tayi la'h gahcadxi'h ba nin nnaa tu badzihn rii' chenee la'h ra' xpwiinn Jesucristu prehsu loh ra' bixohza nin rnabwa' guihdxyi Jerusalehn?

²²Per Saulu cun mahziru zeezah cayahcanasiin ba pur xcweenta

xchi'dxyi Dxiohs hasta basacahyi ba la'h ra' bwiinn Israel nin rii Damascu laasii baluu'yi ba guchiipa'hca Jesuhs nin ze' guihdxyi Nazaret naa Crixtu.

Saulu ballu'hn loh ra' bwiinn Israel nin rii Damascu

²³Gudii'dxi ziahan dxyih, chi'chi batiaa'ha lasaa' ra' bwiinn Israel nin rii loh guihdxyi Damascu, tin gadxiinn ra' ba la'h Saulu, ²⁴per guhcabwa' Saulu xi lligaaba nuu ra' ba, dxyih-nague'la riibweeza ra' ba la'h Saulu garaa ra' rwaa' neziuh ra' nin radzihn guihdxyi Damascu tin dela guiga'ha Saulu loh neziuh ra' chi gadxiinn ra' ba la'h Saulu. ²⁵Chi'chi guhcanee ra' xpwiinn Jesucristu la'h Saulu guyuu' ba la'n tuhbi tiipi tin la'n gue'la batehta ra' ba tiipi chi tihxi tuhbi muru dxiah nin nuu rwaa' guihdxyi Damascu chi, ya zi'chizi guhca gahn gula'h Saulu loh ra' bwiinn Israel ra' chi.

Badzihn Saulu guihdxyi Jerusalehn

²⁶Chin badzihn Saulu guihdxyi Jerusalehn, guclaa'dzi ba gadxa'ga ba loh ra' xpwiinn Jesucristu nin riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, ya garaa ra' ba bidxyihbi duxa ra' ba la'h Saulu coma ayi gaann ra' ba biahca ba tuhbi xpwiinn Jesucristu. ²⁷Ya Bernabehyi gwanees la'h Saulu loh ra' pootla tin guhdzi Bernabeh loh ra' ba:

—Baluu'yiloh Jesucristu loh neziuh guñi'nee Xtaada Jesucristu nu'h la'h Saulu loh nezyuh, ni'chin nin bwi'hnn Ñi'h cumpahñu la'h Saulu tin guñi' bi xchi'dxyi Ñi'h la'n guido' Damascu.

²⁸Chi'chi nezii nezi'chi ca'nzahnee Saulu la'h ra' ba loh guihdxyi Jerusalehn, ya ayi bidxyihbitii' Saulu gwazah guñi' ba pur xcweenta lah Jesucristu. ²⁹Ya bwi'l'yidxyi'dxyi Saulu xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn Israel nin rñi' dxyi'dxyi griehgu, tin chechii za sto' ra' ba Jesuhs naa Crixtu, per xlawaa'ha ñachiisto' ra' ba mejor rdxyl'chi duxa ra' ba ya xclaa'dzi ra' ba ñidxiinn ra' ba la'h Saulu. ³⁰Chin guhcabwa' ra' xpwiinn Jesucristu zi'chi lwehgu gwane ra' ba la'h Saulu guihdxyi Cesarea, ya seguihdu guyuu'nehza ba para lahdxyi ba nin naa guihdxyi Tarsu. ³¹Ya chi'chiiy babwih nasaa ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' regiohn Judea, Galilea, nee neezaa Samaria laasii ayiru guica'hnaa'hla Saulu la'h ra' ba. Ya zi'chizi dxyih cun dxyih cayahcanee Spíritu Saantu gudahla duxa ra' bwiinn nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu nee neezaa zeezahdzi'tsi ra' ba loh dxyi'dxyi chi nee neezaa nabahannee ra' ba la'n lasto' ra' ba guelnadxyi'bii xteenn Dxiohs laasii mahziru rdxyl'chi ra' ba loh Dxiohs que no bwiinn guidxyiyuh.

**Guhcane Spíritu Saantu
la'h ra' ba biaca Eneas**

³²Ya chin guzohbaloh gwaguaia'ha Pehdru la'h garaa ra' nin naa xpwiinn Jesucristu garaa lahta ra' cun neezaa bwiinn Lida nin naa ru xpwiinn Dxiohs, ³³ri'chi bidxeela tuhbi ndxi'hw nin laa Eneas. Ndxl'hw chi guhca xuhna yihza na' ba cayahcallu'hu ñaa' ba, balluhnga tihxi ba, ³⁴chi'chi rahbi Pehdru loh Eneas:

—Eneas, cagasiaca Jesucristu yi'h. Gwastii, guteesa xtaa' lu'h.

Hohr chi gahca biaaca ba ya lwehgu gwastiitii' ba, ³⁵ya garaa ra' bwiinn nin rii guihdxyi Lida cun neezaa bwiinn ra' nin rii guihdxyi Sarohn, bwa'ha ra' ba biaaca ndxi'hw nin guhcallu'hu ñaa' ñi'h ya chin bwa'ha ra' ba ni'chi garaa ra' bwiinn guihdxyi ra' chi gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

Babahn Dorcas loh guelguhchi

³⁶Loh guihdxyi Jope guyuu' tuhbi gunna'h nin laa Tabita; naa ba tuhbi xpwiinn Jesucristu, ya dxyi'dxyi griehgu rñi' ra' ba, laa gunna'h chi badi'hi ba xi xchi'hn ra' bwiinn prohbi, naa za ba bwen duxa cun chyu chi'hzi bwiinn. ³⁷Ya guhcallu'hu gunna'h chi, ya seguihdu guhchi ba. Chi'chi bagahza ra' bwiinn la'h guehtaguhla chi chi'chi gwachihxi ra' ba la'hba la'n tuhbi curdohra. ³⁸Ya gahxu ria'han guihdxyi Jope galoh guihdxyi Lida, ri'chi nuu Pehdru bihnn ra' xpwiinn Jesucristu, ya seguihdu gahca guxe'hla ra' ba chiohpa ndxi'hw nin gwaca'ha la'h Pehdru hasta Lida. Ya chin badzihn ra' ba ri'chi rahbi ra' ba loh Pehdru:

—Bwi'hnn tuhbi bwen sah lu'h choo nu'h Jope nna-nnahpa'h.

³⁹Ya seguihdu gahca zeene Pehdru la'h ra' daada chi. Chin badzihn Pehdru la'n curdohra hasta na' guehtaguhla Dorcas chi, ri'chi rii ra' gunna'h nin cayu'n duxa ra', baluu'yi ra' ba xahba ra' ba la'h Pehdru nin lu'h bwi'hnn cha'yi

Dorcas la'h ra' ba chin nabahan ba.
⁴⁰Ya seguihdu gunabwa' Pehdru baria'h garaatii' ra' ba la'n yuu' chi. Chi'chi bazu'nllihbi Pehdru tin gudihdxyi-gunaaba ba loh Dxiohs. Chi'chi gubia'garii bwa'ha ba loh guehtaguhla, chi'chi rahbi Pehdru:
 —Tabita, gwastii.

Chi'chi baxaala loh Dorcas, bwa'ha ba loh Pehdru lwehgu gwastii ba guzohba ba. ⁴¹Chi'chi guna'zu Pehdru naa ba, bazu'nchii Pehdru la'h ba, chi'chi gudihdxyi Pehdru la'h ra' gunna'h viuhda ra' neezaa xpwiinn Jesucristu nin rii ri'chi tin baluu'yi ba la'h ra' bwiinn chi la'h Dorcas babahn loh guelguhchi. ⁴²Ya garaa ra' bwiinn Jope chi bihn ra' ba xi guhca Dorcas. Ya mahziru gwachii duxa sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ⁴³Ya xchihru guyuu' Pehdru guiuhdxyi Jope rwa' yihdzi tuhbi ndxi'hw nin laa Simohn nin lu'h rucuu'dzi dixihdxi.

Pehdru cun Corneliu

10 Guihdxyi Cesarea guyuu' tuhbi ndxi'hw nin laa Corneliu, rnabwa' ba tuhbi gaywa'h suldahdu loh tuhbi cwa'h nin laa Italianu. ²Bwiinn za'ca duxa naa Corneliu cun gaduhbi xfamihiyi ba, neezaa ziahan roo' mweeyi rucha'ga ba loh guiuhdxyi chi para bwiinn Israel, ya garaa dxyih rdxih'n-rnaaba ba loh Dxiohs. ³Ya tuhbi dxyih zigachi'h xcachohnna gudxyih bwa'ha ba tuhbi xaanjla Dxiohs guyuu'tee hasta zuu ba, chi'chi rahbi aanjla chi loh Corneliu:
 —¿Cuunn lu'h, Corneliu?

⁴Chi'chi bwa'ha Corneliu loh xaanjla Dxiohs, chi'chi rahbi ba:
 —¿Xi daada?

Chi'chi rahbi aanjla Dxiohs loh Corneliu:

—La'h Dxiohs bwi'hnn cweenta yi'h laasii rbwihdxyi-rnaaba lu'h la'h Ñi'h, nee neezaa cun nin rahcane lu'h la'h ra' bwiinn.

⁵Yannah guxe'hla paaldaa ndxi'hw guiuhdxyi Jope tin chegañi' ra' ba loh Simohn, neezaa Pehdru rñi' ra' bwiinn la'h ba. ⁶Nuu Pehdru rwa' yihdzi tuhbi bwiinn nin laaza Simohn, yihdzi ba zohba rwa' ñihsado', bwiinn chi nin rucu'dzi dixihdxi ri'chi, tin la'h Pehdru guluu'yi yi'h xa nahpaa guunn lu'h.

⁷Ya chin biuu'nehza aanjla nin guñi' loh Corneliu chi'chi guxe'hla Corneliu chiohpa xmooza ba cun tuhbi xsuldahdu ba nin riachiiza sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ⁸Chi'chi bwii'yidxyi'dxyi Corneliu loh xpwiinn ba nin guzahca ba, chi'chi guxe'hla ba la'h ra' daada ra' chi guiuhdxyi Jope. ⁹Chin barah gue'la zee ra' ba loh neziuh. Ya gahxula para guiuhdxyi Jope zigachi'h la'yidxyihin, hohrapa'hza chi gucah Pehdru yihca yuu' hasta nuu ba tin gudidxyi-gunaaba ba loh yu'bi Dxiohs. ¹⁰Per bichia'han duxa Pehdru, ya guclaa'dzi ba ñahw ba, ya gaduhbi nin cayuhncha'yi ra' ba xi gahw ra' ba, bwa'ha Pehdru tuhbi bihsi, ¹¹bwa'ha ba llaa'ndxibaa' billaalan biehta tuhbi ziga lahdxi maanta hasta loh yuh ya gadahpa xchihnan yi'bidu'h. ¹²La'n lahdxi manta chi nuu ra' garaa clahsatii' maan nin zohba gadahpa ñaa' ñi'h neezaa bwe'lda,

guraagu neezaa maan ra' nin zohba xihyi Ñi'h. ¹³Chi'chi bihn Pehdru tuhbi rsiaa' nin guñi' loh ba:

—Pehdru, gwasu'nchii tin gudxiinn maan gahw lu'h.

¹⁴Chi'chi rahbi Pehdru loh Ñi'h:
—Aaca, nin tuhbi nnagahdxi gaawuhn maan dxiimma.

¹⁵Chi'chi rahbi Dxiohs loh Pehdru:
—Ayiru guñi' lu'h maan dxiimma nin lu'h basiaan.

¹⁶Guhca dee' chohnna bweelta, chi'chi biahsa lahdxi manta chi bacahan llaa'ndxibaa'. ¹⁷Tal nin cayuhnn Pehdru lligaaba guñi' xi ni'chi nin bwa'ha ba, badzihn ra' ndxi'hw nin guxe'hla Corneliu rwa' yihdzi Simohn nin rucuu'dzi dxihdxi. ¹⁸Ya seguihdu guñi' ra' ba rwa' lee' chi tin gunaabadxyi'dxyi ra' ba gu ri'chi nuu tuhbi daada nin laa Simohn Pehdru. ¹⁹Gaduhbi nin cayuhnn Pehdru lligaaba pur nin bwa'ha ba, guñi' Spíritu Saantu Dxiohs loh ba rahbi Ñi'h:

—Bwa'ha, chohnna ndxi'hw cagadxi'hyi yi'h. ²⁰Gwasu'nchii tin gwanee la'h ra' bwiinn nin radxi'hyi yi'h. Ayi guunn lu'h stuhbi lligaaba tin na'h guxe'hlara'n ba zeeca'ha ra' ba yi'h Pehdru.

²¹Chi'chi bie'ta Pehdru hasta nuu ra' ba, chi'chi rahbi ba loh ra' ba:

—Na'h nin cagadxi'hyi tu. ¿Xi ze' tu?

²²Chi'chi rahbi ra' ndxi'hw ra' chi loh Pehdru:

—Corneliu nin rnabwa' tuhbi gaywa'h suldahdu, naa ba tuhbi bwiinn za'ca, tuhbi bwiinn nin rbwihdxyi-rnaaba la'h Dxiohs garaatii' dxyih ya rñi' za'ca ra' bwiinn Israel xcweenta ba, ya tuhbi xaanjla Dxiohs guñi' loh ba rahbi:

—Guixe'hla lu'h nin chegalli'hi la'h Simohn Pehdru tin dxihn tu xchi'dxyi ba —rahbi aanjla chi loh Corneliu.

²³Seguihdu rahbi Pehdru:
—Gulti'dxi la'ñuu' tin dxia'hannee tu na'h.

Ya chin barah gue'la zenee Pehdru la'h ra' xpwiiinn Corneliu cun spaaldae ra' bwiinn Jope. ²⁴Ya seguihdu badzihn ra' ba guihdxyi Cesarea, ri'chi la'h Corneliu batiaa'hala garaa lasaa' ba cun xamihgu ra' ba rwa' yihdzi ba tin cabweeza ra' ba gadzihn Pehdru.

²⁵Chin badzihn Pehdru rwa' yihdzi Corneliu bire'h Corneliu tin bagacha'galoh ba la'h Pehdru, chi'chi bazu'nllihbi ba loh Pehdru.

²⁶Chi'chi guna'zu Pehdru naa ba guteesu'nchii ba la'h Corneliu, chi'chi rahbi Pehdru loh ba:

—Ayi guzu'nllihbi lu'h loon laasii naan tuhbi bwiinn ziga yi'h gahca.

²⁷Cayuu'yidxyi'dxyi garaa ra' ba, biuu'garii ra' ba la'n yihdzii Corneliu, ya chin guyuu'tii ra' ba bwa'ha Pehdru gadxah ra' bwiinn la'ñuu', ²⁸chi'chi rahbi Pehdru loh ra' ba:

—Yu'bitu naann tu bwiinn Israel ayi nuu gucha'ga ba loh tuhbi bwiinnziitu nin lu'h ayi naa bwiinn Israel; ayiza chuu ba rwa' yihdzii ra' ba. Per guñi' Dxiohs loon zahca gucha'ga'hn chyuuuchi'hzi bwiinn, ²⁹ni'chin nnah nin gudihdxyi tu na'h lwehgu ze'ldahn nin ayi gunaaba dxyi'dxyi'hn. Nnah rna'badxyi'dxyi'hn, ¿xi naa gudihdxyi tu na'h?

³⁰Chi'chi rahbi Corneliu loh Pehdru:

—Gudahpa dxyih zigachi'h xcachohnna gudxyih, cabwiidxyihn-cana'ba'hn loh Dxiohs rwa' yiidzihn rii' chin lu'h baluu'yiloh tuhbi ndxi'hw nahcu ba lahdxi nin rca'bacha'h, ³¹naa ba loon: “Corneliu, la'h Dxiohs bihnn chin rbwihdxyi-rnaaba lu'h la'h Ñi'h neezaa bagannaasto' Ñi'h chin rudi'hi lu'h mweeyi la'h ra' bwiinn prohi. ³²Ni'chin nnah guxe'hla nin chee guihdxyi Jope tin checa'ha ra' ba la'h Simohn Pehdru nin nuu rwa' yihdzi ndxi'hw nin laazaa Simohn bwiinn chi rucuu'dzi dxihdxi guihdxyi Jope, yihdzii ba zohba gahxugah rwa' ñihsado', ya chin gadzihn Pehdru rii' la'h ba guiñi' ba loh tu xchi'dxyi Dxiohs.” ³³Ni'chin guxe'hla'hn nin bie'galli'hi yi'h, per zuxchiillDxiohs ze' lu'h. Yannah la'nu dxuu rii' nezloh Dxiohs tin dxihn dxiahga nu xchi'dxyi Dxiohs nin bani'hi Ñi'h guiñi' lu'h loh nu —rahbi Corneliu loh Pehdru.

**Baluu'yi Pehdru xchi'dxyi
Dxiohs rwa' yihdzi Corneliu**

³⁴Chi'chi rahbi Pehdru loh ra' ba: —Nnahyi guhcabwa'n tuhbiloh nadzii'hi Dxiohs garaa ra' bwiinn; ayi ruhnn Ñi'h guriin-guriin cun cada tuhbigah ra' bwiinn. ³⁵Per Dxiohs chyuuchi'hzi bwiinn guidxyiyuh nin ruzu'nllihbi nez loh Ñi'h cun nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Ñi'h nee nin nabahan xnehza dee ra' nin nadzii'hi Ñi'h. ³⁶Dxiohs guñi' loh ra' ndxi'hw nin zeezahnee ra' xchi'dxyi za'ca Jesucristu, ya la'h Ñi'h naa Xtaada ra' nu'h, la'hza Ñi'h

rna'ba' gaduhbi guidxyiyuh. ³⁷La'htu naann tu xi guhca cun bwiinn Israel ra', guza'lohon nez guihdxyi Galilea, ya que guya'loh baluu'yi Jwahn nahpaa chioobaañihsa ra' bwiinn tin cwihsiinn ra' ba chin gadzihn Crixtu. ³⁸Naann cha'yi za tu xa badi'hi Dxiohs guelrna'ba' cun Spíritu Saantu Ñi'h la'h Llii'n Ñi'h nin laa Jesuhs nin ze' guihdxyi Nazaret, ya chin guca'nzaa Jesuhs nin naa Crixtu bwi'hnn Ñi'h dzi'n roo ra', milahgru ra', basiaca za Ñi'h bwiinn ra' nin bati'dxi bwiinnndaaba trabahjw duxa, bwi'hnn Ñi'h dzi'n roo ra' rii' laasii guhcanee Xtaada Dxiohs Ñi'h la'h Ñi'h. ³⁹La'hnu bidia'haloh nu garaa ra' dzi'n nin bwi'hnn Jesucristu lahdxyi ra' bwiinn Israel cun loh guihdxyi Jerusalehn, ya seguihdu gudxiinn ra' ba la'h Ñi'h baca'h ra' ba Ñi'h loh tuhbi cruhi. ⁴⁰Ya chin biohna dxyih babahn Ñi'h loh ra' bwiinnnguuchi, bacah Ñi'h llaa'ndxibaa'. ⁴¹Ayi baluu'yiloh Jesucristu loh chyuuchi'hzi bwiinn sino que loh si nu ziga gulií Dxiohs la'hnu; bida'wnee nu Ñi'h bidwane nu Ñi'h limentu chin babahan Ñi'h loh ra' bwiinnnguuchi. ⁴²Ya guxe'hla Ñi'h la'hnu tin chogati'chii nu dxyi'dxyi xcweenta Ñi'h loh ra' bwiinn tin gacabwa' ra' ba Dxiohs gulií la'h Jesucristu tin gaca Ñi'h Jwehsi xteenn ra' bwiinn nabahan cun bwiinnnguuchi ra'. ⁴³Galohyi baca'h ra' nin lu'h guñi' xchi'dxyi Dxiohs dxihti, rahbi ra' ba:

—Garaa ra' bwiinn nin chechii sto' Ñi'h xchi'dxyi Jesucristu zuzia'caa Dxiohs xtuhlda ra' ba.

Guleezaa Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ra' bwiinnziitu

⁴⁴Zeezah gahca cañi' Pehdru dxyi'dxyi ra' chi chin guyuu'tii Spíritu Saantu Dxiohs la'n lasto' ra' bwiinn nin gwachii ra' sto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu. ⁴⁵Badxyigaa' duxa loh ra' bwiinn Israel nin naa ra' xpwiinn Jesucristu nin ze'nee Pehdru laasii bwa'ha ra' ba guleezaa Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ra' nin lu'h naa ra' bwiinnziitu, ⁴⁶laasii bihn ra' ba cañi' ra' bwiinn chi guriinn-guriinn dxyi'zah, neezaa bihn ra' ba cañi'nee ra' bwiinn chi Dxiohs, ⁴⁷chi'chi rahbi Pehdru loh ra' ba:

—¿Ta zinaaba garaa ra' bwiinn rii ayi chioobaañihsa ra' ba yaque guleezaa Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ra' ba ziga nuu Ñi'h lasto' ra'za nu'h?

⁴⁸Chi'chi gunabwa' Pehdru gurohbaañihsa ra' ba cun lah Jesucristu, ya seguihdu guñi'nee ra' ba Pehdru tin dxia'hannee ra' ba la'h Pehdru spaaldae dxyih ri'chi.

Baluu'yi Pehdru xa guyuu'tii Spíritu Saantu lasto' ra' bwiinnziitu loh ra' xpwiinn Jesucristu loh guiidxyi Jerusalehn

11 Loh ra' pooxtla cun loh za ra' bwiinn nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu loh guiidxyi Judea, bihn ra' ba gwachii sto' ra' bwiinnziitu xchi'dxyi Jesucristu. ²Chin gubia'garii Pehdru guiidxyi Jerusalehn,

chi'chi rahbi ra' nuhn xpwiinn Jesucristu nin rzo'badxiahga ra' xlehyi Moisehs loh Pehdru, ³squii' rahbi ra' ba:

—¿Xinaa gwah lu'h rwa' yihdzi bwiinnziitu nin lu'h ayi naa bwiinn Israel nee gudahwnee ra' lu'h la'h ra' ba?

⁴Chi'chi rahbi Pehdru xa pur gwah ba yihdzi bwiinnziitu:

⁵—Guyuu'huhn guiidxyi Jope, ya hohra nin cabwiidxyi'hn-cana'ba'hn loh Dxiohs chi'chi ziga tuhbi bihsi bwa'hahn billaala llaa'ndxibaa', bie'ta tuhbi lahdxi manta, yi'bi gadahpa xchihnan bie'tan chi'laa'dzi llaa'ndxibaa' nez hasta zuu'huhn. ⁶Chi'chi bwi'hinna'hn pur bwa'hza'ca'hn ya la'n lahdxi manta chi nuu ra' garaaloh ra' maani'hn nin zohba gadahpa ñaa' ñi'h cun bwe'dzi ra' neezaa bwe'lda, cun maani'hn nin zohba ra' xihyi ra' Ñi'h, ⁷chi'chi bihn dxiaagahn tuhbi rsiaa'ha nin guñi' loon:

“Pehdru, gwasu'nchii; gudxiinn maan gahw lu'h.” ⁸Ya chi'chi ra'pihn: “Aaca daada, ayi rahwuhn maan dxiimma.” ⁹Chi'chi guñi' Dxiohs loon desde llaa'ndxibaa' nnaa Ñi'h: “Ayi guñi' lu'h cohsa dxiimma nin la'h Dxiohs basiaa.” ¹⁰Ya chin guhca chohnna bweelta cañi' Dxiohs zi'chi, bacahguiya' lahdxi manta chi para llaa'ndxibaa'. ¹¹Hohr chi gahca za badzihn chohnna ndxi'hw rwa' yuu' hasta nuu'huhn, hasta guiidxyi Cesarea biria'h ra' ba, bie'gadxi'hyi ra' ba na'h. ¹²Chi'chi guñi' Spíritu Saantu loon, nnaa Ñi'h: “Gwanee ra' ndxi'hw ra' rii', ayi guunn chiohpa sto' lu'h” nnaa Ñi'h. Neezaa gallo'pa

bwihtsi lasaa' ra' nu'h rii' gwane'hn, ya garaa nu bidxuutee nu rwaal yihdzi tal ndxi'hw nin laa Corneliu.

¹³Ya chi'chi bwii'yidxyi'dxyi Corneliu loh nu xa baluu'yiloh tuhbi xaanjla Dxiohs loh ba rwaal yihdzi ba chi'chi rahbi aanjla chi loh ba: "Guxe'hla paaldaa xpwiinn lu'h gui'dxyi Jope, tin chegalli'hi ra' ba Simohn nin rñi' ra' ba Pehdru, ¹⁴tin la'h ba guñi' ba xa nahpaa guunn tu, tin ta'h tu loh duhlda cun garaa ra' lasaa' ra' tu." ¹⁵Chin guza'loon cañi'n xchi'dxyi Dxiohs loh ra' ba rwaal yihdzi Corneliu, gyyuu'tii Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ra' ba ziga gyyuu'tii za Ñi'h lasto' ra' nu'h galohyí. ¹⁶Chi'chi bagannaasto'n dxyi'dxyi nin guñi' Jesucristu, gunnah Ñi'h: "Jwahn baro'bañihsa cun ñihsa per ya la'h tu chioobaañihsa tu cun Spíritu Saantu Dxiohs."

¹⁷Rahbi za Pehdru:

—Sidela badi'hi Dxiohs Spíritu Saantu Ñi'h la'h ra' bwiinn chi ziga za bani'hiza Ñi'h Spíritu Saantu Ñi'h la'hnu'h chin gwachiisto' nu'h xchi'dxyi Ñi'h, yannah ÷chyyu naan tin ña'pihn loh Dxiohs: "Ayi gudi'hi lu'h Spíritu Saantu la'h ra' ba"?

¹⁸Chin bihn ra' xpwiinn Jesucristu nin rii' Jerusalehn dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pehdru, ya ayi ru guñi' ra' ba, la'laga'h badi'hi ra' ba guelzuxchiilli la'h Dxiohs, rahbi ra' ba:

—iXa chuhla naa Dxiohs, laasii nee ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel guzi'guehlda Ñi'h guica'ha ra' ba guelnabahan nacuubi para tu'pazi sidela gusaguu'dzisto' ra' ba nez delaanta loh Ñi'h nee gusaa'n ra' ba zneziuh dxaaba ra' ba!

Xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' gui'dxyi Antioquía

¹⁹Chin gudxiinn ra' ba la'h Esteban, guca'hinna'hla ra' za ba spaaldaa ra' xpwiinn Jesucristu, ya nuu ra' xpwiinn Jesucristu gwah ra' ba hasta gui'dxyi Chipre, gui'dxyi Fenicia, gui'dxyi Antioquía. Ya gui'dxyi ra' chi guñi' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu loh si ra' bwiinn Israel ayi nee dxi'h loh ra' bwiinnziitu; baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ²⁰Ya seguihdu badzihn spaaldaa ra' xpwiinn Jesucristu nin zee ra' nez gui'dxyi Chipre cun nez gui'dxyi Cirene, badzihn ra' dee' Antioquía tin guñi' ra' ba xcweenta Jesucristu loh ra' bwiinn nin ayi za naa ra' bwiinn Israel. ²¹Guhcaneé Dxiohs la'h ra' ba guñi' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h, ya ziahan roo' duxa ra' bwiinnziitu chi gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ²²Chin bihn ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu gui'dxyi Jerusalehn gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, chi'chi guxe'hla ra' ba Bernabeh gui'dxyi Antioquía, ²³ya bwa'ha ba ya bwi'hnntaa'yi Dxiohs yihca ra' bwiinn chi, chi'chi rahbi Bernabeh loh ra' ba:

—Gulchezahdzi'tsi loh xchi'dxyi Dxiohs cun gaduhbi sto' tu.

²⁴Laasii la'h Bernabeh naa ba tuhbi bwiinn za'ca; tuhbi bwiinn nin riachii duxa sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs nee nuu nabahandzi'tsi Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ba, ya pur ni'chi ziahan ru ra' ba gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ²⁵Ya seguihdu gwah

Bernabeh guiidxyi Tarsu tin bagadxihyi ba la'h Saulu, ²⁶ya chin badxeela ba Saulu chi'chi gwanee ba la'h Saulu para guiidxyi Antioquía, tin ri'chi guyuu' ra' ba tuhbi yihza ya ri'chi badxa'ga ra' ba bwiinn ziahan tin baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinn chi, ya mweehr chi'chi gule'helaha ra' bwiinn Antioquía Crixchiahnu la'h ra' bwiinn nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu la'n guiidxyi chi. ²⁷La'n yihza chi gahca biria'h paalada ndxi'hw nin rñi' xchi'dxyi Dxiohs guiidxyi Jerusalehn tin gwah ra' ba guiidxyi Antioquía. ²⁸Ya tuhbi ndxi'hw ra' chi nin laa Agabu gwasu'nchii ba laasii nuu nabahandzi'tsi Spíritu Saantu lasto' ba, guhcanee Ñi'h la'h ba guñi' ba zi' tuhbi gubihn duxa gaduhbi guidxyiyuh. Nee guhca gubihn chi la'n yihza nin gunabwa' rrehyi Claudiu. ²⁹Chi'chi bwi'hnn ra' xpwiinn Jesucristu nin rii loh guiidxyi Antioquía lligaaba tin gudi'hi ra' ba ayuda la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin rii guiidxyi Judea zigachi'hzi nin galda guzuu guunn ra' ba. ³⁰Zi'chi bwi'hnn ra' ba tin guixe'hlanea ra' ba mweeyi ra' chi la'h Saulu cun Bernabeh tin guca'ha ra' bwiinn guuhla nin nuu ra' la'n guiidxyi Judea mweeyi chi.

**Chin guhchi Jacobo bie'w
Pehdru la'n lahtsidxi'ba**

12 La'n dxyih ra' chi gahca trabahjw duxa bati'dxi rrehyi Herodes la'h ra' spaalada xpwiinn Jesucristu. ²Gunabwa' Herodes guhchi Jacobo bwihtsi Jwahn cun spahda, ³ya coma

bwa'ha Herodes ni'chi riiu'sto' ra' bwiinn Israel gudxiinn ba la'h Jacobo, ni'chin gunabwa' ba bina'zu Pehdru bie'w la'n lahtsidxi'ba. Dee' guhca la'n dxyih lañih ra' chin rahw ra' ba pahn nin ayi rahcacha'yi cun levadura. ⁴Chin bina'zu Pehdru bie'w ba la'n lahtsidxi'ba, ya gunabwa' Herodes bie'w ba hastayi riayahpaa tahpa cwa'h suldahdu, ya tahpagah suldahdu chi cada tuhbigah cwa'h ra' ba. Bwi'hnn Herodes lligaaba cwe'he ba la'h Pehdru la'n lahtsidxi'ba chi tin guti'dxi ba Pehdru loh ra' bwiinn Israel chin tiidxi lañih tin gusa'cazii ra' ba la'h ba nicala ayi xi bwi'hnn ba. ⁵Ya zi'chi zi cayahpaadzi'tsi ra' ba Pehdru la'n lahtsidxi'ba, per garaatii' ra' xpwiinn Jesucristu gwazahtii' mahziru cabwihdxyi-canaaba ra' ba loh Dxiohs pur xcweenta Pehdru.

**Babwe'he Dxiohs la'h
Pehdru la'n lahtsidxi'ba**

⁶Ñarah gue'la chi ñibwe'he ra' ba Pehdru delaanta loh ra' bwiinn Israel. Per gue'la chi na'llgahsi Pehdru galaayi chiohpa suldahdu ya dzi'tsi nayi'bi ba cun chiohpa cadehn, ya xchiohpa suldahdu chi riayahpaa rwaa' lahtsidxi'ba. ⁷Seguihdu baluu'yiloh tuhbi aanjla Dxiohs la'n lahtsidxi'ba neezaa bazia'ñih tuhbi bwehla ri'chi, ya chi'chi bari'h aanjla chi la'h Pehdru tin babahn ba, chi'chi rahbi ba:
—Guenagah gwastii.
Chi'chi dxyiigah billaachi ra' cadehn nin bachi'bi ra' ba la'h Pehdru, ⁸chi'chi rahbi aanjla chi loh Pehdru:

—Bachi'bidu'h xtu'dxihdxi lu'h la'ntihxi lu'h, baca'h tahba lu'h ñaa' lu'h.

Zi'chi bwi'hnn Pehdru, chi'chi rahbi aanjla Dxiohs loh Pehdru:

—Guhta xahba lu'h tin guda'na'hla na'h.

⁹Baria'h chi'h Pehdru la'n lahtsidxi'ba na'hlagah ba la'h aanjla Dxiohs, per cayuhnn ba lligaaba pweda xca'ldazi ba cañi'xihn. ¹⁰Ya badii'dxi ra' ba hasta zuu tuhbi suldahdu nin cayahpaa lwehgu badii'dxi ra' ba hasta zuu nin raroopa gwaardia chi ya seguihdu badzihn ra' ba rwa' pweerta dxi'ba nin caa loh neziuh lwehgu yu'pisin billaalan baria'h ra' ba, ya guzah ra' ba tuhbi calle chi ya dxyigahsi guñihchiloh xaanjla Dxiohs loh Pehdru. ¹¹Chi'chiyi guhcabwa' Pehdru, rahbi ba:

—Nnahsihn la'n guhcabwa' Dxiohs guxe'hla xaanjla Ni'h tin bie'gata'h Ni'h na'h lahtsinnaa Herodes tin adxi guunn ra' bwiinn Israel nin lu'h riiyuhnn ra' ba lligaaba guunnee ra' ba na'h.

¹²Yaque gwachiisto' Pehdru nin guzahca ba chi'chi gwah ba rwa' yihdzi María xnaan Jwahn nin rñi' ra' ba Marcu. Ri'chi rii ra' ziahan ra' xpwiinn Jesucristu tin cabwihdxyi-canaaba ra' ba loh Dxiohs xcweenta Pehdru. ¹³Ya chin basi'dzi Pehdru rwa' pweerta nin caa rwa' lee', chi'chi biria'h tuhbi dxa'pa nin laa Rode zeguia'ha bi chyuunin. ¹⁴Ya chin bihn bi rsiaa' Pehdru, biahxi duxa bi ya bia'ldasto' bi ñuxaala bi rwa' lee' ñuu'tii Pehdru, mahzi bwi'hnn bi pur gwaguihtsii bi loh ra' nin rii la'n ñuu', rahbi bi:

—iPehdru zuu rwa' lee'!

¹⁵Chi'chi rahbi ra' ba loh Rode:

—Cayahca naxihn yihca lu'h.

Ya la'h bi ya guluu'bwa' bi Pehdru ni'chi, ya la'h ra' ba rahbi ra' ba:

—Pweda xaanjla Dxiohs nin rahcane' la'h Pehdru.

¹⁶Ya zeezah cagasi'dzi Pehdru rwa' lee', ya chin guxaala ra' ba rwa' lee' badxyigaa' duxa ra' ba chin bwa'ha ra' ba la'h Pehdru. ¹⁷Chi'chi baza'binaa Pehdru tin ayiru guñi' ra' ba tin guca'dxiahga ra' ba nin guzahca ba, chi'chi bwii'yidxyi'dxyi Pehdru xa babwe'he xaanjla Dxiohs la'h ba la'n lahtsidxi'ba. Chi'chi rahbi Pehdru loh ra' ba:

—Gulcheguihtsii loh Jacobo cun loh ra' lasaa' nu'h nin naa ra' xpwiinn Jesucristu garaa nin guza'ca'hn nnah gue'la.

Chi'chi baria'h Pehdru ri'chi tin zee ba stuhbi lahta.

¹⁸Chin barah gue'la, rsiiyido' gacaru, biahxi duxa ra' suldahdu laasii ayi gaann ra' ba xa guhca baria'h Pehdru la'n lahtsidxi'ba. ¹⁹Ya gunabwa' Herodes badxi'hyi ra' suldahdu la'h Pehdru, ya bwa'hazi ba ayi badxeela Pehdru, chi'chi gunabwa' guhchi ra' suldahdu nin guriyahpaa rwa' lahtsidxi'ba hasta bie'w Pehdru. Ya seguihdu biria'h Herodes guihtxyi Judea tin gwahgui'hnn lahdxyi ba guihtxyi Cesarea.

Guhchi Herodes

²⁰Neezaa rdxyi'chine' Herodes la'h ra' bwiinn guihtxyi Tiru cun bwiinn guihtxyi Sidohn la'n dxyih ra' chi ya bwiinn ra' chi batiaa'ha lasaa'

ra' ba tin gwagañi'nee ra' ba la'h ba, ya bwi'hnn ra' ba gahn, laasii guñi' tuhbi ndxi'hw nin laa Blastu pur la'h ra' bwiinn guihdxyi ra' chi. Ndxihw chi naa tuhbi nin mahzi rahpaa la'h Herodes, ya ndxi'hw Blastu chi gunaaba cwidxyiisto' Herodes cun bwiinn guihdxyi ra' chi laasii lahdxyi Herodes naa hasta rdoo' xi rahw ra' ba. ²¹Ya tuhbi dxyih nin bia'handxyi'dxyi ra' ba guu'yidxyi'dxyinee Herodes la'h ra' ba. Dxyih chi guhta Herodes xabarrehyi ba tin guzohba ba loh yagaxiyyi hasta ruhnn ba guelguxchisi nee guñi'za ba mahs paaldae dxyi'dxyi nezloh garaa ra' bwiinn ra' chi. ²²Ya chi'chi guzo'baloh cañi' jweersi bwiinn ra' chi squii':

—iPer nin cañi' loh nu rii ayi bwiinn dxi'h ba, Dxiohsan! —rahbi ra' ba.

²³Hohr chi gahca biehta tuhbi aanjla Dxiohs, bwi'hnn ba guzo'baloh cayahcallu'hu Herodes, gudahw bizuhga la'h Herodes ya zi'chi guhchi ba laasii basaa'n ba guñi' ra' bwiinn naa ba Dxiohs.

²⁴Ya zeezah cadichii duxa xchi'dxyi Jesucristu garaatii' guihdxyi ra' zi'chiza zeedahla duxa ra'za xpwiinn Jesucristu.

²⁵Chin guya'loh dzi'n nin bwi'hnn Bernabeh cun Saulu, gubia'garii ra' ba guihdxyi Jerusalehn cun tuhbi lasaa' ra' ba nin rñi' ra' ba Marcu.

Gulii Spíritu Saantu la'h Bernabeh cun Saulu tin chegaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs guihdxyi ziitu ra'

13 La'n guido' nin nuu guihdxyi Antioquía

guyuu' profeta ra' cun mwehsu ra'; la'h ra' ba naa bwiinn ra' rii': Bernabeh, Simohn nin rñi' ra' ba Nagaasa, Luciu nin naa tuhbi bwiinn Cirene, Manaehn nin guroo'nee rrehyi Herodes nin guhca gobernador regiohn Galilea, cun Saulu. ²Ya tuhbi dxyih gaduhbi nin cabwihdxyi-canaaba ra' ba loh Dxiohs nee cagacwaa'n ra' ba, chi'chi rahbi Spíritu Saantu: —Gulcwe'he Bernabeh cun Saulu tin guunn ra' ba dzi'n nin xclaa'dzihn guunn ra' ba.

³Chin guluhlla guidixyi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs nee guya'loh bacwaa'han ra'zaba, chi'chi badzii'banaa ra' ba yihca ra' ba tin zi'chi guluu'nehza ra' ba la'h Bernabeh cun Saulu tin zeegaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs stuhbi lahta.

Garoopa ra' ba bagaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn Chipre

⁴Ya seguihdu baxe'hla Spíritu Saantu Dxiohs la'h Bernabeh cun Saulu tin guunn ra' ba dzi'n, ya gwah ra' ba guihdxyi Seleucia, ya ri'chi guyuu'tii ra' ba la'n barcu tin zee ra' ba loh yuh nin rii galaayi loh ñihsado' nin laa Chipre. ⁵Ya chin badzihn ra' ba pweerta nin laa Salamina, ya guza'loh baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu la'n guido' xteenn ra' bwiinn Israel nin rii ri'chi. Nee Jwahn gwanee ra' ba laasii ru'a bi xixteenn ra' ba. ⁶Ya guca'nzaa ra' ba garaa ra' guihdxyi bi'tu'hn nin rii loh ñihsado' chi'chi badzihn ra' ba guihdxyi Panfos. Ri'chi badxa'ga ra' ba tuhbi bwiinn bidxa'ha nin laa BarJesuhs ndxi'hw rii' bwiinn Israel ba, ya

cagasagui'hi ba bwiinn ra' rahbi ba xchi'dxyi Dxiohs rñi' ba per dxyi'dxyi ra' chi ayi naan xchi'dxyi Dxiohs.

⁷Ya bidxa'ha rii' guyuu'nee ba la'h gobernador nin laa Sergiu Paublu, ya gobernador rii' nasiin duxa ba. Seguihdu gudihdxyi ba Bernabeh cun Saulu laasii guclaa'dzi ba dxihn ba xchi'dxyi Dxiohs, ⁸per la'h Barjesuhs nin rñi' ra'zaba cun dxyi'dxyi griegu Elimas, bacha'gadxihldxi dxyi'dxyi ba la'h Bernabeh cun Saulu laasii ayi xclaa'dzi ba chechiisto' Sergiu Paublu xchi'dxyi Dxiohs. ⁹Ya la'h Saulu nin laazaa Pahblu nuu nabahandzi'tsi Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ba, bwa'ha dzi'tsi ba loh BarJesuhs, ¹⁰chi'chi rahbi Pahblu:

—iBwiinn xihn, bwiinn duhlda duxa, llii'n bwiinn dxaaba, bwiinn nin rdxyi'chinee la'h garaatii' cohsa za'ca xteenn Dxiohs! ¿Xi naa ayi rucwe'za lu'h nugaxi'dxi lu'h loh xneziuh za'ca Dxiohs? ¹¹Yannah zuni'hi Dxiohs tuhbi guelnah yi'h zia'han lu'h tuhbi chieempa ayi gaca gwa'ha lu'h lla'ñih gubihdxyi —rahbi Pahblu.

Chi'chi lwehgu gurih gue'la yihca ba cun xcayhi ya hohra chi rdxihnaa ba chyú guicah naa ba laasii bia'han dxie'pa ba. ¹²Chin bwa'ha gobernador Sergiu Paublu xi guzahca BarJesuhs, badxyigaa' duxa loh ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin baluu'yi Pahblu, ya lwehgu gwachii sto' ba xchi'dxyi Jesucristu laasii bwa'ha ba xcweenta xquelrnabwa' Dxiohs.

**Badzihn Pahblu cun Bernabeh
guihdxyi Antioquía nin
rnabwa' guihdxyi Pisidia**

¹³Ya seguihdu bacah Pahblu cun lasaa' ra' ba la'n barcu guihdxyi

Pafos tin gudii'dxi ra' ba loh ñihsado' para guihdxyi Perge nin nuu loh regiohn Panfilia. Ya ri'chi basia'han Jwahn la'h ra' ba ya gubia'garii Jwahn nin rñi' ra' ba Marcu para guihdxyi Jerusalehn. ¹⁴Chi'chi biria'h ra' ba Perge tin zee ra' ba Antioquía nin ria'hanla gahxu cwee' guihdxyi Pisidia. Badzihn ra' ba ri'chi tuhbi dxyih sahbdu, ya barah gue'la dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel dxyih chi guyuu'tii ra' ba la'n guido' tin guzohba ra' ba. ¹⁵Yaque guya'loh bihn ra' ba dxyi'dxyi ra' nin caa loh dxihtsi ra' xteenn lehyi cun dxihtsi nin baca'h ra' profeta, chi'chi guxe'hla ra' nin mahzi rnabwa' la'n guido' chi nin bagañi' loh Pahblu cun Bernabeh, chi'chi rahbi ra' ni'chi:

—Nnaa ra' nin rnabwa' guido', bwihtsi hermanu ra', sidela la'h tu nahpaa tu dxyi'dxyi za'ca para bwiinn ra', gulguiñi'n nnaa.

¹⁶Chi'chi gwasu'nchii Pahblu tin bwi'hnn ba sehn loh ra' bwiinn tin guca'dxiahga ra' ba xchi'dxyi ba, chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Gulgaca'dxiahga bwiinn Israel, cun neezaa nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ¹⁷Xchiohs ra' nu'h nin nuu dxibaa' gulii la'h ra' xtatita roo ra' nu'h, bwi'hnn Dxiohs la'h ra' ba bwiinn ziahan duxa chin nuu gahca ra' ba zigazi bwiinnziitu guihdxyi Egiptu, ya seguihdu cun xquelrnabwa' Ñi'h babwe'he Ñi'h la'h ra' ba la'n guihdxyi Egiptu. ¹⁸Chywa'h yihza guyuu' ra' ba loh dahan desierto ya ziahan bwelta ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi Dxiohs nicla guhcanee

Ñi'h la'h ra' ba. ¹⁹Ya guyuu' gahdzi naciohn nin gunabwa' Canaan, ayi bazo'badxiahga ra' bwiinn chi xch'dxyi Dxiohs, ya bañihchiloh Dxiohs guihdxyi ra' chi tin pur swerta nin bwi'hnn ra' ba gahn gudxi'zi Ñi'h yuh ra' chi guca'ha ra' guehtu xtatita roo ra' nu'h.

²⁰Ya chin guhca tahpa gaywa'h garoolda yihza badi'hi Dxiohs jwehsi gunabwa' la'h ra' ba hasta dxyih nin badi'higah Dxiohs guelnabwa' la'h guehtu profeta Samuel. ²¹Ya seguihdu gunaaba ra' ba tuhbi rrehyi loh Dxiohs tin guinabwa' rrehyi chi la'h ra' ba, ya badi'hi Dxiohs la'h Saul llii'n Cis, lasaa' guehtu Benjamihn tin guhca Saul rrehyi loh ra' ba loh chywa'h yihza. ²²Ya chin basia'pitií Dxiohs la'h Saul, chi'chi guhcaga'h guehtu Davihd rrehyi, chi'chi rahbi Dxiohs: —La'n gulii la'h Davihd llii'n Isai laasii Davihd naa tuhbi ndxi'hw nin guunn garaa nin xclaa'dzihn gaca.

²³Tuhbi gahca llahga guehtu Davihd guhca Jesuhs tin guxe'hla Dxiohs la'h Ñi'h tin guhlda'h Ñi'h la'hnu'h loh duhlda ziga bwi'hnn Dxiohs lligaaba gaca. ²⁴Ya galohyi nin guza'loh Jesuhs guunn Ñi'h xtsi'n Xtaada Dxiohs Ñi'h, mwer Jwahn guzo'baloh baluu'yi xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn Israel, rahbi Jwahn loh ra' ba:

—Gulgasaguu'dzi sto' tu nezloh Dxiohs tin chioobaañhsa tu tin gusia'pitií Dxiohs xtuhlda tu.

²⁵Ya zalliaa' ria'dxyi gutu'lla Jwahn dzi'n nin badi'hi Dxiohs bwi'hnn ba chin guñi' ba loh ra' bwiinn, rahbi ba:

—Adxi na'h dxi'h naan nin ruhnn tu lligaaba naa Crixtu; per di'tsihn

ze'na'hla stuhbi nin mahzi lasahca que na'h, nin para cwe'hehn tahba ba ñaa' ba ayi xi guilasahca'hñ —rahbi Jwahn loh ra' bwiinn chi.

²⁶Bwihtsi hermanu ra' llii'n ra' xfamihiy guehtu Abrahñ, cun garaaza nin riachiisto' ra'ñi'h xchi'dxyi Dxiohs; para la'htu xchi'dxyi za'ca Dxiohs rii tin ta'h tu loh duhlda. ²⁷Bwiinn guihdxyi Jerusalehn ra' cun nin rnabwa' za la'h ra' ba ayi biu'nbwa' ra' ba la'h Jesucristu nin rnabwa', ayiza guhcabwa' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs nin baca'h guehtu profeta ra' dxyi'dxyi ra' chi nin guñi' ra' ba la'n guido' cada dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' ba per ayi guhcabwa' ra' ban ni'chin la'hlaa la'h gahca ra' ba baza'loh ra' ba ziga baca'h profeta ra' pur nin gurih ra' ba guhchi Jesucristu. ²⁸Nicala ayi xi bwi'hnn Jesucristu per nahpaa gunaaba ra' ba loh Pilahtu tin gudxiinn ba la'h Ñi'h. ²⁹Ya chin guya'loh xcweenta Ñi'h nin rñi' loh xchihtsi Dxiohs, chi'chi batehta ra' ba la'h Ñi'h loh cruhi ya chi'chiyi baca'tsi ra' ba la'h Ñi'h. ³⁰Per Dxiohs babwe'he la'h Jesucristu loh ra' bwiinnguuchi, ³¹ya yaque babahn Ñi'h loh guelguhchi chi'chi baluu'yiloh Ñi'h loh ra' xpwiinn Ñi'h nin gwane Ñi'h biaha nez regiohn Galilea hasta guihdxyi Jerusalehn, yannah bwiinn ra' chin nin zezahnee ra' cagaluu'yi xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinn lasaa' ra' nu'h. ³²Nnah la'hnu zo'panee nu xchi'dxyi Jesucristu rii' loh tu tin dxiahxi sto' tu. La'h Dxiohs baza'loh Ñi'h dxyi'dxyi ra' nin guñi' ñi' loh ra' guehtu xtatita

roo ra' nu'h. ³³Pwihsi la'hnu'h naa nu'h lla'ga ra' ba, yannah la'h Dxiohs baza'loh xchi'dxyi Ñi'h tin bata'h Ñi'h Lli'n Ñi'h loh ra' bwiinguuchi ziga caa loh dxihtsi nin laa Salmu nin raroopa:

Yi'h naa lu'h Lli'nahn. Na'h bani'hihn guelnabahan Yi'h nnadxyih.

³⁴Rahbiza Pahblu:

—Chin ruu'yidxyi'dxyi Dxiohs pur nin bacwa'hn Ñi'h la'h Jesucristu loh ra' bwiinguuchi laasii ayiru chuu dxyih gachi Ñi'h cun ayiza guilli'hn bwe'ltihxi Ñi'h la'n ba', ya squii' rahbi Dxiohs:

Zuni'hihn garaa cohsa nanchii nin gaca siguhra para la'htu ziga bia'hahn dxyi'dxyi'hn cun lu'h la'h guehtu Davihd.

³⁵Ni'chin caa loh stuhbi saalmu rahbin:

Ayi gusaa'n lu'h guudxi tihxi Lli'n lu'h nin nadzii'hi lu'h.

³⁶Yannah guchii la'h Davihd gunabwa' la'h ra' guehtu xtatita ra'nu'h ziga guhdzi Dxiohs loh ba bwi'hnn ba ya seguihdu chin guhchi Davihd, biga'tsi ba hasta biga'tsiza guehtu xtaada ba per guyuu'dxi tihxi ba la'n ba', ³⁷per bwe'ltihxi Jesucristu ayi basaa'n Dxiohs ñilli'hnan ni'chin babwe'he Dxiohs la'h Ñi'h loh ra' bwiinguuchi, ³⁸ni'chin nnah bwi'tsi ra'n gulgahcabwa' rñi' Dxiohs loh tu la'h Ñi'h bazia'caala xtuhlda tu pur xcweenta Jesucristu.

³⁹Rñi' Dxiohs ayi xi xtuhlda chyuuchi'hzi bwiinn nin chechiisto' ñi'h xcweenta nin bwi'hnn Jesucristu, ya bwiinn ra' nin na'hla xlehyi Moisehs ayi gaalaa guzuh

xjweersi lehyi chi para guzia'caa xtuhlda ra' bwiinn chi. ⁴⁰Gul gahca nasiin tin ayi saca tu cohsa ra' nin caa loh dxihtsi ra' nin baca'h ra' guehtu profeta ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs chin guñi' ra' ba:

⁴¹Gulguia'ha, la'htu nin rullihdziinee xchi'dxyi'hn; gulgahdxyigaa' cun gulguñihchiloh laasii na'h nin naan Dxiohs gu'nnahn tuhbi cohsa cuubi roo nin ayi chechiiti' sto' tu nee nicalaza chuu tuhbi bwiinn nin guluu'yi xchi'dxyi'hn loh tu egwahla gahca ayi chuu tu ayi cha'zi tu dxyi'dxyi ra' chi.

⁴²Ya chin baria'h ra' Pahblu cun Bernabeh la'n guido' xteen ra' bwiinn Israel ra' chi gunaaba ra' bwiinn chi loh Pahblu:

—Stuhbi dxyih nin gazi'laa'dzi ra' nu xclaa'dzi nu guñi' lu'h dxyi'dxyi ra' ca stuhbi gaca'dxiahga nu — rahbi ra' ba.

⁴³Ya chin guya'loh junta chi la'n guido' ziahan ra' ba gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu cun neezaa nin naann ra' lehyi Moisehs gwachiiza sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, ya zeena'hla ra' ba la'h Pahblu cun Bernabeh. Chi'chi rahbi ra' ba loh ra' bwiinn ra' chi:

—Chena'hladzi'tsi tu cun gaduhbi sto' tu dxyi'dxyi za'ca ra' xcweenta Jesucristu.

⁴⁴Chin guhldaa stuhbi dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel ra' chi, ziahan roo duxa ra' bwiinn casi gaduhbi guihdxyi ra' ba riibweeza ra' ba tin guca'dxiahga ra' ba guñi' Pahblu xchi'dxyi Jesucristu.

⁴⁵Ya chin bwa'ha ra' bwiinn

Israel ra' chi tantu ziahan duxa bwiinn rii' para guca'dxiahga ra' ba xchi'dxyi Jesucristu nin guñi' Pahblu, lwehgu bidxyi'chi duxa ra' bwiinn Israel ra' chi, ya guza'loh guñi'tohnta ra' ba xcweenta dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi Pahblu nee neezaa guñi'tohnta ra' ba la'h Dxiohs. ⁴⁶Per ayi bidxyihbi Pahblu cun Bernabeh. Guzuhchihpa ra' ba loh ra' bwiinn chi rahbi ra' ba:

—Nahpaa gachiñi' nu xchi'dxyi Jesucristu mwer loh tu ziga naa tu bwiinn Israel, per nnah yaque rbwe'caa tu xchi'dxyi za'ca Ñi'h ni'chin cayuhnn tu guelguxchisi la'hgahca tu ruluu'yi ayi rga'ha chee tu dxibaa' para tu'pazi ni'chin nnah mejor chogaluu'yi nu xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel, ⁴⁷laasii zi'chi guxe'hla Dxiohs gaca. Squii' caa xchi'dxyi Dxiohs loh dxihsti:

Zuxe'hla'hñ la'htu tin guluu'yi tu xchi'dxyi ra'n rii' la'h ra' bwiinnziitu nin ayi naa ra' bwiinn Israel tin ta'h ra' ba loh duhlida hastachi'hzi rii ra' ba loh guihdxyiyuh.

⁴⁸Chin bihn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu, biahxi duxa ra' ba, chi'chi rahbi ra' ba chuhla naa xchi'dxyi Dxiohs; ya garaa bwiinn ra' nin gulii Dxiohs chee dxibaa' para tu'pazi gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs. ⁴⁹Zi'chizi bidi'chii xchi'dxyi Jesucristu loh guihdxyi ra' chi. ⁵⁰Ya guñi'nee ra' bwiinn Israel ra' chi la'h ra' gunna'h nin naa ra' xpwiinn guido' ra' bwiinn Israel ra' chi cun neezaa

ndxihw ra' nin mahzi rnabwa' guihdxyi ra' chi tin guhcanee ra' ba la'h ra' bwiinn Israel ra' chi tin babwe'hecaa ra' ba la'h Pahblu cun Bernabeh la'n regiohn ra' chi. ⁵¹Chi'chi gudzihbiñaa' ra' Pahblu cun Bernabeh guxuh ziga tuhbi sehn tin gacabwa' ra' bwiinn Israel basahcaloh ra' ba xchi'dxyi Dxiohs. Ya seguihdu zee ra' ba para guihdxyi Iconiu. ⁵²Ya nin naa ra' xpwiinn Jesucristu riahxi duxa ra' ba nee neezaa nuunabahandzi'tsi Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ra' ba.

Guyuu' Pahblu cun Bernabeh guihdxyi Iconiu

14 Chin badzihn Pahblu cun Bernabeh guihdxyi Iconiu, garoopa ra' ba guyuu'tii ra' ba la'n xquido' ra' bwiinn Israel nin rii ri'chi ya baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn chi ya nez forma chi ziahan ra' ba gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs tantu ziga bwiinn Israel ra'como ziga bwiinnziitu ra'za. ²Per Bwiinn Israel ra' nin ayi gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Dxiohs bachi'hyi ra' ba bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel tin gwa'ha dxaaba ra' ba loh ra' xpwiinn Jesucristu nin riachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ³Ni'chin nin bia'han Pahblu cun Bernabeh guihdxyi chi ziroo' chieempa ya ayi bidxyihbi ra' ba gwazah baluu'yi ra' ba la'h Dxiohs bazia'caala xtuhlida ra' bwiinn ra' cun neezaa baluu'yi Dxiohs guchiipa'h naa xchi'dxyi Ñi'h ni'chin nin bwi'hnn Ñi'h compahñu la'h Pahblu cun Bernabeh tin bwi'hnn ra' ba dzi'n roo cun milahgru ra'. ⁴Ya bilaa'ha

lasaa' ra' bwiinn guiidxyi chi pur xcweenta xchi'dxyi Dxiohs; garoolda bwiinn guiidxyi chi nuu favohr de Pahblu cun Bernabeh ya zagaroolda guiidxyi ra' ba nuu gahca xlahdu bwiinn Israel ra' chi. ⁵Ya seguihdu batiaa'ha lasaa' ra' bwiinn Israel ra' chi cun neezaa nin ayi naa ra' bwiinn Israel guhca ra' ba tuhsi diacweerdu cun guxchiisi ra' nin rnabwa' ri'chi tin ñidxihldxinee dxyi'dxyi ra' ba la'h Pahblu cun Bernabeh tin neezaa ñuca'h dxiah ra' ba yihca Pahblu cun Bernabeh, ⁶per chin guhcabwa' ra' Pahblu cun Bernabeh zi'chi xclaa'dzi ra' ba guunnee ra' ba la'h Pahblu cun Bernabeh ni'chin ballu'n ra' ba para guiidxyi Litra, guiidxyi Derbe, guiidxyi ra' nin rnabwa' guiidxyi Licaonia, cun neezaa guiidxyiru nin rii ra' gadiidxi guiidxyi ra' chi. ⁷Neezaa guiidxyi ra' chi baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ⁸Guiidxyi Litra guyuu' tuhbi ndxi'hw nin adxi nuu sah desde chin guulaa ba. ⁹Ndxi'hw rii' cagaca'dxiahga dzi'tsi ba dxyi'dxyi ra' nin cañi' Pahblu, ya chin bwa'ha Pahblu loh ba gwachii sto' ba xchi'dxyi Jesucristu laasii zahca gusiaca Dxiohs la'h ba. ¹⁰chi'chi guñi' Pahblu jweersi loh ba, rahbi ba:

—iGwasuhnchii tin guzuh derehchu!

Ya chieempa nin guzu'nchii ba bire'h ba guiya', chi'chii bazah ba. ¹¹Ya chin bwa'ha ra' bwiinn Licaonia ra' chi xi bwi'hnn Pahblu, chi'chi guza'loh cañi' ra' ba dxyi'dxyi Licaonia chi rahbi ra' ba:

—iDxiohs ra' bie'ta loh nu rluu'yi za ra' Ñi'h ziga ndxi'hw!

¹²Ya gule'helah ra' ba la'h Bernabeh ziga dxiohsa Júpiter, ya la'h Pahblu gule'helah ra' ba Mercuriu laasii tuhsi Pahblu rñi' xcweenta garoopa ra' ba. ¹³Ya bixohza nin ruhnn dzi'n la'n guido' xteenn dxaan Júpiter, nin zohba rwaa' guiidxyi chi, gwanee ba guun cun figuhra dxia'yi'hn ra' tuhsi junta cun bwiinn ziahan ra' chi tin gaann ra' ba la'h Bernabeh cun Pahblu ziga raann ra' ba xchiohsa ra' ba. ¹⁴Chin bihn ra' pooxtla o sea Bernabeh cun Pahblu xi cayahca, basiu'yi ra' ba xahba ra' ba ziga tuhbi sehn ayi riuu'sto' ra' ba nin cayuhnn ra' bwiinn chi, ya guyuu'tii gallu'n ra' ba galaayi ra' bwiinn ¹⁵tin rahbi ra' ba:

—iDaada ra'! ¿Xi naa cayuhnn tu cohsa ra' ca? ¿Tayi rwa'ha tu lasaa' bwiinn tu la'h nu bwiinn guidxyiyuh za nu? Nomas la'h nu raluu'yi nu xchi'dxyi Dxiohs nin nuu nabahan llaa'ndxibaa' la'h ra' bwiinn tin gusaa'n ra' ba cohsa ra' nin a gallu'yitii, ziga nin riyyuhnn tu, tin guzuhlilhi tu loh Dxiohs nin bwi'hnncha'yi llaa'ndxibaa' cun guidxyiyuh, cun ñihsado', cun garaatii' nin nuu loh ra'n. ¹⁶Galoh basaa'n Dxiohs la'h ra' bwiinn guidxyiyuh bwi'hnn ra' ba zigachi'hzi guclaa'dzi ra' ba, ¹⁷nicla baluu'yi Ñi'h la'h ra' ba la'h Ñi'h naa Ñi'h Dxiohs cun cohsa za'ca nin ruhnn Dxiohs. La'hÑi'h ruhnn Ñi'h ñihsadxiah, ruhnn Ñi'h rahca xi ridahw ra' nu'h, nee rahcanez za Ñi'h la'h ra' bwiinn tin rbahan za'ca ra' ba.

¹⁸Per nicla guñi' ra' ba dxyi'dxyi ra' rii' loh ra' bwiinn guiidxyi

chi ya mwedxi nagahn duxa para bacu'dzi ra' ba loh xigaaba ra' bwiinn chi tin ayi bwi'hnn ra' ba ziga guclaa'dzi ra' ba ñidxiinn ra' ba guun ra' tin ñibahchiguhn ra' ba cohsa ra' chi loh Pahblu cun Bernabeh. ¹⁹En seguida badzihn paaldaa ra' bwiinn Israel ra' nin ze' guiidxyi Antioquía cun guiidxyi Iconiu. Bachi'hyi ra' ba la'h ra' bwiinn Listra tin baca'hdxiyah ra' ba yihca Pahblu ya nasto' ra' ba guhchi Pahblu gudo'ballehxa ra' ba la'h ba hasta rwaah' guiidxyi chi babwe'he ra' ba la'h ba. ²⁰Per chin badiaa'ha ra' xpwiinn Jesucristu cwee' Pahblu, lwehgusi gwastii ba biuu'garii ba guiidxyi chi stuhbi. Ya chin barah gue'la, bare'h ra' ba guiidxyi chi cun Bernabeh tin zee ra' ba para guiidxyi Derbe. ²¹Ya chin guya'loh baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn Derbe ziahan duxa ra' bwiinn chi gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs. Chi'chi gubia'garii ra' ba stuhbi la'n guiidxyi Listra cun guiidxyi Iconiu, guiidxyi Antioquía. ²²Ya guiidxyi ra' chi guluu'gui'w Pahblu cun Bernabeh la'h ra' ba cun xchi'dxyi Dxiohs tin cheezahnee ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, ayi cwe'hesto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h. Rahbiza ra' ba loh ra' bwiinn chi nahpaaza guti'dxiloh ra' ba trabahjw tin para gaca chuu'tii ra' ba loh xquelrnabwa' Dxiohs. ²³Ya seguihdu gulii ra' ba paaldaa ra' bwiinn guuhla cada tuhbigah xquido' xpwiinn Jesucristu, ya chin guluhlla gudihdxyi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs cun bacwaa'han za ra' ba, chi'chi gunaaba Pahblu

cun Bernabeh loh Dxiohs xcweenta ra' bwiinn chi tin gaapaa Ñi'h la'h ra' ba laasii rca'h duxa sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

Gubia'garii Pahblu cun Bernabeh para guiidxyi Antioquía xteenn Siria

²⁴Seguihdu badii'dxi Pahblu cun Bernabeh guiidxyi Pisidia ya badzihn ra' ba hasta loh guiidxyi ra' nin rnabwa' guiidxyi Panfilia. ²⁵Ya chin guya'loh baluu'yi Pahblu cun Bernabeh xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn guiidxyi Perge, ya seguihdu zee ra' ba guiidxyi Atalia. ²⁶Chin badzihn ra' ba guiidxyi chi, chi'chi bacah ra' ba la'n barcu tin gwah ra' ba guiidxyi Antioquía. Ya antes nin guzee ra' ba biahja chi, gunaaba ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu guiidxyi Antioquía loh Dxiohs tin bwi'hnn Ñi'h cumpahñu la'h Pahblu cun Bernabeh. Ya zi'chi batuhlla ra' ba xtsi'n Dxiohs nin bwi'hnn ra' ba nez guiidxyi ra' nin gwah ra' ba. ²⁷Ya chin badzihn ra' ba guiidxyi Antioquía, batiaa'ha ra' ba bwiinn guido' ra' nin naa ra' xpwiinn Jesucristu guiidxyi chi, tin bwii'yidxyi'dxyi ra' Pahblu cun Bernabeh loh ra' bwiinn chi, xa bwi'hnn Dxiohs cumpahñu la'h ra' ba nee cun neezaa xa guluu'bia'ñi'h Ñi'h sto' ra' bwiinnziitu tin zi'chi gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ²⁸Ya bia'hannee Pahblu cun Bernabeh la'h ra' xpwiinn Jesucristu mahs paaldaa dxyih loh guiidxyi Antioquía.

Badxa'galasaa' ra' ba la'n guiidxyi Jerusalehn

15 La'n dxyih ra' chi badzihn paaldaa ndxi'hw ra'

nin ze' nez guihdxyi Judea, ya guza'loh cagaluu'yi ra' ba la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin rii guihdxyi Antioquía, ya rahbi ra' ndxi'hw ra' chi:

—Sidela la'htu adxi guunn tu ziga gunabwa' guehtu Moisehs adxi guta'h Dxiohs la'htu loh xtuhlda tu.

²Chin bihn Pahblu cun Bernabeh dxyi'dxyi ra' chi bacha'gadxihlldxi dxyi'dxyi ra' Pahblu cun Bernabeh la'h ra' ndxi'hw ra' chi. Chi'chi gului ra' xpwiinn Jesucristu la'h Pahblu cun Bernabeh cun spaaldae ra' xpwiinn Jesucristu tin chee ra' ba guihdxyi Jerusalehn tin guñi'nee ra' ba pooxtla ra' cun bwiinn guuhla ra' xteenn xquido' Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi Jerusalehn. ³Ya gulu'nehza ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi Antioquía la'h Pahblu cun Bernabeh cun bwiinn ra' nin zenee ra' ba para guihdxyi Jerusalehn. Ya loh nehza nin zee ra' ba chi gudii'dxi ra' ba guihdxyi Fenicia cun guihdxyi Samaria tin guñi' ra' ba loh ra' xpwiinn Jesucristu nin rii guihdxyi ra' chi, rahbi ra' ba la'h ra' nin naa ra' bwiinnziitu nin ayi naa ra' bwiinn Israel, la'h ra' ba basaa'n creensi dxaaba nin ruhnn ra' ba tin chena'hla ra' ba xneziuh Dxiohs. Ya garaa ra' nin naa ra' xpwiinn Jesucristu guihdxyi ra' chi biahxi duxa ra' ba pur dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu cun Bernabeh loh ra' ba. ⁴Ya chin badzihn Pahblu cun Bernabeh Jerusalehn, bagacha'galoh ra' xpwiinn Jesucristu la'h ra' ba. Ya seguihdu bwii'yidxyi'dxyi ra' Pahblu cun Bernabeh loh ra' bwiinn

chi xa guhcanee Dxiohs la'h ra' ba cun garaatii' ziga baluu'yi ra' ba la'h ra' bwiinn nez guihdxyi ra' nin bagaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ⁵Chi'chi gwasu'nchii paalda ra' bwiinn fariseu nin gwachiisto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, rahbi ra' ba loh garaatii' ra' ba:

—Naa bwen dxihn ra' bwiinnziitu nin naa ra' xpwiinn Jesucristu nin ayi naa ra' bwiinn Israel neezaa xlehyi Moisehs guzo'badxiahga ra' ba.

⁶Chi'chi badxa'galasaa' ra' pooxtla ra' cun bwiinn guuhla ra' nin rnabwa' la'h ra' xpwiinn Jesucristu tin bwi'hnn ra' ba lligaaba xa gaca. ⁷Ya gaduhbi nin cañi' ra' ba xcweenta ziga ruluu'yi Pahblu cun Bernabeh, gwasu'nchii Pehdru, rahbi ba loh ra' ba:

—Yu'bitu lasaa'ra'n, la'tu naann Dxiohs gului na'h loh tu tin guluu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinnziitu tin chechiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h. ⁸Dxiohs nin nu'nbwa' lasto' ra' bwiinn la'h Ñi'h badi'hi Spíritu Saantu la'h ra' ba ziga bani'hi za Ñi'h Spíritu Saantu la'h ra' nu'h. ⁹Dxiohs ayi cayuhnn Ñi'h guriin-guriin cun la'h ra' ba nee ayiza cayuhnn Ñi'h guriin-guriin cun la'h za nu'h pwihsi Dxiohs basiaa lasto' ra' ba lasii gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h. ¹⁰Yannah éxi naa ruhnn tu buhrla la'h Dxiohs cun xtsi'n Ñi'h? éXi naa xclaa'dzi tu chezahnee ra' bwiinnziitu lehyi chi nin guehtu xtadaguldo' ra' nu'h nee nin la'h za nu'h nagahdxi gaca chozahnee ra' nu'h lehyi chi? ¹¹Dez galohyi naann nu'h la'h Jesucristu

guta'h la'hnu'h loh xtuhlda ra' nu'h igwahla gahca za ziga guta'h za Ñi'h la'h ra' bwiinnziitu —rahbi Pehdru.

¹²Ya chin guluhlla guñi' Pehdru, dxyiitii' babwih ra' bwiinn chi, chi'chi lwehgu gahca baca'dxiahga ra' ba dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu cun Bernabeh xa guhcane Dxiogs la'h ra' ba bwi'hnn ra' ba dzi'n roo ra' cun milahgru ra' loh ra' bwiinnziitu ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel. ¹³Ya chin guya'loh guñi' ra' Pahblu cun Bernabeh, chi'chi guñi'gah Jacobo rahbi:

—Bwi'tsi ra'n, gulgaca'dxiahga guñi'n: ¹⁴Simohn Pehdru bwiidxyi'dxi loh nu'h xa guyuu' guelzaa' Dxiogs xcweenta ra' bwiinnziitu nin ayi naa ra' bwiinn Israel tin gulii Ñi'h xpwiinn Ñi'h loh ra' ba. ¹⁵Garaa dxyi'dxyi ra' rii' naan ziga dxyi'dxyi ra' nin baca'h guehtu profeta ra', ziga rñi' loh Xchihtsi Dxiogs rahbin:

¹⁶Despwes de dee ra' zibia'gariin tin guzuun stuhbi rrehyi cuubi nezloh tu xlugari xtatita Ñi'h guehtu Davihd tin zi'chi gusacuu'bihn xquido' Davihd nin gubihyi tin dxiaaca za'ca hasta ria'dxyi chi tin zi'chi dxia'han cuubin para tu'pazi.

¹⁷Tin garaa ra' bwiinn gadxi'hyi xneziuh za'ca Dxiogs, cun garaa ra' naciohn ra' nin naa ra' xpwiinn Dxiogs pur laan —rahbi Dxiogs.

¹⁸Zi'chi rahbi Dxiogs nin baluu'yi cohsa ra' rii' desde cadxyihroo'.

¹⁹Rahbiza Jacobo loh ra' ba: —Dee' naa lligaaba nin ru'nnahn: ayiru chyu gusio'ba la'h ra' bwiinn

nin ayi naa ra' bwiinn Israel nin riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu. ²⁰Cun sola gaca'h nu'h tuhbi dxihsti loh ra' ba tin ayiru gaann ra' ba bwiinnngulaala nee neezaa tin ayi guibahan gubwihlli ra' ba, neezaa tin ayi gahw ra' ba bwe'hla maan nin rahchi dxaaba ra', nee ayi gahw ra' za ba rihn.

²¹Des cadxyihroo' nuu ra' ndxi'hw ra' nin ruluu'yi xlehyi Moisehs cada guido'yi'hn ra' loh cada tuhbi guihdxyi ra' loh dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel.

²²Ya biuu'sto' ra' pooxtla ra' cun bwiinn guuhla ra' cun garaaza xpwiinn Jesucristu xchi'dxyi Jacobo, ya gulii ra' ba la'h Judas nin rñi' ra' ba Barsabahs cun Silas tin chenee ra' ba Pahblu cun Bernabeh para guihdxyi Antioquía, ya Silas cun Barsabahs naa ndxi'hw ru nin lasahca ru loh ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu guihdxyi Jerusalehn. ²³Ya guluu'nehzane ra' ba dxihsti ra' rii' la'h ra' ba para guihdxyi Antioquía:

“La'hnu ziga naa nu pooxtla ra' cun bwiinn guuhla ra' xteenn xpwiinn Jesucristu nin rii loh guihdxyi Jerusalehn, raxe'hla nu tuhbi guelgahpaa Dxiogs para garaatii' tu bwihtsi lasaa' ra' nin rii ra' guihdxyi Antioquía cun estadu Siria, cun estadu Cilicia. ²⁴La'h nu bihn rii' biria'h ndxi'hw ra' nin bie'gañi' loh tu cun xcweenta xlehyi Moisehs, per la'h ra' ndxi'hw ra' chi ayi cun xquelrnabwa' dxi'h nu bie'nee ra' ba chin bie'gasio'ba ra' ba la'htu tin zigazi guluu'yi xilla ria'dxi guza'loh tu para gaca tu xpwiinnpa'h Dxiogs. ²⁵Ni'chin nnah

la'hnu chin badiaa'ha nu baria'caa bachilii nu schiohpa bwiinn ra' nin zenee ra' bwihtsi lasaa' ra' nu Bernabeh cun Pahblu tin zenee ra' ba tuhbi dxyi'dxyi za'ca para la'htu. ²⁶Pahblu cun Bernabeh nicala la'hsi gachi ra' ba per ayi ríaa ra' ba xquelnabahan ra' ba zeezah cagaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ²⁷Ni'chin nin baxe'hla nu Judas cun Silas tin la'h ra' ba guíni' ra' ba garaatii' dxyi'dxyi ra' rii' lohtu. ²⁸Pwihsi Spíritu Saantu Dxiohs basiin la'hnu naa bwen ayiru gatahla ru nu lehyi nin chena'hla tu. Lehyisi rii' nallu'hyi chezahnee tu: ²⁹ayi gahw tu xpwe'hla ra' maan nin rudi'hi ra' bwiinn guhn la'h ra' bwiinn gulaala, ayi gahw tu rihn cun xpwe'hla maan nin rahchidxaaba ra', nee ayiza guibahan gubwihlli tu tantu gunna'h coma ziga ndxi'hw, ya sidela guzo'badxiahga tu ayi guunn tu garaa ra' dee' bwen gahca gaca tu nezloh Dxiohs. Pwihsi cun Dxiohs dxia'han tu."

³⁰Pwihsi seguihdu gulu'nehza ra xpwiinn Jesucristu la'h Judas cun Silas gwanee ra' ba Pahblu cun neeza Bernabeh para guihtdxyi Antioquía, ya ri'chi batiaa'ha ra' ba xpwiinn ra' Jesucristu nin rii' ra' guihtdxyi Antioquía chi tin badi'hi ra' ba dxihsti nin gulu'nehza ra' pooxtla ra' nin rii' guihtdxyi Jerusalehn, guca'h ra' ba. ³¹Chin bihn ra' xpwiinn Jesucristu nin naa ra' bwiinnziitu nin rii' guihtdxyi Antioquía chi dxyi'dxyi ra' nin caa loh dxihsti chi biahxi duxa ra' ba laasii gulahchidxyii dxyi'dxyi ra' chi lasto' ra' ba. ³²Ya Judas

cun Silas naa ra' ba bwiinn nin rusañi' Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h, ni'chi baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' xpwiinn Ñi'h nin rii' guihtdxyi Antioquía chi, ya baluu'yi ra' ba ziroo' xcweenta xchi'dxyi Dxiohs tin mahziru guza'bi sto' ra' bwiinn par chezah dzi'tsi ra' ba loh xneziuh Dxiohs. ³³Ya bia'hannee ra' ba la'h ra' xpwiinn Jesucristu guihtdxyi Antioquía chi tuhbi chieempa. Ya seguihdu chin babii' ra' Judas cun Silas guihtdxyi chi, chi'chi bagahpaa Dxiohs ra' xpwiinn Jesucristu la'h ra' ba cun xquel dxyiriisto' Dxiohs tin bwi'hnn ra' ba despedir la'h ra' ba para guihtdxyi Jerusalehn loh ra' xpwiinn Jesucristu nin gulu'nehza la'h ra' ba. ³⁴Per la'h Silas gurii sto' ba bia'han ba ri'chi. ³⁵Neezaa Pahblu cun Bernabeh bia'han guihtdxyi Antioquía chi cun spaaldae ra' nin bia'hannee ra' ba ya gwazah baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

Dee nin raroopa xbiaje Pahblu gwagaluu'yi ba xchi'dxyi Jesucristu

³⁶Chin guhca tuhbi chieempa rii ra' ba ri'chi, chi'chi rabbi Pahblu loh Bernabeh:

—Yo'ho chodia'han nu'h xa nuu ra' xpwiinn Jesucristu guihtdxyi ra' nin biogaluu'yi nu xchi'dxyi Ñi'h.

³⁷Ya guclaa'dzi Bernabeh ñanee ra' ba la'h Jwahn nin rñi' za ra' ba Marcu, ³⁸per Pahblu ayi gunnah ba ñanee ra' ba la'h Jwahn laasii basia'han Jwahn la'h ra' ba guihtdxyi Panfilia ya ayiru bwi'hnn bi pur ñazahnee bi la'h ra' ba nez hasta bagaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ³⁹Ya bwa'ha si Bernabeh

ayi nnaa Pahblu chenee ra' ba la'h Marcu ya de tantu nin bachi'chi lasaa' ra' ba cun zi'chizi gulaa'ha lasaa' ra' ba mejor zeenee Bernabeh la'h Marcu ya seguihdu guca'ha ra' ba tuhbi barcu para Chipre.

⁴⁰Ya seguihdu guliigah Pahblu la'h Silas, ya chin guya'loh gudihdxyi-gunaaba ra' xpwiinn Jesucristu xcweenta ra' Pahblu cun Silas loh Dxiohs tin gacanee Ñi'h la'h ra' ba, chi'chiyi zee ra' ba. ⁴¹Ya gudii'dxi ra' ba guihdxyi Siria cun guihdxyi Cilicia tin mahziru guñi' ra' ba chezahdzi'tsi ra' xpwiinn Jesucristu nin rii nez guihdxyi ra' chi loh xchi'dxyi Dxiohs.

**Timoteu gwanee la'h
Pahblu cun Silas**

16 Pahblu cun Silas badzihn ra' ba guihdxyi Derbe cun guihdxyi Listra. Ri'chi badxa'ga ra' ba tuhbi xpwiinn Jesucristu nin laa Timoteu llii'n tuhbi gunna'h Israel nin naa tuhbi xpwiinn Jesucristu, per xtaada bi naa bwiinn griehgu. ²Xpwiinn Jesucristu nin gyyuu' guihdxyi Listra cun guihdxyi Iconiu guñi' za'ca ra' ba pur Timoteu. ³Bwi'hnn Pahblu lligaaba chenee ba la'h Timoteu, per galoh guluu' Pahblu la'h Timoteu bwa' tin ayi ñiñi'yah ra' bwiinn Israel nin nuu ra' ri'chi la'hbi laasi garaatii' ra' bwiinn Israel ra' chi naann xpaah Timoteu naa tuhbi bwiinn griehgu. ⁴Ya garaa ra' guihdxyi ra' nin zeedii'dxi ra' ba guñi' ra' ba loh ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu guihdxyi ra' chi dxyi'dxyi ra' nin baca'h ra' pooxtla cun bwiinn guuhla ra' nin rnabwa' la'h

ra' xpwiinn Jesucristu nin rii loh guihdxyi Jerusalehn. ⁵Pwihsi garaa xpwiinn Jesucristu gwazahnee ra' ba xchi'dxyi chi'zi Ñi'h, ya dxyih cun dxyih guhca ziahan xpwiinn Jesucristu.

**Bwa'ha Pahblu tuhbi bihsi
nin baluu'yiloh tuhbi bwiinn
regiohn Macedonia loh Pahblu**

⁶Ya ayi guzi'guelhda Spíritu Saantu Dxiohs ñuluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu guihdxyi Frigia cun Galacia cun Asia, ⁷ya seguihdu badzihn ra' ba frontera xteenn Misia ya bwi'hnn ra' ba lligaaba ñah ra' ba guihdxyi Bitinia, per ayiza guzi'guelhda Spíritu Saantu Jesucristu ñah ra' ba ri'chi. ⁸Mejor gudii'dxi ra' ba Misia tin bie'ta ra' ba pwertu xteenn Troas. ⁹Ri'chi loh baca'lda baluu'yiloh tuhbi bwiinn rregiohn Macedonia loh Pahblu, ya loh baca'lda chi cañi'nee ndxi'hw chi la'h Pahblu, rahbi ba:

—Gudii'dxi para guihdxyi Macedonia tin gacanee lu'h la'h nu.

¹⁰Hohra nin guya'loh bwa'ha ba bihsi chi, lwehgu gahca gyyuu'nehza nu para guihdxyi Macedonia laasi bidi'hnn nu lligaaba Dxiohs gunaaba biogaluu'yi nu xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' bwiinn guihdxyi chi.

**Chin gyyuu' Pahblu cun
Silas Guihdxyi Filipos**

¹¹Gyyuu'tii nu la'n barcu rwaal' ñihsado' xteenn guihdxyi Troas ya badzihn nu Samotracia, tuhbi isla nin rii loh ñihsado', ya barah stuhbi gue'la badzihn nu guihdxyi Neapolis, ¹²ya de ri'chi bioo nu para

guihdxyi Filipos, tuhbi guihdxyi nin lasahca loh guihdxyi Macedonia, ya ri'chi bidxuu nu paaldaa dxyih nee guihdxyi chi naa tuhbi colonia ra' bwiinn Roma. ¹³Ya tuhbi dxyih nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel baria'h nu guihdxyi chi tin bioo nu rwa'a' tuhbi gui'w hasta nahpaa riagañi'nee ra' bwiinn Israel Dxiohs. Ri'chi bidxuu nu tin baluu'yi nu xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' gunna'h nin badiaa'ha ri'chi. ¹⁴Loh ra' gunna'h chi dxa'ga tuhbi naani'hn nin laa Lidia nin ze' guihdxyi Tiatira; lahdxi culohr murahdu nin lasahca duxa rutoo' ba. Gunna'h rii' raann ba Dxiohs ya baca'dxiahga ba xchi'dxyi Jesucristu, bazuh nayaa Ñi'h lasto' ba tin guyuu' ba guya'zi ba xchi'dxyi Dxiohs nin guñi' Pahblu loh ra' bwiinn. ¹⁵Chi'chi gurohbaañihsa ba cun garaa xfamihyi ba, ya seguihdu bwi'hnn ba jweersi bioo nu yihdzi ba, chi'chi nnaah ba:

—Sidela guchii tu rwa'ha tu na'h ziga tuhbi xpwiinn Jesucristu gulcho'ho rwa'a' yiidzihn tin ri'chi chuu tu.

Ya menos bwi'hnn naani'hn chi gahn bioo dxia'han nu yihdzi ba. ¹⁶Ya tuhbi dxyih nin zoo nu hasta rñi' ra' bwiinn chi loh Dxiohs, badxa'ga nu tuhbi dxa'pa nin nuu tuhbi spíritu dxaaba nin rahcabwa' sto' bi, naa bi tuhbi mooza nin gudoo'tii' nee ruhnn bi gahn ziahan roo mweeyi para nin rnabwa' ra' la'hbi. ¹⁷Dxa'pa rii' na'hla bi la'h Pahblu cun neezaa la'hnu ze'ñi' bi jweersi roo rahbi bi:

—Ndxihw ra' rii' nin naa ra' xmoosa Dxiohs nin nuu dxibaa',

ruluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs — rahbi bi.

¹⁸Ya naa la ziahan dxyih cana'hla dxa'pa chi la'hnu, ya tantu nin cañi' bi loh ra' bwiinn: “Xpwiinn Dxiohs la'h ra' bwiinn rii'”, rahbi dxa'pa chi, chi'chi gubia'garii Pahblu de tantu nin cagasio'ba bi yihca ba, chi'chi rahbi ba loh bwiinn dxaaba nin nuu lasto' dxa'pa chi:

—iPur lah Jesucristu baria'h la'n lasto' dxa'pa ca!

Ya lwehgu baria'h spíritu dxaaba chi lasto' bi. ¹⁹Per chin bwa'ha ra' xpallwa'n dxa'pa chi ayiru xi mweeyi guunn bi gahn para la'h ra' ba, chi'chi guna'zu ra' ba la'h Pahblu cun Silas ya gwaneer ra' ba la'h Pahblu cun Silas loh ra' guxchiisi nez rwa'a' dxiaa' roo' nin nuu galaayi guihdxyi chi. ²⁰Ya chin badzihnnear ra' ba Pahblu cun Silas loh ra' nin naa guxchiisi, chi'chi rahbi ra' ba:

—Ndxihw ra' rii' nin naa bwiinn Israel cagasio'ba ra' ba la'h ra' bwiinn lahdxyi ra'nu, ²¹cagaluu'yi ra' ba guriin lehyi nin adxi nuu gazo'badxiahga nu'h laasii naa nu bwiinn Roma.

²²Chi'chi bidxyi'chineer ra' bwiinn la'h Pahblu cun Silas, ya guxchiisi ra' gunabwa' ra' ba bire'h xahba Pahblu cun Silas tin guca'yahga ra' ba tuhbi bahra. ²³Chin guluhlla guca'yahga ra' ba cun bahra, chi'chi bie'w ra' ba la'n lahtsi dxi'ba nin mahzi nadxaaba naa. Ya rahbi ra' ba loh nin naa madxiohra; nahpaa guhpaa dzi'tsi ba la'h ra' ndxi'hw ra' ca. ²⁴Chin bihn madxiohra chi dxyi'dxyi chi baza'hla ba la'h Pahblu cun Silas la'n lahtsi dxi'ba

nin nuu tuhbi yahga barehda nin zohba gui'dxiu tin la'n gui'dxiu chi guyuu' ñaa' ra' ba tin adxi gullu'hn ra' ba. ²⁵Per chin guhca garoolda gue'la cabwihdxyi-canaaba ra' Pahblu cun Silas Dxiohs, nee cun neezaa cayu'lda ra' ba cantu xteenn Dxiohs para la'h Ñi'h ya snuhn bwiinn nin ñie'w ra' riigaca'dxiahga ra' cantu ra' nin cayu'lda ra' ba. ²⁶Ya hohra chi guhca tuhbi lluh duxa, bañi'bin gaduhbitii' lahtsi dxi'ba chi, billaala ra' garaatii' rwa' pweerta ra', cun cadehn ra' nin nuuxa'ta yahga ra' nin nuu ñaa' ra' bwiinn nin ñie'w gubihyi ra'n. ²⁷Ya chin babahn madxiohra chi, bwa'ha ba zohballaala rwa' lahtsi dxi'ba, lwehgu gule'he ba spahda ba tin ñidxiinn ba la'h gahca ba laasii nasto' ba ballu'n ra' nin ñe'w ra' la'n lahtsi dxi'ba. ²⁸Chi'chi guñi' Pahblu jweersi roo, rahbi ba loh madxiohra chi:

—iAyi guunn lu'h zi'ca, garaa gahca nu la'hnu dxuu rii'!

²⁹Chi'chi gunaaba madxiohra chi tuhbi bia'ñih tin bazia'ñihin la'n lahtsi dxi'ba chi, chi'chi guyuu'tii gallu'hn ba tantu nin bidxyihbi ba.

³⁰Tin babwe'he ba la'h ra' Pahblu cun Silas, chi'chi rahbi ba loh ra' ba:

—Daada ra', ¿xa ni'ca nahpaa gu'nnahn tin guta'h Dxiohs na'h loh duhlida?

³¹Ya chi'chi rahbi ra' ba:

—Bwi'hnn pur chechii sto' lu'h xchi'dxyi Jesucristu tin ta'h lu'h loh duhlida, cun neezaa garaa xfamihyi lu'h.

³²Ya baluu'yi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu la'h madxiohra chi

cun garaa za nin rii rwa' yihdzi ba. ³³Ya hohra gue'la chi gahca gwanee madxiohra chi la'h ra' Pahblu cun Silas tin gudxi'bi ba hasta bidxeeldxyihdxyi tihxi ra' ba pur bahra, ya chin guya'loh guhca ra' ba rramwehdxi chi'chi guro'bañihsa madxiohra chi cun garaa xfamihyi ba. ³⁴Ya seguihdu gwanee ba la'h ra' Pahblu cun Silas yihdzi ba tin gudahw ra' ba, ya biahxi duxa madxiohra chi cun garaa xfamihyi ba laasii gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu.

³⁵Chin barah gue'la, guxe'hla ra' guxchiisi chiohpa xguixa'ga ra' ba bagañi' loh madxiohra tin guta'h ba la'h Pahblu cun Silas. ³⁶Chi'chi rahbi madxiohra chi loh Pahblu:

—Bie'naa ra' guixa'ga aguta'hn la'htu; cheezah tu xneziuh tu nasaa.

³⁷Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' guixa'ga chi:

—La'hnu bwiinn Roma nu, nee baca'yahga tu la'hnu delanta loh ra' bwiinn guihdxyi nee nin ayi gunaaba dxyi'dxyi ra' ba gu nuu xi xtuhlda nu, sino que lwehgu basie'w ra' ba la'hnu la'n lahtsi dxi'ba; ¿yannah guta'h ra' ba la'hnu rala'n? iGulgahbi loh ra' guxchiisi ra' chi la'h gahca ra' ba dxie'gabwe'he ra' ba la'hnu!

³⁸Chi'chi gwaguihtsii ra' guixa'ga dxyi'dxyi ra' chi loh ra' guxchiisi, ya bidxyihbi duxa ra' ba chin bihn ra' ba bwiinn Roma ra' Pahblu cun Silas. ³⁹Chi'chi gwaganaaba guxchiisi ra' chi pardohn loh Pahblu cun Silas, chi'chii babwe'he ra' ba la'h Pahblu cun Silas la'n lahtsi dxi'ba chi, ya seguihdu gunaaba ra' ba baria'h

Pahblu cun Silas guihdxyi chi. ⁴⁰Ya chin baria'h ra' ba la'n lahtsi dxi'ba, gwah ra' ba rwaa' yihdzi Lidia, ri'chi guya'lohzi guñi'nee ra' ba bwiinn ra' nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, chi'chiyi biuu'nehza ra' ba para stuhbi lahta.

**Bidxyi'chi duxa ra'
bwiinn Tesalónica**

17 Ya chin gudii'dxi ra' Pahblu cun Silas guihdxyi Anfípolis cun guihdxyi Apolonia, chi'chiyi badzihn ra' ba guihdxyi Tesalónica. Guihdxyi chi nuu tuhbi guido' bi'tu'hn xteenn bwiinn Israel ra'. ²Ya gwah Pahblu la'n guido' chi ziga naa xcostumbre ba, tin baluu'yi ba xchi'dxyi Jesucristu chohnna bwelta ziga dxyih ra' nin ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel, ³tin baluu'yi Pahblu cun Silas ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs rahbin:

—Nahpaa guti'dxiloh Crixtu trabahjw duxa, ya chin dxiohna dxyih guhchi Ñi'h zabahan Ñi'h loh ra' bwiinnguuchi.

Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' bwiinn chi:

—Jesucristu gahca nin cagaluu'yi'hn xchi'dxyi Ñi'h la'htu la'h gahca Ñi'hn nin ruze'ta loh Xchihtsi Dxiohs.

⁴Ya loh paaldaa ra' bwiinn Israel nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu badii'dxi ra' ba xlahdu Pahblu cun Silas, ya neezaa ziahan ra' bwiinn griehgu ra' nin rdxxyihbi loh Dxiohs gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu cun ziahan za ra' gunna'h guriin-guriin ra' nin lasahcaru loh guihdxyi chi. ⁵Per bwiinn Israel ra' nin ayi gwachii

sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu bidxyi'chinee ra' ba la'h Pahblu cun Silas, chi'chi batiaa'ha ra' ba paaldaa ra' bwiinn plojha nin ayi xi dzi'n ruhnn tin guñi' tohnta ra' ba pur xcweenta Pahblu cun Silas loh ra' bwiinn guihdxyi, ya seguihdu gwachuu'tii ra' bwiinn plojha chi rwaa' yihdzi Jasohn, cagadxi'hyi ra' ba Pahblu cun Silas tin dxiu'n ra' ba ntriehgu la'h Pahblu cun Silas delanta loh ra' bwiinn Israel ra' chi, ⁶ya cun ayi badxeela ra' ba Pahblu cun Silas ri'chi, ni'chin la'laga'h la'h Jasohn cun spaaldaa ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi chi gwanee ra' ba loh ra' guxchiisi, ya rahbi ra' ba:

—Ndxih'hw ra' rii' nin cagasio'ba gaduhbitii' guidxyiyuh yannah la'h ra' ba badzihn lahdxyi nu'h, ⁷ya Jasohn badi'hi rwaa' yihdzi ñi'h nuu ra' ba. iGaraa ra' ba riigasaa'n ra' ba xlehyi César, ya cañi' ra' ba nuu stuhbi rrehyi nin laa Jesuhs!

⁸Chin bihn ra' bwiinn dxyi'dxyi ra' rii' cun guxchiisi ra' guyuu' guelrzaa' ra' ba, ⁹ya chin gunaaba ra' ba mweeyi muulta loh Jasohn cun xamihguru ba chi'chi babwe'he ra' guxchiisi ra' chi la'h ra' ba.

**Pahblu cun Silas hasta
guihdxyi Berea**

¹⁰Lwehgu gahca chin gurih gue'la bwi'hn ra' xpwiinn Jesucristu nin rii' guihdxyi ra' chi cumpañu la'h Pahblu cun Silas tin ballu'n ra' ba para guihdxyi Berea, ya chin badzihn ra' ba guihdxyi Berea chi lwehgu guyuu'tii ra' ba la'n xquido' bi'tu'hn ra' bwiinn Israel nin nuu ra' guihdxyi chi. ¹¹Bwiinn Israel

ra' rii' nuu lligaaba za'ca yihca ra' ba nin ayi naa ra' ba ziga naa ra' bwiinn Tesalónica, ya gaduhbi sto' ra' ba lwehgusi gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, ya garaatii' dxyih basi'dxi ra' ba loh Xchihtsi Dxiohs tin bwa'ha ra' ba gu guchii nin ruluu'yi ra' Pahblu cun Silas. ¹²Ya chin guhcabwa' ra' ba xa naa xchi'dxyi Dxiohs nin caa loh Xchihtsi Dxiohs, ziahan duxa ra' ba gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, neezaa ra' ziahan bwiinn griehgu ndxi'hw gunna'h gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ¹³Ya chin bihn ra' bwiinn Israel nin nuu guihdxyi Tesalónica la'h Pahblu cun Silas cagaluu'yi ra' xchi'dxyi Jesucristu guihdxyi Berea, lwehgu gwah ra' ba ri'chi tin guñi' ra' ba xiica dxyi'dxyi xihn loh ra' bwiinn Berea ra' chi. ¹⁴Per guyuu' guelrzaa' ra' xpwiinn Jesucristu nin rii' guihdxyi chi pur bwiinn Tesalónica ra' chi ni'chin seguihdu bagu'nehza ra' ba la'h Pahblu para rwa'a' ñihسادo' gaduhbi nin bia'han Silas cun Timoteu guihdxyi Berea. ¹⁵Ya garaa ra' bwiinn chi gwahnee ra' ba la'h Pahblu hasta guihdxyi Atenas. Ya seguihdu gubia'garii ra' ba tin guñi' ra' ba loh Silas cun Timoteu gusiooba ra' ba tin loh guihdxyi Atenas cabweeza Pahblu la'h ra' ba.

Pahblu hasta guihdxyi Atenas

¹⁶Ya tal nin guleeza Pahblu la'h ra' Silas cun Timoteu guihdxyi Atenas guyuu' duxa ba guelrzaa' laasii bwa'ha ba raann ra' gaduhbi guihdxyi bwiinn chi la'h ra' bwiinn gulaala. ¹⁷Ni'chin guñi' Pahblu la'n

xquido' ra' bwiinn Israel ra' cun loh ra' bwiinnziitu nin raann ra' Dxiohs guihdxyi chi, cun neezaa garaa dxyih guñi' ba loh ra' bwiinn nin radiaa'ha loh dxiaa' chi, ¹⁸ya chi'chi guñi' ra' ndxi'hw ra' nin ru'lda ra' dxihtsi nin baca'h ra' nin bire'lah epicúreos, cun spaaldae ndxi'hw ra' nin ru'lda ra' dxihtsi nin baca'h ra' nin bire'hlah estoicos, ya guzo'baloh gudxihldxinee dxyi'dxyi ra' ba la'h Pahblu. Ya rahbi paaldae ra' ba:

—¿Xi guñi' ndxi'hw nin rñi' ziahantii' rii' loh nu'h?

Chi'chi rahbi spaaldae ra' ba:
—Pweda bwiinn rii' naa ba tuhbi bwiinn nin ruluu'yi xcweenta guriin dxiohsa ra'.

Dxyi'dxyi ra' rii' guñi' ra' ba laasii la'h Pahblu ruluu'yi xchi'dxyi Jesucristu cun neezaa xcweenta ziga babahn Ñi'h loh guelguhchi. ¹⁹Chi'chi guca'ha ra' ba la'h Pahblu tin zeenee ra' ba la'h ba tuhbi lahta hasta laa Areópagu. Ri'chi nuu tuhbi ziga jusgadu, ya ri'chi gunaaba dxyi'dxyi ra' ba, rahbi ra' ba:

—Xclaa'dzi nu gacabwa' nu xi dxyi'dxyi cuubi nin ruluu'yi lu'h, ²⁰laasii ayi rahcabwa' nu dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi lu'h laasii mwedxi guriin ziga ruluu'yi lu'h.

²¹Ya bwiinn Atenas ra' cun bwiinnziitu ra' nin nuu ra' guihdxyi chi ayi xi dzi'n ruhn ra' ba mahzi riiu'sto' ra' ba ruca'dxiahga ra' ba dxi'dxyi cuubi ra', ya chi'chi ruti'dxi ra' ba dxyi'dxyi cuubi ra' chi loh ra' bwiinn. ²²Chi'chi gwasu'nchii Pahblu tin guzu'nchii galaayi Areópagu, chi'chi rahbi ba loh ra' ba:

—Gulghaca'dxiahga yu'bitu, bwiinn Atenas ra'; garaa tu rwa'han ziga naa xmohda tu ruhnn tu lligaaba xcweenta Dxiohs. ²³Ya loh nin ca'nzaan loh guiidxyi rii' bwa'hazahn ziahan bacuu'ga ra', ya loh tuhbi bacuu'ga chi bwa'han caa lehtra nin rñi' squii': “La'h Dxiohs nin ayi nu'nbwa' nu.” Pwihsi Dxiohs nin ayi nu'nbwa' tu chi la'h Ñi'hn nin cagaluu'yi'hn xchi'dxyi Ñi'h. ²⁴La'h Ñi'h nin bwi'hnncha'yi guidxyiyuh cun garaatii' nin nuunabahan lohon, la'h Ñi'h nin rnabwa' llaa'ndxibaa' cun guidxyiyuh. Ayi nuu Ñi'h la'n guido' nin ruhnncha'yi ra' bwiinn, ²⁵ayiza xi nesidah nuu Ñi'h nin ruhnn bwiinn pur la'h Ñi'h laasii la'h gahca Ñi'h nin runi'hi guelnabahan cun neezaa garaatii' nin xchi'hnn ra' bwiinn loh guidxyiyuh. ²⁶Ya cun tuhbi ndxi'hw bwi'hnncha'yi Dxiohs garaa ra' naciohn ra' tin riinabahan ra' bwiinn gaduhbi loh guidxyiyuh, neezaa baluu'yi Ñi'h chieempa ra' cun lugar hasta bwi'hnn lahdxyi ra' bwiinn, ²⁷tin gadxi'hyi ra' ba Dxiohs zigazi ruhnn tuhbi bwiinn nin riagaaduhbiitii' loh xigaaba Ñi'h chin rusa'bi ba xiilla, ya pweda loh guunn ba lligaaba squii' zadxi'hyi ba Dxiohs laasii ayi zihtu dxi'h ria'han Dxiohs cwee' cada tuhbi nu'h, ²⁸laasii loh xquelrnabwa' Dxiohs nabahan nu'h rachidi'hnn nu'h garaatii' cohsa ra'. Ziga guñi' ra' xpoeta tu rahbi ra' ba: “Naa nu xpwiinn Dxiohs.”

²⁹Sidela naa nu'h xpwiinn Dxiohs per ayi chyuu guunn lligaaba Dxiohs naa ra' nin rahcacha'yi cun dxi'ba

ohro cun plahta, cun yahga, o cun dxiah ra' nin ruhnncha'yi ra' bwiinn guidxyiyuh seguhn ruhnn ra' ba lligaaba. ³⁰Dxiohs basaa'n Ñi'h bwi'hnn ra' bwiinn nin naa chi'hzi lligaaba ra' ba chieemparoo, per nnaah xclaa'dzi Ñi'h garaatii' ra' bwiinn guidxyiyuh gusaguu'dzi sto' ra' ba nee gucha'h za ra' ba xcostumbre ra' ba, ³¹laasii la'h Dxiohs baca'hbwa'la tuhbi dxyih chin gaca Jesucristu jwehsi loh garaa ra' bwiinn guidxyiyuh, ya gulii Dxiohs gaca Ñi'h jwehsi laasii bwen-bwen nu'nbwa' Ñi'h cuun ra' nin naa ra' bwiinn nadxaaba nee cuun za ra' nin naa bwiinn za'ca nee rñi' za Ñi'h ganaalla si dxyi'dxyi guchii. Bacwa'hn Dxiohs la'h Jesucristu loh ra' bwiinnguuchi tin gacabwa' ra' nu'h nahpa Jesucristu guelnabwa' loh garaa ra' cohsa.

³²Chin bihn bwiinn ra' chi babahn Jesucristu loh guelguhchi, nuu ra' ba la'hlaa balliidxinee ra' ba xchi'dxyi Ñi'h, nuu za ra' nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Xtaada Dxiohs ra'nu'h ya ni'chi ra' rahbi:

—Zaca'dxiahgaru nu xchi'dxyi lu'h stuhbi bweelta.

³³Per Pahblu cun basia'han ba la'h ra' ba ri'chi cun babii ba. ³⁴Ya nuu ra' za nin gwana'hla la'h Pahblu; bwiinn ra' chi nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn chi dxa'ga tuhbi daada nin laa Dionisiu, nin naa tuhbi ra' xguschiisi ra' bwiinn Areópagu, cun neezaa tuhbi gunna'h nin laa Damaris, cun ziahan ru za bwiinn ra' chi.

Chin gyyuu' Pahblu
guihdxyi Corintu

18 Seguihdu baria'h Pahblu
guihdxyi Atenas, chi'chi
gwah ba guihdxyi Corintu. ²Ri'chi
badxa'ga ba tuhbi bwiinn Israel nin
biria'hlah Aquila, bwiinn guihdxyi
Pontu Aquila chi, nee gue'du
badzihn Aquila cun che'hla ba nin
laa Priscila ya biria'h ra' ba Italia
laasii gunabwa' emperador Claudiu
garaatii' ra' bwiinn Israel baria'h
ra' ba guihdxyi Roma. Ya seguihdu
gwagua'ha Pahblu la'h Aquila cun
che'hla ba. ³Ya la'h gahca dzi'n nin
ruhnn Pahblu ruhnn ra' za ba tuhsi
lahta gyyuu' ra' ba, ruhnncha'yi
ra' ba lahdxyi ra', dzi'n chi ruhnn
ra' ba, ya tuhsi junta bwi'hnn ra'
ba dzi'n. ⁴Ya guzohba dxyih nin
ruzi'laa'dzi ra' bwiinn Israel ra' chi
baluu'yi Pahblu xchi'dxyi Jesucristu
la'n xquido' ra' bwiinn Israel ra'
chi, ya nuu ra' ba gwachii sto' ra'
ba tantu bwiinn Israel ra' neezaa
bwiinnziitu ra' nin naa ra' bwiinn
griehgu ra' gwachii sto' ra' ba
xchi'dxyi Jesucristu.

⁵Chin babii ra' Silas cun Timoteu
guihdxyi Macedonia, tin badzihn
ra' ba guihdxyi Corintu la'h
Pahblu cagaluu'yila Jesuhs naa
Crixtu nin cabweeza ra' bwiinn
Israel. ⁶Ya chi'chi bidxyi'chinee ra'
bwiinn Israel ra' chi la'h Pahblu ya
guñi'yah ra' ba xchi'dxyi Jesucristu.
Chin bwa'ha Pahblu nin guñi' ra'
ba, chi'chi gudzihibi ba xahba ba
ziga tuhbi sehn tin guluu'yi ba
basahcaloh ra' bwiinn Israel chi
xchi'dxyi Jesucristu, chi'chi rahbi
ba loh ra' bwiinn chi:

—La'h gahcatu nahpaa tu duhlda
pur lligaaba dxaaba nin ruhnn
tu, ya na'h ayi xi duhlda na'pahn,
ya ni'chin nnahdxyih gahca
chegaluu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu
la'h ra' bwiinnziitu.

⁷Chi'chi baria'h ba la'n guido'
chi, ya gwah ba yihdzii Ticio Justu,
tuhbi bwiinn nin rbwihdxyi-rnaaba
loh Dxiohs, ya yihdzi ba zohba
gahxugah cwee' guido'. ⁸Crispu laa
tuhbi ndxi'hw nin rnabwa' xquido'
ra' bwiinn Israel ra' chi; la'hba cun
garaa xfamihi ba gwachii sto' ra'
ba xchi'dxyi Jesucristu. Ya ziahan
za bwiinn Corintu ra' chi, chin bihn
ra' ba dxyi'dxyi ra' chi gwachii
sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu,
chi'chi gurohbaañihsa ra' ba. ⁹Nee
tuhbi gue'la baluu'yiloh Dxiohs loh
Pahblu chi'chi rahbi Ñi'h:

—Pahblu, ayi guidxyihbi lu'h
gwazah si baluu'yi xchi'dxyi'hn
ayi gucwe'za lu'hn, ¹⁰laasii na'h
cayahcane'hn yi'h ya nin tuhbi
ayi chyu guunn mahla yi'h, laasii
ziahan xpwii'nnahn nin gacanee
yi'h nuu ra' guihdxyi rii' —rahbi
Dxiohs loh Pahblu loh bihsi nin
baluu'yiloh Dxiohs loh Pahblu.

¹¹Ya seguihdu bia'han Pahblu
tuhbi yihza garoolda guihdxyi
Corintu tin baluu'yi ba xchi'dxyi
Dxiohs la'h ra' bwiinn ra' chi. ¹²Per
la'n dxyih ra' nin guhca Galiohn
gubieerna xteenn guihdxyi Acaya,
chi'chi badiaa'ha ra' bwiinn Israel
ra' tin guna'zu ra' ba Pahblu, ya
seguihdu gwanee ra' ba Pahblu
jugadu hasta nuu Galiohn. ¹³Ya
chi'chi rahbi ra' ba loh Galiohn:

—Ndxihw rii cagaluu'yi la'h ra'
bwiinn gaann ra' ba Dxiohs stuhbi

foorma nin rñi' contra xlehyi ra'nu —rahbi ra' ba.

¹⁴La'h Pahblu ñiñi'la, chin guñi' Galiohn, rahbi ba loh ra' bwiinn Israel:

—Sidela gulaa'n ba o gudxiinn ba tuhbi bwiinn, chi'chi nuu xtuhlda ba ñahca ñuca'dxiaagahn xchi'dxyi tu bwiinn Israel ra', ¹⁵per nnah guriinca naa dxyi'dxyi ra' ca: la'htu cadxyi'chi tu xcweenta dxyi'dxyi ra' ca, xcweenta lah ra' si bwiinn, xcweenta si nin caa loh xlehyi tu. La'h gahca tu gulguia'ha xa guunn tu guelguxchisi xcweenta tu —rahbi Galiohn.

¹⁶Ya chi'chi gunabwa' Galiohn baria'h ra' ba la'n jusgadu chi. ¹⁷Chi'chi guna'zu ra' ba la'h tuhbi ndxi'hw nin laa Sóstenes ndxi'hw rii' rñabwa' la'n xquido' bi'tu'hn ra' bwiinn chi, ya chi'chi badi'hi goolpi ra' ba la'h Sóstenes nez rwaal' jusgadu Galiohn, per Galiohn ayi bwi'hnn cweenta ba la'h ra' ba.

Pahblu gubia'garii para guihtxyi Antioquía tin sa'loh ba nin riohna biahja nin gwagaluu'yi ba xchi'dxyi Jesucristu

¹⁸Ya spaaldae si dxyih bia'han Pahblu guihtxyi chi. Ya seguihdu chin bwi'hnn ba despedir la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin rii guihtxyi Corintu chi'chi bacah ba la'n tuhbi barcu cun Priscila cun Aquila tin zee ra' ba para nez estadu Siria. Ya guihtxyi Cenrea, chin nagahdxi gacah Pahblu la'n barcu, bigah yihca ba tin baza'loh ba xcweenta dxyi'dxyi nin gulahchi guhn ba loh Dxiohs. ¹⁹Ya chin badzihn ra' ba guihtxyi Efesu ri'chi basia'han

Pahblu la'h Priscila cun Aquila chi'chi zee ba la'n guido' hasta radiaa'ha ra' bwiinn Israel tin guñi'nee ba la'h ra' ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs. ²⁰Chi'chi gunaaba ra' ba dxia'han ba ri'chi xchih, per cun ayi gunnah ba ñi'han ba, ²¹loh cayuhnn Pahblu despedir la'h ra' ba rahbi ba:

—Sidela la'h Dxiohs nnaa Ñi'h zie'ldahn stuhbi tin nnah nahpaa ziagati'dxi'hn lañih roo guihtxyi Jerusalehn.

Ya seguihdu bacah ba la'n barcu ya babii chi'h ba guihtxyi Efesu. ²²Chin badzihn Pahblu guihtxyi Cesarea, lwehgu guca'hnehza ba para guihtxyi Jerusalehn, ya chin badzihn ba guihtxyi Jerusalehn chi'chi bagahpaa Dxiohs Pahblu la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin rii ri'chi. Ya chin gudii'dxi paaldae dxyih guna'zunehza laga'h Pahblu para guihtxyi Antioquía. ²³Ya mas paaldae dxyih guyuu' laga'h Pahblu guihtxyi Antioquía chi, chi'chi gwagua'ha laga'h ba stuhbi gaduhbi estadu xteenn Galacia cun garaa ra' guihtxyi nin rñabwa' guihtxyi Frigia, ya cada tuhbigah ra' guihtxyi nin rñabwa' ra' garoopa estadu rii gwagua'ha Pahblu xa nuu ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' cada tuhbigah ra' guihtxyi ra' chi tin mahziru bwi'hnn Pahblu pur guñi'nee ba la'h xpwiinn Jesucristu.

Baluu'yi Apolos xchi'dxyi Dxiohs loh guihtxyi Efesu

²⁴La'n yihza ra' chi gahca badzihn tuhbi bwiinn Israel nin laa Apolos loh guihtxyi Efesu,

guulaa ba guiidxyi Alejandria nee guhca ba tuhbi ndxi'hw nin guhcabwa' duxa xcweenta ziga rñi' loh Xchihtsi Dxiohs nee nasiin duxa rguu'gui'w xchi'dxyi ba la'h ra' bwiinn. ²⁵Ya la'hba la'ba basi'dxila xchi'dxyi Jesucristu, ya rñi' ba cun gaduhbi sto' ba cagaluu'yi ba nayaa-nayaa xchi'dxyi Jesucristu, nicla xquelbaro'bañihyasi Jwahn biuu'nbwa' ba. ²⁶Ya guza'loh cañi' Apolos la'n xquido' bi'tu'hn ra' bwiinn Israel ra' chi ya ayi xi guelzraa' guyuu'tii ba. Ya chin bihn Priscila cun Aquila xa cañi' ba, chi'chi gwanee ra' ba la'h Apolos tin baluu'yi za'ca ra' ba la'hba xcweenta xchi'dxyi Jesucristu. ²⁷Ya chin guclaa'dzi Apolos tiidxi ba para guiidxyi Acaya, baca'h ra' xpwiinn Jesucristu tuhbi dxihsti loh ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guiidxyi Acaya chi tin gaannloh ra' ba la'h Apolos cun gaduhbi sto' ra' ba. Ya chin badzihn ba guiidxyi Acaya chi, guhcanee duxa ba la'h ra' bwiinn nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu. ²⁸Pwihsi baluu'yi Apolos la'h ziahan roo za bwiinn Israel ra' cun dxyi'dxyi ra' nin ayi ñahca ñusia'garii ra' ba laasii baluu'yi ba Xchihtsi Dxiohs nin riachiisto' ra' ba ruluu'yi Jesuhs nin ze' guiidxyi Nazaret naa Crixtu nin cabweeza ra' ba guixe'hla Dxiohs.

Pahblu hasta guiidxyi Efesu

19 Ya gaduhbi nin guyuu' Apolos guiidxyi Corintu, guna'zu nehza Pahblu para guiidxyi ra' xteenn Cilicia, Galacia, cun Frigia, ya chi'chiyi badzihn

ba hasta guiidxyi Efesu. Ri'chi badxa'ga Pahblu nuhn bwiinn ra' nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, ²chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—¿Ta guyuu'tii Spíritu Saantu Dxiohs la'n lasto' tu chin gwachii sto' tu xchi'dxyi Jesucristu?

Chi'chi rahbi ra' ba loh Pahblu:
—Nin ayi gaann nu nuu Spíritu Saantu Dxiohs.

³Chi'chi rahbi ba loh ra' ba:

—¿Xa gurohbaañihsa chi'h tu pwihsi?

Chi'chi rahbi ra' ba loh Pahblu:
—Gurohbaañihsa nu ziga baro'bañihsa Jwahn.

⁴Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Guchiica baro'baañihsa Jwahn la'h ra' bwiinn chin gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, per rahbi za Jwahn loh ra' bwiinn: “Chechii sto' tu xchi'dxyi bwiinn nin dxi' di'tsihn.” Bwiinn nin baze'ta ba naa Jesucristu —rahbi Pahblu.

⁵Ya chin bihn ra' ba dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu lwehgu gahca gurohbaañihsa ra' ba cun lah Jesucristu, ⁶ya chi'chi badzii'ba naa Pahblu yihca ra' ba tin guyuu'tii' Spíritu Saantu Dxiohs lasto' ra' ba, ya chi'chi guzohbaloh cañi' ra' ba guriin-guriin dxyi'zah cun neezaa dxyi'dxyi ra' nin badi'hi Dxiohs guñi' ra' ba. ⁷Ziga tsi'h bichiohpa naa ra' ndxi'hw nin guzahca zi'chi.

⁸Zigachi'h chohnna bwe'hw guillii-guillii baluu'yi Pahblu xchi'dxyi xcweenta xquelrnabwa' Jesucristu loh ra' bwiinn la'n xquido' ra' bwiinn Israel, ya cun ayi bidxyihbi ba baluu'yi ba xcweenta xneziuh za'ca Dxiohs. ⁹Per guyuu' ra'

nin guhca nahda duxa, ayi gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, mahziru guñi' tohnta ra' ba xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn, ya cun zenee Pahblu la'hsi ra' bwiinn nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu rwaa' tuhbi yuu' scwehyi xteenn tuhbi nin bire'hlah Tiranu, ya ri'chi baluu'yi Pahblu xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' ba garaatii' dxyih. ¹⁰Zi'chi bwi'hnn Pahblu chiohpa yihza, ni'chin garaa ra' bwiinn nin nuu ra' Asia ziga mohda bihn ra' ba xchi'dxyi Jesucristu, bwiinn Israel ra' cun neezaa nin ayi naa ra' bwiinn Israel. ¹¹Ya cun xquel rnabwa' Dxiohs bwi'hnn Pahblu milahgru roo ra'. ¹²Ni'chin hasta baxchihn ra' ba cun tuhbi taa'ga ra' lahdxi guxuhbi ra' ba hasta guzuu Pahblu tin cun lahdxi ra' chi gwanee ra' ban hasta rahcallu'hu bwiinn guxuhbi ra' ban la'h ra' bwiinn ya zi'chi'hzi biaaca ra' bwiinn cun neezaa spíritu dxaaba ra' bare'h ra' tihxi ra' bwiinn. ¹³Ya guyuu' paaldaa ndxi'hw ra' nin naa bwiinn Israel ra' nin guca'nzaa ziahan guihdxyi ra' rbwe'he ra' ba bwiindxaaba lasto' ra' bwiinn. Ya bwi'hnn ra' ndxi'hw ra' rii' lligaaba cwe'he ra' ba bwiindxaaba lasto' ra' bwiinn cun lah Jesucristu, chi'chi rahbi ra' ba loh tuhbi nin nuu bwiindxaaba lasto' ñi'h:

—Xcweenta xquelrnabwa' Jesucristu nin ruluu'yi Pahblu xchi'dxyi Ñi'h, ibaria'h sto' bwiinn ca! —rahbi ra' ndxi'hw ra' chi.

¹⁴Squii' bwi'hnn ra' gagahdzi llii'n tuhbi bwiinn Israel nin laa Esceva, rnabwa' ba la'h ra' bixohza. ¹⁵Chi'chi rahbi bwiindxaaba chi:

—Nu'nbwa'n Jesucristu, nee nu'nbwa'zahn Pahblu, ¿ya la'htu chyuu naa tu?, ayi nu'nbwa'n la'htu.

¹⁶Chi'chi billa'ta ndxi'hw nin nuu bwiindxaaba chi sto' ñi'h yihca ra' llii'n Esceva, ya puur goolpi duxa badi'hi ndxi'hw nin nuu bwiindxaaba chi sto' ñi'h la'h ra' llii'n Esceva, ya cun tantu goolpi ballu'n ra' gagahdzi ndxi'hw ra' chi cun biuhyiza xahba ra' ba llihgabwe'hlara'si ndxi'hw ra' chi bwaa ra' bi rwaa' yihdzi ra' bi cun neezaa bidxeeldxyihdxyi duxa tihxi ra' bi. ¹⁷Ya garaa ra' nin guyuu' ra' guihdxyi Efesu, bwiinn Israel ra' cun neezaa nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra', bihn ra' ba nin guzahca ra' ndxi'hw ra' chi, ya bidxyihbi duxa ra' bwiinn ra' chi ya guñi' za'ca ra' ba xcweenta lah Jesucristu. ¹⁸Ya ziahan roo ra' nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Dxiohs gudxihxtee' ra' ba garaa ra' cohsa dxaaba ra' nin bwi'hnn ra' ba. ¹⁹Cun ziahan ra' za nin basi'dxi dxihtsi xteenn guelbidxa'ha gwanee ra' ba dxihtsi ra' chi tin baca'dxih ra' ban delanta loh ra' bwiinn ziahan. Ya seguihdu bwi'hnn ra' ba cweenta balaaca mweeyi lasahca ra' dxihtsi ra' chi; chwa'habitsi'h mihi mweeyi de plata lasahcan. ²⁰Ya zi'chizi bidi'chii xchi'dxyi Jesucristu ziahan lahta ya la'han mahziru guhcaguiyaa'han loh garaatii' ra' cuunchi'hzi dxyi'dxyi ra'. ²¹Ya chin guluhlra' cohsa ra' rii', guluu'tii Spíritu Saantu lligaaba yihca Pahblu chee ba garaa ra' guihdxyi nin rnabwa' guihdxyi Macedonia cun guihdxyi Acaya, ya chi'chiyi chee gah ba hasta guihdxyi

Jerusalehn. Ya cun neezaa bwi'hnn ba lligaaba: “Yaque la'nguyaa'ha guihdxyi Jerusalehn neezaa para Roma guzaa'hahn.” ²²Ya chi'chi guxe'hla Pahblu chiohpa ayudante ba nin laa ra' Timoteu cun Erastu para guihdxyi Macedonia, ya la'h Pahblu bia'han ba guihdxyi Asia spaaldaa yihza.

Bidxyi'chi duxa ra' bwiinn Efesu

²³La'n yihza chi, guyuul duxa ra' bwiinn Efesu guelrzaa' laasii baluu'yi Pahblu xchi'dxyi Dxiohs nin nuu dxibaa'. ²⁴Dee' bwi'hnn tuhbi plateru nin laa Demetriu. Ndxihw rii' ruhnncha'yi bwiinn gulaala cun dxi'ba plata, ya dee ra' naa xchaan ra' ba la'n guido' xteenn tuhbi dxaan nin laa Diana, ya la'h dxaan rii' raann ra' bwiinn guihdxyi Efesu, ya rudi'hi dzi'n rii' ziahan mweeyi la'h ra' xmooza ba nin rahcaneehahcacha'yi ra' dxaan dxi'ba plahta ra' chi. ²⁵Ya seguihdu batiaa'ha Demetriu garaa ra' xmooza ba cun snuhn ra' bwiinn nin ruhnn dzi'n ziga nin ruhnn ba, chi'chi rahbi ba loh ra' ba:

—Daada ra', la'htu naann tu dzi'n ra' in riidi'hnn nu'h la'han ruhnn mantanehra la'h ra'nu'h. ²⁶La'tu ba bwa'ha cun neezaa bihn tu xa cagaluu'yi Pahblu la'h ra' bwiinn, rahbi ba: “Ayi Dxiohs dxi'h naa ra' nin rahcacha'yi cun naa ra' bwiinn”, ya zi'chi cagaluu'yi Pahblu la'h ra' bwiinn, yannah cun ayiru cayuhnn cweenta ra' ba nin riidi'hnncha'yi nu'h. Ayi nnasto'dxi'h tu guihdxyi Efesu si sino que garaa ra' guihdxyi nin rnabwa' Asia. ²⁷Ya dee' mahla duxan para la'hnu'h laasii ayiru

gacalasa'ha ra' xtsi'n ra' nu'h cun neezaa xquido'Xchiohs nu'h nin laa Diana, neezaa guelraann duxa ra' bwiinn la'h Diana ziñihchilohon, ya zi'chi cun ayiru chy guunncweenta la'h Dxiohs rii' nee Dxiohs dxi'h rii' raann ra' garaatii' ra' bwiinn guihdxyi ra' nin rnabwa' Asia cun garaa ra' bwiinn guidxyiyuh.

²⁸Chin bihn ra' ba garaa nin guñi' Demetriu loh ra' ba bidxyi'chi duxa ra' ba rahbi ra' ba:

—iLasahca duxa Diana Xchiohs ra' bwiinn guihdxyi Efesu!

²⁹Ya bwiinn guihdxyi Efesu ra' chi, chi'chi guna'zu ra' ba la'h Gahyu cun Aristarcu chiohpa bwiinn Macedonia nin ca'nzaneehahcacha'yi ra' ba hasta la'n jugadu, hasta rahca rrehgla xcweenta xchixi'hw ra' ba.

³⁰Guclaa'dzi Pahblu ñuu'tii ba tin guiñi' ba loh ra' bwiinn, per ayi basaa'n ra' xpwiinn Jesucristu nin rii' ri'chi la'h Pahblu. ³¹Cun paaldaa ra' guxchiisi ra' nin rnabwa' ra' Asia xamihgu ra' ba la'h Pahblu ni'chin ayiza gunnah ra' ba ñuu'tii Pahblu lahdaa ra' bwiinn chi. ³²Ya loh juunta chi guriin-guriin rñi' ra' bwiinn ra' chi; tuhbi riidxaa' duxa nin cayahca ri'chi ya ziahan ra'za bwiinn ra' chi nin ayi gaann ra' ba xi badxa'ga lasaa' ra' ba ri'chi. ³³Ya nuu ra' bwiinn Israel nin gudxixtee' loh tuhbi daada nin laa Alejandru xa naa ra' asuntu chi, chi'chi baca'naa ra' ba la'h Alejandru nez delanta loh ra' ba tin guiñi' ba xcweenta bwiinn Israel ra', chi'chi baza'bi ba naa ba loh

ra' bwiinn tin guca'dxiahga ra' ba nin ñiñi' ba pur la'h bwiinn Israel loh ra' bwiinn ziahan ra' chi, ³⁴per chin guhcabwa' ra' bwiinn Efesu ra' chi naa Alejandro tuhbi bwiinn Israel, ya mas chiohpa hohra gudidxyidxiahyo'ba ra' ba, rahbi ra' ba:

—iLasahca duxa Diana Xchiohs ra' bwiinn Efesu!

³⁵Chi'chi guñi' secretariu xteenn guihdxyi Efesu chi, ya lwehgu gunabwa' ba biahcadxyii ra' bwiinn, chi'chi rahbi ba:

—Gulgaca'dxiahga bwiinn Efesu ra', gaduhbi guidxyiyuh bwiinn naann ra' ba Efesu nahpaa cha'yi la'h Diana Xchiohs nu'h nin lasahca duxa dxaan nin ze' loh planeta nin laa Júpiter, ³⁶ni'chin ayi chyú nin guñi' ayi guchii dxi'h dee', nnah gulgasaguu'dzi lasto' tu, ³⁷laasii la'h ra' ndxi'hw ra' rii ñxi pura guna'zu tu la'h ra' ba? Ayi xi guba'n ruhnn ra' ba, ayiza rñi'yah ra' ba la'h Xchiohs ra'nu'h. ³⁸Yannah sidela xclaa'dzi Demetriu cun garaa ziga guna'zu ra' ba ndxi'hw ra' ri' dxie'tachi ra' ba guelchiah, zohballaala juscadu tin dxie'gañi' ra' ba bweelaa nuu xi llahn nuu tu, ³⁹ya sidela nuu xi stuhbi juunta xclaa'dzi tu, chi'chi gacan tuhbi juunta nin guchii, ⁴⁰laasii ya cagallu'n tuhbi peligro para la'hnu'h laasii rllu'n rriezgu gahbi ra' ba badiaa'ha nu'h tin guidxihldxinee nu'h gubieerna pur nin guhca nnadxyih, ya cun ayi xi guidi'tsii nu'h xcweenta nin badxa'ga lasaa' nu'h nnadxyih.

Chin guya'loh guñi' secretariu chi garaa dxyi'dxyi ra' rii', chi'chi rahbi ba:

⁴¹—Banaa guldxiiuu' nehza.

Ya biuu'nehza ra' bwiinn chi para yihdzi ra' ba.

Babahchiza'ca Pahblu xpwiinn ra' Jesucristu nin nuu guihdxyi Macedonia cun guihdxyi Grecia

20 Ya chin guya'loh badi'chii ra' bwiinn, chi'chi

gudihdxyi Pahblu la'h ra' xpwiinn Jesucristu tin guñi'nee ba la'h ra' ba, tin bwi'hnn ba despedir la'h ra' ba ya seguihdu guyuu'nehza ba para nehz guihdxyi Macedonia.

²Ya gudii'dxi ba garaa ra' guihdxyi nin rnabwa' guihdxyi Macedonia tin mahziru guluu'gui'w ba la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' garaa ra' guihdxyi ra' chi tin mahziru cheezah dzi'tsi ra' ba loh loh xchi'dxyi Dxiohs. Ya zi'chizi badzihn ba hasta Grecia.

³Guihdxyi Grecia chi bia'han ba chohnna bwe'hw, ya la'hba ñah la para guihdxyi Siria, per chin bihn Pahblu cabweeza ziahan ra' bwiinn Israel la'hba tin guina'zu ra' ba la'hba, mejor ayi gucah ba la'n barcu mahzi bwi'hnn ba pur gubia'garii ba para guihdxyi Macedonia stuhbi. ⁴Ya loh nin guna'zunehza ba para Asia gwaneé Pahblu la'h Sópater, Ilii'n Pírios, tuhbi bwiinn guihdxyi Berea; cun Aristarcu, cun Segundu nin ze' guihdxyi Tesalónica, Gahyu bwiinn guihdxyi Derbe, Timoteu, cun neezaa Tíquicu cun Trófimos bwiinn Asia ra'. ⁵Ndxi'hw ra' rii' guñii'dxiuu loh nu, ya hasta guihdxyi Troas gurihleeza ra' ba.

⁶Ya chin gudii'dxi lañih nin rahw ra' ba pahn nin ayi rahcacha'yi

cun levadura, chi'chi baria'h nu guihdxyi chi tin biuu'garii nu la'n tuhbi barcu tin zoo nu nez guihdxyi Troas. Ya ri'chi chin guhca ga'yu gubihdxyi, chi'chi badxi'loh nu la'h ra' ba nin riibweeza la'h nu, ya ri'chi bidxuu nu gahdzi dxyih.

Luulchima dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu loh ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi Troas

⁷Chin guhldaa mwer dxyih xmahn, badxa'galasaa' nu tin bida'w nu pahn ziga gudahwnee Jesucristu xpwiinn ra'pa'h Ñi'h, ya seguihdu guñi'nee Pahblu la'h ra' xpwiinn Jesucristu hasta chin guhldaa garoolda gue'la laasii garah gue'la chi gabii ba guihdxyi chi. ⁸Yihca tuhbi yuu' hasta badxa'galasaa' nu la'n cwartu chi ziahan roo duxa bia'ñih caadxyih ri'chi. ⁹Ya rwaal' tuhbi bentahn xteenn yuu' chi zohba tuhbi bi'nxtuhbi nin laa Euticu, ya coma xchih roo baluu'yi Pahblu xchi'dxyi Jesucristu cun ziahan ru dxyi'dxyi la'h ra' bwiinn ra' chi, ni'chin guna'zu baca'lda la'h bi'nxtuhbi chi ya bidu'bi bi hasta rwaal' bentahn xteenn yuu' nin riohna pihsu chi biaaba bi hasta loh yuh, ya chin guteesa ra' ba la'hbi la'bi guhchila. ¹⁰Chi'chi bie'ta Pahblu loh yuh hasta biaaba bi'nxtuhbi chi chi'chi bazu'nllihbi Pahblu chi'chi gudi'dzi ba la'hbi ya seguihdu guteesa ba la'hbi, chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Ayi chuu tu guelrzaa' la'hbi nabahan gahca.

¹¹Ya seguihdu bacah Pahblu stuhbi la'n cwaartu guiya' chi

chi'chi gutaa'ha ba pahn gudahw ba, chi'chi gwazah guñi' ba hasta barah gue'la, ya seguihdu biuu'nehza za ba para stuhbi lahta. ¹²Ya neezaa bi'nxtuhbi chi bata'h Dxiohs loh guelguhchi ya nee pur nin bwa'ha ra' ba babahn bi'nxtuhbi chi mahziru guyuu'gui'w ra' ba nin bwa'ha ra' ba pur xcweenta jweersi roo nin nahpaa Dxiohs.

Guyuu'tii nu la'n barcu tin bioo nu para guihdxyi Miletu

¹³Bachiñi'dxiuu nu loh Pahblu ya guyuu'tii nu la'n barcu ya zoo nu guihdxyi Asohn tin ri'chi bachile'za nu Pahblu, laasii bwi'hnn ba lligaaba gwah ñah ba guihdxyi chi. ¹⁴Ya chin badxa'ga nu Pahblu guihdxyi Asohn, chi'chi zonee nu ba la'n barcu para guihdxyi Mitilene. ¹⁵Ya biria'hnee barcu la'hnu ri'chi, ya chin barah gue'la gudii'dxinee barcu la'hnu gahxu cwee' isla nin laa Quiu, ya chin barah stuhbi gue'la chi badzihn nu pwertu xteenn Samos, ya chin guhldaa stuhbi dxyih badzihn nu guihdxyi Trogiliu, ri'chi bazi'laa'dzi nu tuhbi carriyi'hn, ya dxyih chi gahca badzihn nu guihdxyi Miletu. ¹⁶Ayi guclaa'dzi Pahblu ñahcata'h ba Asia ni'chin ayiza gunnah ba ñoo nu guihdxyi Efesu laasii riooba ba gadzihn ba para guihdxyi Jerusalehn tin ri'chi guti'dxi ba dxyih lañih nin laa Pentecostehs.

Guñi'nee Pahblu la'h ra' nin rnabwa' la'h ra' xpwiinn Jesucristu guihdxyi Efesu chin babii ba guihdxyi Miletu

¹⁷Hasta guihdxyi Miletu guyuu' Pahblu chin guxe'hla ba dxyi'dxyi

loh ra' nin rnabwa' la'h ra' xpwiinn Jesucristu guihtxyi Efesu tin guñi'nee Pahblu la'h ra' ba. ¹⁸Ya chin badzihn ra' bwiinn Efesu ra' chi, chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba: —La'htu naann tu xa guyuu'neen la'htu desde dxyih nin badzihna'hn loh yuh ra' xteenn Asia rii'. ¹⁹Gaduhbi chieempa guyuu'neen la'htu baluu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu la'htu cun gaduhbi sto'n, cun xcweenta ñihsabwii nin biaaba loon pur guelrbiinn duxa nin guza'ca'hn xcweenta garaa ra' lligaaba dxaaba nin bwi'hn ra' bwiinn Israel cun na'h laasii baluu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' ba. ²⁰Per na'h ayi basa'na'hn gwazah baluu'yi'hn la'htu xcweenta garaa nin nallu'hyi para la'htu tin ta'h tu loh duhlda; na'h baluu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs nez delaanta loh ra' bwiinn cun neezaa rwa' yihdzi ra' bwiinn. ²¹Guñi'n loh ra' bwiinn Israel cun neezaa nin ayi naa ra' bwiinn Israel tin gusaguu'dzi sto' ra' ba chezah ra' ba xneziuh Xtaada Jesucristu nu'h. ²²Yannah cagaxe'hla Spíritu Saantu Xtaada Dxiohs nu'h na'h para guihtxyi Jerusalehn, ya nin ayi ga'nnahn xi sa'ca'hn ri'chi. ²³Per na'nnahn cada tuhbi guihtxyi ra' hasta rdi'dxi'hn rñi' Spíritu Saantu Dxiohs loon zidi'dxi'hn trabahjw duxa, zie'w'hn la'n lahtsi dxi'ba. ²⁴Per na'h ayi riaan gudzi'ba'hn xquel nabahanahn loh guidxyiyuh rii' per nin nahpaa gu'nnahn nahpaa guza'loon xcarrehra'hn ziga naa xcweenta caargu nin bani'hi Daada Jesucristu na'h tin ganaalla lligaaba nayaa guluu'yi'hn

la'h ra' bwiinn la'h Ñi'h ruta'h Ñi'h la'h ra' bwiinn loh duhlda. ²⁵Yannah la'n guhcabwa'la nin tuhbi tu ziga baluu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'htu, ayiru gabia'garii gwa'ha tu xpacaa'lahn. ²⁶Ni'chin nin cañi'n dxyi'dxyi nin nanchii sidela ayi chuu tu ayi cha'zi tu xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin baluu'yi'hn la'htu laasii nin tuhbi tu ayi bia'dxyi ñihn xcweenta dxyi'dxyi rii' loh tu. ²⁷Garaatii' xchi'dxyi za'ca Dxiohs baluu'yi'hn la'htu ya nin tuhbi xchi'dxyi Xtaada Jesucristu nu'h ayi bia'dxyi baluu'yi'hn la'htu. ²⁸Ni'chin gulgahpaa dzi'tsi nee cun neezaa ra' snuhn ra' bwiinn nin naa ra' xpwiinn Dxiohs tin ni'chi bani'hi Spíritu Saantu guinabwa' tu loh ra' bwiinn nin naa xpwiinn Ñi'h, tin ni'chin guzi' Ñi'h la'h ra' xpwiinn Ñi'h chi cun llerihn Ñi'h. ²⁹La'naann cha'yila, zi' paaldaa bwiinn nin naa ziga maan duxa ra' nee ayi dxiaa ra' bwiinn ra' chi zuxi'hn ra' ba xneziuh Dxiohs chin ayirun loh guihtxyi ra' rii'. ³⁰Ziuu' za la'h gahca lasaa' tu nin guñi' dxyi'dxyi dxixi'hw loh tu tin guunn ra' ba gusaa'n ra' xpwiinn Jesucristu xneziuh za'ca Dxiohs tin mahzi chena'hla ra' ba la'h ra' nin gusagui'hi la'h ra' ba. ³¹Gulguia'ha tin ayi gusagui'hi ra' ba la'htu, ayi dxia'lda sto' tu loh chohnna yihza, dxyih naague'la guñi'neen la'htu hasta ñihsabwii badaa loon xcweenta tu laasii riaan la'htu guisagui'hi tu, per ñaan loh tu ayi chechii sto' tu xcweenta dxyi'dxyi ya'dxi ra' chi. ³²Yannah, bwihtsi lasaa' ra'n rusia'hanahn

la'htu loh xcweenta Dxiohs nee cun xcweenta xchi'dxyi Ñi'h nin nahpaa jweersi guza'loh xtsi'nza'ca Dxiohs la'n lasto' tu tin gaalada tu guelnabahan nacuubi nin guni'hi Dxiohs la'h garaa ra' bwiinn nin basia'caa Ñi'h loh duhlda. ³³Ayi guza'bi sto'n xixteenn tu nin tuhbi xca'yu tu nin xahba za tu chin baluu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu la'htu. ³⁴La'tu naann la'h gahca na'h bwi'hna'hn dzi'n cun naa'hahn tin bio'h xi gudahwne'hn xamihgu ra'n. ³⁵Zi'chi baluu'yi'hn xa guunn tu dzi'n tin gacanee tu la'h ra' bwiinn nin ayi xi nahpaa, ya gasannah sto' ra' nu'h dxyi'dxyi ra' nin guñi' Xtaada Jesucristu nu'h mahzi cha'yi nin rudi'hi que no nin rca'ha.

³⁶Ya chin guya'loh guñi'nee Pahblu la'h ra' ba garaa ra' dxyi'dxyi ra' rii', chi'chi bazu'nllihbi ba cun garaa ra' bwiinn ra' chi tin gudihdxyi-gunaaba ra' ba loh Dxiohs. ³⁷Ya ru'n duxa ra' ba chi'chi gudi'dzi ra' ba la'h Pahblu cun neezaa bacha'garwaa' ra' ba la'h Pahblu. ³⁸Ya guyuu' nalaasa duxa sto' ra' ba laasii rahbi Pahblu loh ra' ba ayiru gwa'haru ra' ba loh Pahblu nin stuhbitii'. Ya bagasia'han ra' ba Pahblu hasta bacah ba la'n barcu.

Gwah Pahblu guihdxyi Jerusalehn

21 Ya chin guya'loh badzihnee ra' xpwiinn Jesucristu la'hnu hasta bacah nu la'n barcu, ya zoo nu nez guihdxyi Cos, tuhbi isla nin rii loh ñihsado', ya chin barah stuhbi gue'la badzihn nu stuhbi isla nin laa Rodas, ya

de ri'chi hasta tuhbi pwertu nin laa Pátara. ²Ya pwertu xteenn Pátara bidxuutii nu la'n barcu nin guzee nez naciohn Fenicia. ³Ya loh zezahnee barcu chi la'hnu bidia'ha nu isla nin laa Chipre nin rii loh ñihsado'; lahdu rabwehsa bia'han isla chi'chi gudii'dxinee barcu la'hnu ri'chi, ya zootii' nu hasta estadu Siria, ya coma nahpaa basia'han ra' ba carga nin nu'a barcu chi pwertu xteenn Tiru. ⁴Ya guihdxyi Tiru chi badxi'loh nu xpwiinn ra' Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi chi, ya bidxia'hannee nu la'h ra' ba ri'chi gahdzi dxyih, ya baluu'yi Spíritu Saantu la'h ra' ba guñi' ra' ba loh Pahblu tin ayi chee ba para guihdxyi Jerusalehn. ⁵Ya chin bazaa' gahdzi dxyih, chi'chi bagazunehza ra' ba la'hnu ndxi'hw gunna'h ra' ba cun neezaa llii'n ra' ba, ya loh plahyi xteenn rwa' ñihsado' chi bazu'nllihbi nu tin gudihdxyi-gunaaba nu loh Dxiohs tin gacanee Ñi'h la'h ra' garaa nin naa ra' xpwiinn Ñi'h. ⁶Chi'chi bagahpaa Dxiohs lasaa' nu, ya seguihdu bacah nu la'n barcu ya la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin bia'han ra' ri'chi gubia'garii ra' ba para rwa' yihdzii ra' ba. ⁷Ya chin guluhlla xpiahje nu nin zio'pa nu loh ñihsado' hasta guihdxyi Tiru cun guihdxyi Tolemaida, chi'chi biodia'ha nu cuun ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi chi, ya bidxia'hannee nu la'h ra' ba tuhbi dxyih. ⁸Ya chin barah gue'la zoonnee nu Pahblu para guihdxyi Cesarea, ya chin badzihn nu rwa' yihdzi Felipe tuhbi daada nin gule'helah ra' ba Felipe Evangelista,

naa za ba tuhbi ndxi'hw nin naa loh gahdzi ndxi'hw ra' nin rahcane la'n guido' ya bidxia'han nu rwaal yihdzii ba. ⁹Nuu tahpa llii'n dxa'pa Felipe nagahdxi guchinaa ra' bi, ya ruluu'yi ra' bi xchi'dxyi Jesucristu. ¹⁰Ya ziahanla dxyih dxuu nu rwaal yihdzi Felipe chin badzihn tuhbi daada nin ze' nez guihdxyi Judea naa ba tuhbi profeta laa ba naa Agabo, ¹¹chi'chi guca'ha Agabu xsindohra Pahblu, tin bachi'bi Agabon ñaa' ba cun naa ba, chi'chi nah ba:

—Nah Spíritu Saantu Dxiohs: squii' guchi'bi ra' bwiinn Israel ra' nin nuu guihdxyi Jerusalehn la'h ndxi'hw nin naa xteenn Ñi'h sindohra rii' tin guti'dxi ra' ba la'hba lahtsi naa ra' bwiinnziitu.

¹²Chin bihn nu dxyi'dxyi ra' chi, gunaaba duxa nu loh Pahblu cun neezaa bwiinn ra' nin nuu ra' ri'chi tin ayi chee ba guihdxyi Jerusalehn, ¹³chi'chi nnaa Pahblu loh nu:

—¿Xi naa ru'n tu cun rguu'laasa tu sto'n? Na'h dispwestu nuu'huhn ayi tansola dxi'h guchi'bi ra' ba na'h nicla nee gachi'hn guihdxyi Jerusalehn pur xcweenta xchi'dxyi Xtaada Jesucristu nu'h.

¹⁴Ya cun ayiru chyú guñi' chin bihn nu guñi' Pahblu zi'chi mejor bidi'tsii nu:

—Mas cha'yi cha'loh ziga naa xigaaba Dxiohs.

¹⁵Ya chin gudii'dxi dxyih ra' chi, biluu'cha'yi nu xixteenn nu, ya seguihdu baria'h nu guihdxyi Cesarea chi, chi'chii zoo chi'h nu para guihdxyi Jerusalehn.

¹⁶Ya cun nee ra' paaldaa xpwiinn Jesucristu nin naa ra' bwiinn

guihdxyi Cesarea bagasia'han la'hnu guihdxyi Jerusalehn, loh ra' ba dxa'ga tuhbi bwiinn Chipre nin laa Mnasohn, bwiinn chi naa tuhbi xpwiinn za'ca Jesucristu desde chieempa roo' ya gwane ra' bwiinn Cesarea chi la'hnu rwaal yihdzi Mnasohn tin bia'han nu rwaal yihdzii ba.

Biu'nbwa' Pahblu la'h Jacobo

¹⁷Ya chin badzihn nu guihdxyi Jerusalehn, biahxi duxa ra' xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' ri'chi. ¹⁸Ya chin barah gue'la bionee nu Pahblu tin biodia'ha nu xa nuu Jacobo, ya ri'chi rii ra' za bwiinn guhla nin rnabwa' ra' la'h ra' xpwiinn Jesucristu nin rii guihdxyi Jerusalehn. ¹⁹Ya chin guya'loh bagahpaa Dxiohs Pahblu la'h ra' ba, chi'chi bwii'yidxyi'dxyi ba xcweenta cada tuhbi dzi'n nin guhcane Dxiohs la'hba bwi'hnn ba lahdxi ra' bwiinnziitu. ²⁰Ya chin guya'loh bihn ra' ba garaa ra' dxyi'dxyi nin guñi' Pahblu, chi'chi rahbi ra' ba pur chuhla naa Dxiohs nin nuu nabahan dxibaa', chi'chi rahbi ra' ba loh Pahblu:

—Yu'bilu'h, lasaa' nu la'lu'h naann loh ra' bwiinn Israel dxa'ga ra' ziahan duxa ra' bwiinn nin riachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, ya garaa ra' ba xclaa'dzi ra' ba cheezah ra' ba cun xlehyi Moisehs. ²¹Ya rahbi ra' ba yi'h ruluu'yi lu'h garaa ra' bwiinn Israel nin nuu ra' loh guihdxyi xteenn ra' bwiinnziitu ruu'yidxyi'dxyi ra' ba ruluu'yi lu'h ayi guca'h ra' ba bwa' nin laa circuncisión tihxi llii'n ra' ba nee ayiza cheezahnee ru ra' ba

costumbre ra' nu'h. ²²¿Xa ni'ca guidi'hnn nu'h? Nahpaa dxihnn ra' ba la'lu'h nuu rii'. ²³Mas cha'yi guunn lu'h ziga guñi' nu loh lu'h: nuu tahpa ndxi'hw loh nu rii' nin nahpa guza'loh dxyi'dxyi nin bia'hannee ra' ba Dxiohs. ²⁴Gwanee ra' ba tin gulgui'hnn para dxiaa tu nee gudxihlli xgaxtu ra' ba tin guigah yihca ra' ba; ya garaa ra' ba zahcabwa' ra' ba cun sehn chi ayi guchii dxi'h dxyi'dxyi mahla nin rñi' ra' ba pur yi'h sino que guunn ra' ba lligaaba nee yi'h ruzo'badxiahga lu'h xlehyi Moisehs. ²⁵Ya la'hnu baca'hla dxihtsi loh ra' bwiinnziitu tin ayi xi lligaaba guunn ra' ba pur xcweenta xlehyi Moisehs, nadamas nin ayi nuu guunn ra' ba ayi nuu gahw ra' ba cohsa ra' ziga guhn nin rianee ra' bwiinn loh ra' bwiinn gulaala, nee cun rihn za ayi gahw ra' ba, cun neezaa bwe'hla gu'a rihn, nee ayiza chuunee ra' ba nin ayi naa che'hla ra' ba nomas ni'chi si baca'h nu loh dxihtsi ayi guunn ra' ba.

Guna'zu ra' bwiinn Israel la'h Pahblu

²⁶Ya seguihdu ze'nee Pahblu ndxi'hw ra' chi tin guunn ra' ba ziga caa loh xlehyi Moisehs, ya chin barah gue'la gwaguihtsi ra' ba loh bixohza nin rnabwa' la'n xquido' ra' bwiinn Israel ra' chi xi dxyih chenee tuhbigah ra' ba tuhbi maan nin cwachiguhn ra' ba loh Dxiohs. ²⁷Ya la'h gahdzi dxyih ra' chi ya mwehru gaza' ra' la, chin bwa'ha paaldaa bwiinn Israel ra' nin naa ra' bwiinn Asia loh Pahblu la'n guido' roo chi, chi'chi guñi' ra' ba loh ra' bwiinn Israel ra' nin rii ra'

la'n guido' chi tin zi'chi garaa ra' ba guna'zu ra' ba la'h Pahblu. ²⁸Ya cañi' ra' ba jweersi roo rahbi ra' ba: —iGaraatii' tu bwiinn Israel ra' gultaa' gacanee tu la'hnu! iNdxihw rii' rñi'yah la'h ra' bwiinn Israel cun xcweenta xlehyi guehtu Moisehs cun neezaa xcweenta xquido' roo nu'h rii' loh ra' bwiinn nez hastachi'hzi ca'nzaa ba, nnah gulguia'ha loh ba xa ze'nee ba bwiinn griegu ra' la'n xquido' roo nu'h tin guxi'hn ra' ba xcweenta xlehyi xteenn xquido' roo ra' nu'h!

²⁹Guñi' ra' ba garaa dxyi'dxyi ra' rii' laasii tuhbi bweelta bwa'ha ra' ba ca'nzanee Pahblu la'h Trófimos nin naa tuhbi bwiinn Efesu ya bwi'hnn ra' ba lligaaba nee Trófimos canee Pahblu la'n guido'. ³⁰Ya gaduhbi guihdxyi ra' bwiinn Israel ra' chi badiaa'ha tin babwe'hecaa ra' ba la'h Pahblu la'n guido' roo chi ya gudo'ballehxa ra' ba la'h Pahblu, ³¹per gaduhbi nin riiyuhnn ra' ba lligaaba gadxiinn ra' ba la'h Pahblu guyuu' tuhbi nin bwi'hnn bihsi la'h comandante nin rnabwa' la'h batayohn Romanu nin rii guihdxyi Jerusalehn chi tin gacabwa' ra' ba la'h ra' bwiinn guihdxyi gadxiinn la'h tuhbi ndxi'hw. ³²Ya lwehgu ze'nee comandante chi suldahdu ra' cun paaldaa capitahn ra' nin rnabwa' tuhbi gaywa'h suldahdu tin guyuu'tii gallu'hn ra' ba lahdaa ra' bwiinn ra' chi, ya chin bwa'ha ra' bwiinn guihdxyi chi la'h comandante cun suldahdu ra' lwehgu basaa'n ra' ba ya ayiru badi'hi goolpi ra' ba la'h Pahblu. ³³Chi'chi gwabiiga comandante

chi loh Pahblu chi'chi gunabwa' ba bachi'bi ra' xsuldahdu ba chiohpa cadehn naa Pahblu, chi'chiyi gunaaba dxyi'dxyi ba loh ra' bwiinn chi chyu bwiinn Pahblu nee xi bwi'hnn za ba. ³⁴Per ayi basaa'n ra' bwiinn ñuca'dxiahga ba nin ñiñi' Pahblu laasii guriin-guriin cabwidxaa' duxa ra' ba, mejor zenee ra' suldahdu ra' chi la'h Pahblu para xcwartel ra' ba. ³⁵Ya chin badzihnnnee ra' ba la'h Pahblu hasta nuu escalohn rwa' xcwartel ra' ba, nahpa bi'a ra' ba Pahblu hasta guiya' laasii na'hla bwidixdixah bwiinn ra' chi cun neezaa dxiigah rreldaa lasaa' ra' ba laasii dxiigah rbihdzi sto' ra' ba gachi Pahblu. ³⁶Ya hasta badzihn ra' ba rwa' cwartel chi ze' bwihdxyidixah ra' ba tin rnaaba ra' ba gachi Pahblu. ³⁷Ya chin la'h ra' suldahdu chi ñiguu'tii la'h Pahblu la'n cwartel, chi'chi rahbi Pahblu loh comandante nin rnabwa' loh batayohn chi:

—¿Zizi'guedhla lu'h guiñi'n?

Chi'chi rahbi comandante chi loh Pahblu:

—Rwa'hahn rahca rñi' lu'h dxyi'zah griegu. ³⁸Uhn, ayi yi'hdxih' nin naa tuhbi ndxi'hw nin naa tuhbi bwiinn Egiptu nin gudxihldxinee la'h gubieerna, ndxi'hw chi ca'nzanee ba tahpa mihi bwiinn ra' loh dahan tin rdxiiinn ra' bwiinn.

³⁹Chi'chi rahbi Pahblu loh comandante chi:

—Na'h naan tuhbi bwiinn Israel nin ze' nez guihdxyi Tarsu, tuhbi guihdxyi lasahca loh ra' guihdxyi nin rnabwa' Cilicia, ni'chin

rna'ba'hn loh yu'bilu'h guunn lu'h tuhbi bwen gusaa'n lu'h guiñi'n loh ra' bwiinn rii'.

⁴⁰Ya chin guzi'guedhla ba guiñi' Pahblu loh ra' bwiinn chi, chi'chi guteesa naa Pahblu tin biahcadxyi ra' bwiinn chi, ya loh nin babwihdxyi ra' ba chi'chiyi guiñi' Pahblu dxyi'zah Hebreu loh ra' ba, rahbi ba:

22 —Yu'bitu bwiinnguuhla ra' bwi'tsi lasaa' ra'n gulgahca'dxiahga xchi'dxyi ra'n nin guiñi'n loh tu tin gacabwa' tu ayi xi bwi'hinna'hn.

²Ya chin bihn ra' ba cañi' Pahblu dxyi'dxyi Hebreu loh ra' ba, mahziru dxyiitii' gurih ra' ba. Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

³—Na'h naan tuhbi bwiinn Israel nin guulaa guihdxyi Tarsu xteenn Cilicia, per guroo'hohn guihdxyi Jerusalehn rii' ya loh Gamaliel basi'dxi'hn xcweenta xlehyi guehtu xtatita roo ra'nu'h gaduhbi sto'n, guunnahn cun Xchiohs ra' nu'h tal ziga gahca ruhnn tu nnadxyih rii'. ⁴Ya bidxyi'chinee ra'n la'h ra' bwiinn nin gwachii sto' ra' ñi'h xneziuh Jesucristu gudxi'nnzara'n ba bachi'bi du'hn ra'n ba ndxi'hw gunna'h ra' chi'chi basie'w ra'n ba la'n lahtsi dxi'ba. ⁵Bixohza nin rnabwa' la'h ra' bixohza cun neezaa bwiinnguuhla ra' xteenn guido' roo naa nin bwa'haloh garaa ra' nin cañi'n rii'. La'h ra' ba bwi'hnn ra' ba tuhbi dxyihtsi nin zeene'hn para guihdxyi Damascu loh ra' bwiinn Israel nin nuu ra' ri'chi tin ñina'zu ra'n xpwiinn Jesucristu nin nuu ra' guihdxyi Damascu tin ñie'ldane'hn ra'n ba para guihdxyi Jerusalehn

rii' tin ñahca ra' ba caxchihgu loh guihdxyi rii'.

Pahblu baluu'yi xa gwachii sto' ba xchi'dxyi Jesucristu

(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

⁶Ya chin zeza'hn loh neziuh para guihdxyi Damascu, ya la'n yamwerula zagadzihna'hn guihdxyi chi ziga chi'h lahyidxyihin bazia'ñih tuhbi bwehla roo' xteenn llaa'ndxibaa' hasta zaa'hahn, ⁷ya hasta guluu'bwihin na'h loh yuh, ya seguihdu bihna'hn tuhbi rsiaa'ha nin cañi' loon: "Saulu, Saulu; ¿xi naa ca'hanna'hla lu'h na'h neezaa ra' xpwi'nnahn?" ⁸Chi'chi ra'pihn: "¿Chyu yi'h Daada?" Ya chi'chi nnah ba loon: "Na'h nin naan Jesuhs nin ze' guihdxyi Nazaret nin casa'cazii duxa lu'h." ⁹Ya bwiinn ra' nin zeene'hn bwa'haloh ra' ba bwehla chi ya bidxyihbi duxa ra' ba per ayi bihn ra' ba guñi' Daada Jesucristu loon. ¹⁰Chi'chi ra'pihn: "Daada, ¿xi ni'ca xclaa'dzi Yu'bilu'h gu'nnahn?" Chi'chi naa Ñi'h loon: "Gwastii, gwah guihdxyi Damascu. Ri'chi dxihnn lu'h garaa nin guinabwa'n guunn lu'h." ¹¹Ya cun bia'han dxie'pa'hn pur lla'ñih bwehla chi, ya chin zoo nu para guihdxyi Damascu naa'hahn na'zu ra' lasaa'hahn, ya chin badzihna'hn guihdxyi chi, ¹²ri'chi nuu tuhbi ndxi'hw nin laa Ananías, naa ba tuhbi ndxi'hw nin ruzo'badxiahga ziga naa xcweenta xlehyi Moisehs; ya garaa ra' bwiinn Israel ra' nin nuu guihdxyi Damascu chi rñi' za'ca ra' ba pur cweenta dzi'n za'ca nin ruhnn Ananías.

¹³Ya chin bi' Ananías hasta badzihna'hn, chi'chi nnah ba loon:

"¡Saulu, bwihtsi! Guteesa loh lu'h tin bwa'ha nez guiya'", ya lwehgu gahca biaaca loon bwa'hahn loh Ananías. ¹⁴Chi'chi nnah Ananías loon: "Xchiohs ra' guehtu xtatita roo ra'nu'h gullii yi'h desde galohyi tin gwa'ha lu'h xa naa xigaaba Ñi'h, ni'chin ya bwa'haloh lu'h la'h Jesucristu Llii'n Dxiohs cun bihn za lu'h xch'dxyi Ñi'h nin guñi' Ñi'h loh lu'h chin bwa'haloh lu'h Ñi'h. ¹⁵Ya nahpaa yi'h gahca gaca lu'h nin cheenee xchi'dxyi Ñi'h loh ra' garaatii' ra' bwiinn guidxyiyuh xcweenta cohsa nin bwa'ha lu'h cun nin bihn lu'h. ¹⁶Yannah ayiru xchi'hn gacata'h; gwasu'nchii tin chioobaañihsa lu'h, ya cun gaduhbi sto' lu'h gudihdxyi la'h Jesucristu tin cun lah Ñi'h guzia'caa Ñi'h garaa xtuhlda ra' lu'h."

Guñi' za Pahblu xa bagaluu'yi ba xchi'dxyi Jesucristu guihdxyi ziitu ra'

¹⁷Ya chin gubia'gariin guihdxyi Jerusalehn rii', chi'chi guyuu'tiin la'n guido' roo xteenn guihdxyi rii', ya gaduhbi nin cabwihdxyi-cana'ba'hn loh Dxiohs, hohra chi baluu'yiloh Jesucristu loon la'n guido' chi, ¹⁸chi'chi nnah Ñi'h loon: "Guluu'gihn, biria'h guihdxyi Jerusalehn rii' laasi ayi guunncweenta ra' bwiinn guihdxyi rii' xchi'dxyi'hn nin guluu'yi lu'h la'h ra'ba", nnah Jesucristu loon.

¹⁹Rabhiza Pahblu:

—Chi'chi ra'pihn: "Daada Jesucristu, bwiinn guihdxyi ra' rii' naannloh ra' ba xa riuu'tiin garaa ra' la'n guido', guna'zu'hn garaa ra' bwiinn nin riachii sto' ra'ñi'h

xchi'dxyi lu'h, basa'caziin la'h ra' ba basie'w ra'n ba la'n lahtsi dxi'ba, ²⁰ya chin gudxiinn ra' ba la'h Esteban nin baluu'yi xcweenta xchi'dxyi lu'h neezaa na'h zu'hn ri'chi tin go'pahn xahba ra' nin gudxiinn la'h Esteban.” ²¹Ya chi'chi nnah Jesucristu loon: “Guluu'gihn tin nahpa zixe'hla'hn yi'h guiidxyi ziitu ra'.”

Pahblu biaaba loh xquelrnabwa' comandante nin r nabwa' la'h ra' suldahdu

²²Ya hasta puntu chi'hzi rii' baca'dxiahga ra' ba nin guñi' Pahblu, chi'chi guzo'baloh gudidxaa' ra' ba stuhbi, rahbi ra' ba:

—iMejor gachi bwiinn rii! iAyiru xchi'hn guibahan ba!

²³Ya taantu nin cabwidxidixiah ra' ba cun neezaa xcamiilli ra' ba gule'hetee ra' ba ya lligabwe'hla si ra' ba guza'loh rchah ra' ba yuh nez guiya' zigazi ruhnn tuhbi guun chin ruhnn tohra ma, ²⁴ya bwa'ha si comandante chi zi'chi cayuhnn ra' ba, chi'chi gunabwa' ba guyuu'tiinee ra' suldahdu la'h Pahblu tin guca'yahga ra' ba la'h Pahblu tin chixtee' ba xi naa pur contra de la'hba cabwidxyidixiah ra' bwiinn Israel ra' chi, ²⁵per ya chin la'h suldahdu ra' bwi'hnn gahn bachi'bi ra' ba la'h Pahblu tin para guca'yahga ra' ba la'hba, chi'chi rahbi Pahblu loh tuhbi capitahn nin zuu ri'chi:

—¿Ta nahpaa tu derehchu gusa'cazii tu tuhbi bwiinn Romanu, nee nin ayi gaann tu gu nuu xi duhlida nahpaa ba?

²⁶Chin bihn capitahn chi dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu

loh ba bidxyihbi duxa ba ya gwaguihtsii ba loh comandante, rahbi ba:

—iBwa'ha xa gunnee lu'h daada rii' tin bwiinn Romanu ba naa ba!

²⁷Ya seguihdu gunaabadxyi'dxyi comandante chi loh Pahblu, rahbi ba:

—¿Ta guchii naa lu'h bwiinn Romanu?

Chi'chi rahbi Pahblu:

—Guchiiin.

²⁸Chi'chi rahbi comandante chi: —Na'h ziahan duxa mweeyi badi'hihn tin naan tuhbi bwiinn Romanu.

Ya chi'chi rahbi Pahblu loh comandante chi:

—Per na'h ayi guzi'dxi'hñin sino que naan bwiinn Romanu desde chin guulaayihn.

²⁹Cun dxyi'dxyi si ra' rii' bihn ra' suldahdu nin ñuca'yahga la'h Pahblu bidxyihbi ra' ba lwehgu baxachi ra' ba la'h Pahblu, ya hasta neezaa comandante chi bidxyihbi ba pur nin bachi'bi ba cadehn la'h Pahblu, laasii naa Pahblu tuhbi bwiinn Romanu.

Baluu'yi Pahblu dxyi'dxyi xcweenta ba loh ra' bixohza nin r nabwa' la'h ra' bwiinn Israel

³⁰Ya chin barah gue'la, xclaa'dzi comandante chi gacabwa' ba xinaa xclaa'dzi ra' bwiinn ra' chi gachi Pahblu, chi'chi gunabwa' ba badiaa'ha ra' bixohza nin mahzi rnabwa' ra' la'h ra' bixohza cun neezaa guxchiisi ra' xteenn guido' roo', ya chi'chi gule'he ba Pahblu bazuh ba delanta nez loh ra' garaatii' ra' bwiinn ra' chi.

23 Bwa'ha dzi'tsi Pahblu loh ra' guxchiisi nin badiaa'ha ri'chi, chi'chi rahbi ba:

—Bwiitsi ra'n na'h siembre nuu nabahaneen Dxiohs gaduhbi laga'htii' cun xquelnanchii'hihn hasta nnadxyih rii'.

²Chin bihn Ananías, bixohza nin lasahcaru, dxyi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu, bidxyi'chi duxa Ananías, chi'chi gunabwa' ba loh nin rii gahxu loh Pahblu tin caapaa ra' ba rwaa' Pahblu, ³chi'chi rahbi Pahblu loh Ananías:

—iSquii'za guunnee Dxiohs rwaa' lu'h bwiinn rusagui'hi! ¿Ta zohbaa lu'h ri'ca tin guunn lu'h guelguxchiisi na'h ziga caa loh lehyi Moisehs? ¿Xi naa chi'h rre'h lu'h contra de lehyi chi tin xclaa'dzi lu'h caapaa ra' ba rwaa'hahn? — rahbi Pahblu loh Ananías.

⁴Ya nin rii ra' cwee' Pahblu rahbi ra' ba loh Pahblu:

—¿Ta zi'ca rusia'garii lu'h dxyi'dxyi loh bixohza nin mahzi lasahca nezloh Dxiohs?

⁵Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Bwihtsi ra'n ayi ga'nnahn la'hba naa bixohza nin rnabwa' loh ra' bixohza; pwisi caa loh Xchihtsi Dxiohs: “Ayi guñi'yah lu'h tuhbi nin nahpaa guelrnabwa' loh ra' bwiinn guihdxyi.”

⁶Ya guhcabwa' Pahblu chiohpa cwa'h naa ra' bwiinn nin rii ri'chi; tuhbi cwa'h ra' ba naa bwiinn saduceu ya stuhbi cwa'h ra' ba naa bwiinn fariseu, chi'chi mahziru jweersi roo ru guñi' Pahblu rahbi ba:

—iBwihtsi hermanu ra', na'h naan tuhbi bwiinn fariseu, llii'n

tuhbi bwiinn fariseu, ya pur nin cabwe'za'hn gadzihn dxyih nin gabahan ra' bwiinn loh bwiinguuchi ni'chin nin cabahchi ra' ba xquelchiaan rii'!

⁷Ya chin guya'loh guñi' Pahblu dxyi'dxyi ra' rii', chi'chi guzo'baaloh cañi' ra' bwiinn saduceu ra' cun bwiinn fariseu ra' loh lasaa' ra' ba pur nin guñi' Pahblu, ya chiohpa cwa'h guhca ra' ba, ⁸laasii bwiinn saduceu ra' ayi riachii sto' ra' ba zabahan ra' bwiinn loh ra' bwiinguuchi, ayiza riachii sto' ra' ba nuu ra' xaanjla Dxiohs cun spíritu ra'; per la'h ra' bwiinn fariseu ra' riachii sto' ra' ba garaa ra' cohsa ra' nin guñi' Pahblu zabahan ra' bwiinn loh guelguhchi.

⁹Guyuu' tuhbi yahyi roo', ya seguihdu gwasu'nchii paalda ra' mwehsu fariseu ra' nin naann xlehyi Moisehs, chi'chi rahbi ra' ba: —Ayi naa ndxi'hw rii' nin rñi'xihn; sidela guñi' tuhbi spíritu loh ba o tuhbi xaanjla Dxiohs loh ba, ayi nuu guidxyi'chinee nu'h Yu'bi Xtaada Dxiohs nu'h.

¹⁰Ya zeezah yahyi roo' chi, ya bidxyihbi comandante ñidxiinn ra' bwiinn ziahan chi la'h Pahblu ni'chin gunabwa' ba gwah ra' suldahdu bagabwe'hecaa la'h Pahblu lahda ra' bwiinn ziahan chi tin ziaganeer ra' ba la'h Pahblu la'n cwartel stuhbi. ¹¹Ya chin guhca guxiin, baluu'yiloh Jesucristu loh Pahblu la'n cwartel chi, guzuh Ñi'h cwee' Pahblu chi'chi rahbi Ñi'h loh Pahblu:

—Bachihpa sto' lu'h, ayi guidxyihbi lu'h Pahblu; ziga baluu'yi lu'h xcweenta xchi'dxyi'hn

guihdxyi Jerusalehn rii' zi'chi
gahca za guluu'yi lu'h xchi'dxyi'hn
guihdxyi Roma.

**Bwi'hnn ra' bwiinn Israel lligaaba
ñidxiinn ra' ba la'h Pahblu**

¹²Ya chin barah gue'la
badxa'galasaa' ra' paaldaa bwiinn
Israel ra' chi tin bwi'hnn ra' ba
lligaaba ñidxiinn ra' ba la'h Pahblu,
rahbi ra' ba:

—Hasta que no guidi'hnn nu'h
gahn gachidxiinn nu'h Pahblu
chi'chyi guida'w nu'h cun
guidwaaza nu'h, nicala guunn
Dxiohs caxchihgu la'hnu'h sidela
ayi chyu guunn gahn ziga naa
xigaaba nu'h.

¹³Zigachi'h chywa'h guhca ra'
ndxi'hw ra' nin bwi'hnn lligaaba
ñidxiinn la'h Pahblu. ¹⁴Chi'chi
gwah ra' ndxi'hw ra' rii' loh ra'
bixohza nin rnabwa' cun loh ra'
bwiinn guhla, tin rahbi ra' ba:

—La'nu bia'han dxyi'dxyi la ayi
xi guida'wtii' nu nee ayi za xi
guidwaatii' nu hastayi guidia'ha
nu la'h Pahblu guhchi chi'chyi
guida'w nu guidwaa nu. ¹⁵Yannah
la'htu cun neezaa garaa ra' bwiinn
guhla ra' nin rnabwa' la'h ra'
bwiinn Israel ra', gulguixe'hla
dxyi'dxyi loh comandante tin
guillii dxie'nee ba Pahblu loh
tu, gulgui'hnn ziga nin xclaa'dzi
tu dxihn ru tu dxyi'dxyi nin
rñi' Pahblu cun mahzi paseensi
ru tin ziga garaa dxyi'dxyi
chi gacabwa' tu, ya la'hnu loh
neziuh badxuulliistu nu antes nin
gadzihnee comandante la'h Pahblu
rii', ya loh neziuh gahca gadxiinn
nu la'h Pahblu.

¹⁶Per chin bihn llii'n bizaa'n
Pahblu cuun lligaaba nin nuu ra'
ndxi'hw ra' chi gadxiinn ra' ba la'h
Pahblu, ni'chin seguihdu gwah bi
rwa' cwartel gwaguihtsii bi loh
Pahblu xcweenta ba nin bihn bi,
¹⁷chi'chi gudihdxyi Pahblu tuhbi
capitahn chi'chi rahbi Pahblu loh
ba:

—Gwanee la'h bi'nxtuhbi rii' loh
comandante tin gahbi bi tuhbi
dxyi'dxyi loh ba.

¹⁸Ya seguihdu zenee capitahn
la'h bi'nxtuhbi chi hasta nuu
comandante, ya chin badzihnee
capitahn chi la'h bi'nxtuhbi chi,
chi'chi rahbi ba loh comandante:
—Pahblu nin ñie'w gunaaba ba
loon tin dxie'ldane'hn bi'nxtuhbi
rii' loh yu'bilu'h tin guiñi' bi loh
yu'bilu'h tuhbi dxyi'dxyi.

¹⁹Chi'chi guna'zu comandante chi
naa bi'nxtuhbi chi tin gwane ba
la'hbi tuhbi lahdu hasta ayi chyu
dxihn xchi'dxyi ra' ba, chi'chi rahbi
comandante chi loh bi:

—¿Xi ni'ca xclaa'dzi lu'h guiñi'
lu'h loon?

²⁰Chi'chi baze'ta bi dxyi'dxyi ra'
nin bihn bi, ya rahbi bi:

—La'h ra' tuhbi cwa'h bwiinn
Israel bia'han dxi'dxyi ra' tin
guinaaba ra' ba loh yu'bilu'h
chenee lu'h Pahblu rwa' jusgadu
guillii deque nanchii guunn ra'
ba zigazi nin xclaa'dzi dxihn ru
dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi Pahblu
cun mahzi paseensi tin deque
gacabwa' ru ra' ba, ²¹per ayi
chechii sto' lu'h xchi'dxyi ra' ba
laasii ndxi'hw ra' chi ya bia'han
dxyi'dxyinee ra' ba la'h ra' bixohza
nin mahzi rnabwa' cwee' neziuh

cweeza ra' ba la'h Pahblu tin chiinn ra' ba la'hba, ya bia'handxyi'dxyi ra' ba hastayi gwa'ha ra' ba la'h ra' ba bwi'hnn gahn guhchi Pahblu chi'chiyi gahw ra' ba guee ra' ba, ni'chin ayi chechii sto' lu'h la'h ra' ba —rahbi bi.

²²Chin bihn comandante dxyi'dxyi ra' nin gwaguihtsii bi'nxtuhbi chi loh ba, ya seguihdu ziaa bi'nxtuhbi chi para yihdzii bi per rahbixgah comandante chi loh bi:

—Ayi chyulootii' gahbi lu'h guñi' lu'h dxyi'dxyi ra' rii' loon —rahbi comandante chi loh bi.

Ya seguihdu guxe'hla comandante la'h Pahblu hasta loh Félix nin naa gobernador

²³Seguihdu gudihdxyi Comandante chi chiohpa capitahn ba, chi'chi rahbi ba loh ra' ba: —Gulgatíaa'ha chiohpa gaywa'h suldahdu nin chee ñaa' cun za setenta nin tsiiba cabahyu, cun schiohpa gaywa'h suldahdu nin gu'a lanza tin chee tu para guihdxyi Cesarea. ²⁴Nee gulchi'hyi tuhbi cabahyu tsiiba Pahblu tin ayi xi gaca Pahblu, tin chenee tu ba loh gobernador Félix —rahbi comandante chi.

²⁵Chi'chi bwi'hnn comandante chi tuhbi dxihtsi chenee ra' ba loh gobernador Félix. ²⁶Loh dxihtsi chi rñi' squii':

“Claudiu Lisias ruxe'hla tuhbi guelgahpaa Dxiohs para loh yu'bilu'h excelentísimo gobernador Félix. ²⁷Guna'zu ra' bwiinn Israel la'h ndxi'hw rii' ñidxinn ra' ba, ya chin bihna'hn naa ba tuhbi

bwiinn Romano, chi'chi bioo nu cun suldahdu ra'n biogabwe'he nu ba lahdad ra' bwiinn Israel ra' chi. ²⁸Ya guclaa'dzihn gacabwa'n xi naa xclaa'dzi ra' bwiinn Israel chi gadxiinn la'h Pahblu, ni'chin seguihdu gwane'hn Pahblu loh juunta nin mahzi rnabwa' loh ra' bwiinn Israel ra' chi. ²⁹Ya ri'chiyi guhcabwa'n rdxyi'chinee ra' ba la'h Pahblu pur xweenta si xlehyi ra' ba; ni'chin nin ayi basa'na'hn ñidxiinn ra' bwiinn Israel la'hba, nee nin ayiza nuu para ñie'w ba la'n lahtsi dxi'ba. ³⁰Nee bihnzahn riidxi'hyi ra' ba xa gadxiinn ra' ba la'h bwiinn rii', ni'chin nin guluu'nehzahn ba loh yu'bilu'h nee la'n guñi' za loh ra' nin xclaa'dzi gadxiinn la'h bwiinn ca, guñi' ra' ba loh yu'bilu'h xa pur rdxyi'chinee ra' ba la'h ba.”

³¹Ya seguhn dxyi'dxyi nin badi'hi comandante la'h ra' suldahdu, guxiin biria'hnee ra' ba la'h Pahblu hasta tuhbi lahta nin laa Antípatris. ³²Ya chin barahyi gue'la, gubia'garii ra' suldahdu nin gwañaa' ra' para rwa' cwartel, ya suldahdu ra' nin gudzii'ba ra' cabahyu ni'chi ra'yi zenee ra' la'h Pahblu para guihdxyi Cesarea. ³³Ya chin badzihnee ra' ba la'h Pahblu guihdxyi chi biuu'n ra' ba ntriehgu dxihtsi nin guxe'hla comandante Claudiu Lisias loh gobernador cun neezaa Pahblu biuu'n ra' ba ntriehgu loh ba. ³⁴Ya chin guluhlla bi'lda gobernador Félix loh dxihtsi chi, chi'chiyi gunabadxyi'dxyi ba loh Pahblu, rahbi ba:

—¿Chyu bwiinn lu'h?

Ya chin bihn ba bwiinn Cilicia Pahblu, ³⁵chi'chi gunabwa' ba bie'w

Pahblu la'n lahtsi dxi'ba xteenn yu'laa'yi, ya yu'laa'yi chi naa ziga tuhbi recweerdu xteenn Herodes nin mahzi guhca lasahca.

Pahblu baluu'yi xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin ruluu'yi ba loh gobernador Félix

24 Ya chin gudii'dxi ga'yu dxyih, chi'chiyi badzihn Ananías, bixohza nin rnabwa' la'h ra' bixohza, guiidxyi Cesarea cun bwiinn guhla ra' xteenn guido' roo' Jerusalehn cun tuhbi ndxi'hw nin laa Tértulu. Ndxihw rii naa ziga xlicesiadu ra' ba nee zee ba tin cwachi ba xquelchiah Pahblu loh gobernador. ²Ya chin badzihnee ra' ba Pahblu, chi'chi guzo'baloh Tértulu cabahchi ba xquelchiah Pahblu loh gobernador, chi'chi rahbi ba loh gobernador Félix:

—Zuxchiilli yu'bilu'h, daada gobernador; nasaa nabahan nu cayahcanee duxa yu'bilu'h lahdxyi nu pur lligaaba nasiin lu'h. ³Garaatii' ra' xtsi'n za'ca lu'h rii rihh nu garaatii' ra' guiidxyi O excelentísimo Félix. Cun gaduhbi sto'n runi'hihn guelzuxchiilli loh yu'bilu'h. ⁴Para ayi chyu guunnta'h yu'bilu'h, ni'chin nin rna'ba'hn loh yu'bilu'h gaapaa lu'h paseensi guca'dxiahga lu'h chiohpa dxyi'dxyi'hn nin guiñi'n loh lu'h. ⁵Pwihsi ndxi'hw rii la'nu guhcabwa' naa ba tuhbi bwiinn nin rñi' xihn duxa, ya garaa lahta xteenn guidxyiyuh nin ca'nzaa ba rñi' ba dxyi'dxyi xihn loh ra' bwiinn Israel ra', ya zi'chi za cayahca naala'h ra' bwiinn Israel pur dxyi'dxyi xihn nin ruluu'yi ba.

La'hba nin rnabwa' tuhbi cwa'h nin laa ra' Nazarenu ra'. ⁶Xclaa'dzi ba ñuxi'hn ba xquido' roo nu chin bana'zu nu ba ya guclaa'dzi nu la'h gahca nu ñidi'hnn nu guelguxchiisi la'hba ziga naa xcweenta xlehyi nu, ⁷per cun badzihn si comandante Lisias basia'pitii ra' ba ndxi'hw rii loh nu cun lajweersi, ⁸ya nah ba, garaa nin rdxyi'chinee la'h ndxi'hw rii gunaaba ba dxi' loh yu'bilu'h tin yu'bi gahca lu'h guinaaba dxyi'dxyi lu'h loh ba guiñi' ba xcweenta dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi ba ya zahcabwa' lu'h xcweenta xquelchiah ba nin rbahchi nu loh yu'bilu'h —rahbi Tértulu.

⁹Chi'chi guñi' ra' bwiinn Israel ra' nin rii ri'chi, rahbi ra' ba:

—Guchiicaa garaa dxyi'dxyi ziga bani'hi Tértulu cweenta yu'bilu'h.

¹⁰Chi'chi bwi'hnn gobernador chi sehn loh Pahblu tin guiñi' ba, ya chi'chi rahbi Pahblu:

—Cun gaduhbi sto'n guluu'yi'hn xcweenta dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi'hn loh yu'bilu'h, laasii na'nnahn yu'bilu'h naa lu'h jwehsi xteenn naciohn rii' desde cadxyih roo'. ¹¹Ya yu'bilu'h guinaaba dxyi'dxyi lu'h gue'du guhca tsi'h bichiohpa dxyih badzihna'hn guiidxyi Jerusalehn tin zee gazu'nlliibihn loh Dxiohs. ¹²Ayi caa badxeela ra' ba na'h cagaluu'yi'hn la'h ra' bwiinn xcweenta ziga rbahchi ra' ba xquelchiaan loh yu'bilu'h, nee ayiza caa bwa'ha ra' ba cadxihldxyinee dxyi'dxyi'hn la'h chyuulla ra' bwiinn la'n guido', o calla stuhbi lahta xteenn guiidxyi chi. ¹³Ya bwiinn ra' rii ayi nahpaa ra' ba nin tuhbi prueba

nin guidu'hun ziga nin rbahchi ra' ba xquelchiaan loh yu'bilu'h. ¹⁴Per dxyi'dxyi ra' rii chixteen loh yu'bilu'h ziga naa xnehza nabahaneen Xchiohs ra' guehtu xtatita ra'n de acweerdu gahca cun xneziuh cuubi Dxiohs nin riachii sto' ra' gulliaa' bwiinn, nee riachii sto'n garaa nin caa loh dxihtsi xlehyi guehtu Moisehs cun dxyi'dxyi ra' nin baca'h ra' guehtu profeta ra'. ¹⁵Riachii sto'n xchi'dxyi Dxiohs ziga gahca riachii za sto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h zadzihn dxyih nin gabahan ra' bwiinn nin guhchi la, tantu bwiinn za'ca cun bwiinn nin guhca nadxaaba ra' za. ¹⁶Ni'chin nin cadxi'hyih nin naza'ca para na'h ya ni'chi naa nin riuu' sto' Dxiohs gaca cun neezaa gahca nayaa nezloh ra' bwiinn. ¹⁷La'guhca xchih nuu'huhn zihtu lahdxyi guriin ca ra' bwiinn, nnah gubia'gariine'hn mweeyi nin baxe'hla ra' bwiinn nez chi tin badi'hiñin la'h ra' bwiinn nin ayi xi nahpaa, nee cun tuhbi guhn xte'nnahn zeene'hn loh Dxiohs. ¹⁸Chin badxi'loh ra' paaldaa bwiinn Israel ra' nin ze' nez Asia la'n guido', yaque guya'loh bwi'hna'hn ziga caa loh xlehyi Moisehs gaca nayaa bwiinn, nin ayi chyu bwiinn ziahan cane'hn nee ayiza xi bachi'hyih la'h ra' ba. ¹⁹Yannah ÷cuunn ra' bwiinn Asia ra' chi?, tin la'h ra' ba nahpaa cwachi ra' ba xquelchiaan loh yu'bilu'h sidela nuu xa pura rdxyi'chinee ra' ba na'h. —rahbi Pahblu—, ²⁰o guñi' ra' ba sidela nuu xi dxyi'dxyi mahla guñi'n chin bazuh ra' ba na'h guñi'n loh juunta suprema xteenn ra' bwiinn

Israel, o pwehda rbahchi ra' ba guelchiah xcwee'ntahn, ²¹laasii pweda pur jweersi nin bwa'ha ra' ba guñi'n chin guzu'hn galaayi ra' ba ra'pihn: “Nnadxyih rii ruhnn tu guelguxchiisi na'h laasii riachii sto'n zabahan ra' bwiinn loh guelguhchi.”

²²Chin bihn gobernador Félix garaa dxyi'dxyi ra' chi ziga naann pa'h ba xcweenta Jesuhs cun garaa xchi'dxyi ñi'h, ni'chin basia'han ba stuhbi dxyih gadxa'galasaa' ra' ba, ya rahbi ba loh ra' ba:

—Chin dxi' comandante Lisias, chi'chiyi guca'dxiahgaruhn xcweenta tu nin rbahchi tu xquelchiah bwiinn rii'.

²³Chi'chi rahbi Félix loh tuhbi capitahn tin gaapaa ba la'h Pahblu, nee gusa'n za ba guunn Pahblu nin xclaa'dzi chi'hzi ba nee gusaa'n za ba guu'yidxyi'dxyinee ra' xamihgu Pahblu la'h ba nin zeguia'ha cuun ba nee neezaa pur nin gacanee ra' ba la'h Pahblu.

²⁴Chin gudii'dxi paaldaa dxyih, gubia'garii Félix nee bie'nee ba che'hla ba nin laa Drusila, Drusila rii' naa ba tuhbi bwiinn Israel, ya chi'chi gudihdxyi Félix la'h Pahblu tin guñi' ba xcweenta ziga nahpaa chechii sto' ra' bwiinn xchi'dxyi Jesucristu loh gobernador Félix.

²⁵Per chin bihn Félix guñi' Pahblu xa guibahan nayaa bwiinn nez loh Dxiohs, nee cun xa gaca jwisi chin gaduhbi guidxyiyuh, bidxyihbi duxa Félix, chi'chi rahbi ba loh Pahblu:

—Bwaa nnah, ya chin chuu xchieempahn stuhbi zibwihdxyicahn yi'h —rahbi ba loh Pahblu.

²⁶Nee Félix guclaa'dzi ba ñudi'hi Pahblu mweeyi la'h ba tin ñuta'h ba la'hba, ni'chin gudihdxyi ba la'h Pahblu ziahan bwelta tin guñi'nee ba la'hba. ²⁷Zi'chi gudii'dxi chiohpa yihza, ya baria'h Félix gobernador. Chi'chi guzuh ga'h Porciu Festu, gobernador cuubi. Ya tin dxia'han za'ca Félix loh ra' bwiinn Israel, ni'chin basia'han ba Pahblu zeezah ñie'w ba.

Guñi' Pahblu xchi'dxyi ba loh Festu

25 Chin biohna dxyih gyyuu'tii Festu gobernador, dxyih chi biria'h ba guihdxyi Cesarea zee ba guihdxyi Jerusalehn.

²Chin badzihn ba guihdxyi Jerusalehn, gwagañi' ra' bixohza ra' nin rnabwa' loh ra' bixohza cun ndxi'hw ra' nin lasahca ru loh ra' bwiinn Israel loh Festu tin guñi' ra' ba tuhsi pur contra de Pahblu. ³Ya gunaaba duxa ra' ba loh Festu laasii xclaa'dzi ra' ba guunn Festu tuhbi bwen la'h ra' ba gagu'nehza ba la'h Pahblu para guihdxyi Jerusalehn laasii ya bwi'hnn ra' ba lligaaba loh neziuh cweeza rala'n ra' ba tin gadxiinn ra' ba la'h Pahblu.

⁴Chi'chi rahbi Festu loh ra' ba: —Ayi nuu'huhn; nahpaa dxia'han ba guihdxyi Cesarea laasii seguihdu gahca gabia'gariin para Cesarea.

⁵Ni'chin nin rahbi ba loh ra' ba: —Garaa nin nahpaa guelrnabwa' nahpaa sah ra' ba chin guziaa'hahn para guihdxyi Cesarea tin cwachi ra' ba xquelchiah ndxi'hw chi sidela nuu xiilla nin bwi'hnn ba zahca cwachi tu xquelchiah ba.

⁶Ya guhcata'h Festu zigachi'h xuhnaa o tsi'h dxyih guihdxyi

Jerusalehn, chi'chiyi gubia'garii ba para guihdxyi Cesarea. Ya chin barah gue'la, guzohba ba loh yagaxiyyi gobernador, chi'chiyi gunabwa' ba gwanee ra' suldahdu ba la'h Pahblu hasta zohba ba.

⁷Chin badzihn Pahblu garaati' ra' bwiinn Israel nin ze' guihdxyi Jerusalehn biahyi ra' ba gadiidxi Pahblu, ya gulahchi ra' ba ziahan duxa xquelchiah Pahblu, per ayi ñahca ñuluu'yi ra' ba guchii pa'h naa xchi'dxyi ra' ba. ⁸Chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Nin tuhbi guel rsahcaloh ayi bwi'hna'hn, nin pur xcweenta lehyi ra' bwiinn Israel nin pur xcweenta guido', nin loh za gubieerna César ayi xi guel rsahcalohtii' bwi'hna'hn loh ra' dee' —rahbi Pahblu.

⁹Ya Festu xclaa'dzi ba dxia'han za'ca ba loh ra' bwiinn Israel, chi'chi rahbi ba loh Pahblu:

—¿Ta zizah lu'h guihdxyi Jerusalehn tin ri'chi cwachi ra' bwiinn Israel xquelchiah lu'h loon?

¹⁰Chi'chi rahbi Pahblu loh ba: —Zu'hn hasta rahca guelguxchiisi loh xquelrnabwa' emperador Romanu hasta nahpaa gaca guel guxchiisi xcwee'ntahn. Nicala yu'bilu'h naanndxi'h lu'h ayi xi guel rsahcaloh bwi'hna'hn loh ra' bwiinn Israel. ¹¹Sidela nuu xi cohsa roo nin bwi'nna'hn nahpaa tu derechu ziga chiinn tu na'h ayi cañi'n ayi gachi'hn sidela nuu xtu'ldahn; per nnah cun ayi xtu'ldahn cun bwiinn Israel ra' ni'chin nin ayi chyu nahpaa derechu guti'dxi na'h lahtsi naa ra' bwiinn Israel. Ni'chin

mejor rna'ba'hn César guunn
guelguxchiisi xcwee'ntahn.

¹²Yaque guya'loh guñi'nee Festu
la'h ra' xpwiinn ba nin rii ri'chi
nin ruluu'yi xa naa xlehyi César,
chi'chiyi rahbi ba loh Pahblu:

—Yi'h gunaaba lu'h rrehyi César
guunn guel guxchiisi xcweenta lu'h.
Nnah loh rrehyi César guixe'hla'hn
yi'h —rahbi Festu loh Pahblu.

**Pahblu guñi' xchi'dxyi Jesucristu
loh rrehyi Agripa cun bizaa'n
ba nin laa Berenice**

¹³Ya chin gudii'dxi paalada dxyih,
badzihn rrehyi Agripa cun tuhbi
gunna'h nin laa Berenice guihdxyi
Cesarea tin gwagahpaa Dxiohs
ra' ba la'h Festu gobernador cuubi.

¹⁴Ya guyuu' ra' ba guihdxyi Cesarea
chi xchih, ya bwii'yi dxyi'dxyinee
Festu la'h rrehyi Agripa xcweenta
ziga cabahchi guelchiah bwiinn
Israel la'h Pahblu, rahbi Festu loh
ba:

—Rii ñie'w tuhbi ndxi'hw nin laa
Pahblu nin basia'han Félix. ¹⁵Chin
guyaa'hahn guihdxyi Jerusalehn,
ri'chi gulahchi ra' nin rnabwa'h
la'h ra' bixohza cun bwiinn
guhla ra' xteenn ra' bwiinn Israel
xquelchiah Pahblu loon, xclaa'dzi
ra' ba guinabwa'n gachi Pahblu.

¹⁶Ya chi'chi ra'pihn loh ra' ba: “Ayi
nahpaa ra' bwiinn Romanu ra'
lehyi chiinn ra' ba tuhbi bwiinn
sinque hasta nin rdxyl'chinee la'h
ba tin gucha'galoh xchi'dxyi ra' ba
zi'chi zahca guunn nin rbahchi
guelchiah la'hba gahn.” ¹⁷Ni'chin
chin bi' ra' bwiinn Israel ra' chi rii',
ayi xi chieempa bañihchin lwehgu
gahca guzo'ba'hn loh xahgaxiin ya

chi'chi gunabwa'n gwaca'ha ra' ba
la'h Pahblu. ¹⁸Per bwiinn Israel
ra' nin bie'taachi ra' xguelchiah
ba, ayi guñi' ra' ni'chi xcweenta
cohsa nin bwi'nnah'hn lligaaba
cun Pahblu. ¹⁹Guelchiahsi nin
rbahchi ra' ba xcweenta Pahblu
naan xcweenta xreligiohn ra' ba,
laasii Jesuhs nin guhchi la ruluu'yi
Pahblu xcweenta ba babahan ba
loh ra' bwiinn guuchi. ²⁰Ya na'h
cun ayi bidxeela'hn xa gu'nnahn
guelguxchiisi xcweenta dxyi'dxyi
ra' rii' ni'chin ra'pihn loh Pahblu
opa'h ñica'bi ba ñane'hn ba
guihdxyi Jerusalehn tin ri'chiyi
ñahca rrehgla xcweenta xchixi'hw
ra' ba. ²¹Per coma gunaaba Pahblu
nnah ba loh rrehyi César gaca
guelguxchiisi xcweenta ba ni'chin
nin gunabwa'sihn ba ñe'w ba
hastayi chin chuu xchiee'mpahn
chi'chiyi guixe'hla'hn ba loh César
—rahbi Festu. ²²Chi'chi rahbi rrehyi
Agripa loh Festu:

—Neezaa na'h xclaa'dzihn
dxihna'hn xcweenta dxyi'dxyi nin
rñi' Pahblu.

Chi'chi rahbi Festu loh ba:
—Guillii guca'dxiahga lu'h
xchi'dxyi ba.

²³Chin barah gue'la badzihn
Agripa cun Berenice bizaa'n ba, ya
zuucha'yi duxa ra' ba cun suldahdu
ba cun neezaa ra' bwiinn lasahcaru
loh guihdxyi chi guyuu'tiinee
Agripa la'h ra' ba la'n yuu' roo'
hasta zohba gobernador Festu.
Chi'chi gunabwa' Festu bie' Pahblu,
²⁴chi'chi rahbi Festu loh ra' ba:

—Rehyi Agripa, cun garaa ra'
bwiinn nin rii rii', la'h ndxi'hw
chi dee'. Ziahan ra' bwiinn Israel

ra' nin rbahchi xquelchiah ba loon tantu bwiinn Israel ra' nin rii rii', cun bwiinn Israel ra'za nin rii ra' guihdxyi Jerusalehn, ya ayi rbweeza canaaba duxa ra' ba gachi Pahblu. ²⁵Per para na'h rluu'yi ayi llitii' bwi'hnn Pahblu ni'chin ayi nuu gachi ba; per la'h gahca ba gunaaba ba chee ba tin guunn rrehyi César guelguxchiisi xcweenta ba. Nnah ru'nnahn lligaaba guixe'hla'hñ ba loh ba, ²⁶per ayi ga'nnahn xa ni'ca guca'hñ loh dxihtsi tin guixe'hla'hññ loh César nin rnabwa' na'h xcweenta ndxi'hw rii', ni'chin bie' ndxi'hw rii' nez loh garaa tu, ya mas ziga loh yu'bilu'h rrehyi Agripa, tin guinaaba dxyi'dxyi yu'bilu'h loh ba, gachisiclaa' chin guñi' ba xcweenta dxyi'dxyi nin guluu'yi ba loh garaa nu'h, opa'h guidxeela'hñ xi dxyi'dxyi guca'hñ loh dxihtsi nin chee loh emperador César. ²⁷Per nuu hohra ru'nnahn lligaaba ayi xi gallu'yi guixe'hla'hñ ndxi'hw rii' loh César laasii ayi guidxeela'hñ xi guelchiah cwa'chihñ xcweenta ba.

Baluu'yi Pahblu xcweenta xchi'dxyi Jesucristu nin ruluu'yi ba la'h rrehyi Agripa

26 Chi'chi rahbi rrehyi Agripa loh Pahblu:

—Zahca guñi' lu'h xcweenta dxyi'dxyi ra' nin rbahchiguelchiah ra' bwiinn yi'h.

Chi'chi guteesa naa Pahblu tin guzo'baloh cañi' ba squii':

²—Rehyi Agripa, riahxi duxa'hñ laasii zahca guluu'yi'hñ xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin ruluu'yi'hñ loh yu'bilu'h tin para gacabwa'

yu'bilu'h ayi xtu'ldahn loh ra' dxyi'dxyi rii' xcweenta garaa ra' guelchiah nin rbahchi ra' bwiinn Israel xcwee'ntahn, ³laasii yu'bilu'h naann duxa lu'h costumbre nu ziga naa nu bwiinn Israel cun garaa za cohca ra' nin rasi'dxi nu, ni'chin nin rna'ba'hñ loh yu'bilu'h guca'dxiahga lu'h garaa dxyi'dxyi ra' nin ruluu'yi'hñ.

Xcweenta xquelnabahan Pahblu chin bati'dxiloh ba trabahjw duxa cachieempa roo

⁴Garaatii' ra' bwiinn Israel naann ra' ba xa guyuu'huhñ lahdad ra' bwiinn lahdxyihñ, cun neezaa lahdad ra' bwiinn guihdxyi Jerusalehn chin guhca'hñ bii'hihñ. ⁵Naann ra' za ba nee zahcaza guti'dxi cweenta ra' ban sidela xclaa'dzi ra' ba, dez galohyi nu'nbwa' ra' ba na'h naan tuhbi bwiinn fariseu nin ruzo'badxiahga ziahan ra' rrehgla nin nagahn ra' xcweenta xcwa'h rreligiohn ra' fariseu. ⁶Yannah bie'nee ra' ba na'h rii' tin gachi'hñ laasii riachii sto'n zadzihn dxyih nin gucwa'hñ Dxiohs la'h ra' bwiinn loh guelguhchi ziga guñi' Dxiohs la'h guehtu profeta ra', o sea guehtu xtatita roo ra' nu. ⁷Dxyi'dxyi nin bia'hñ dxyi'dxyinee Dxiohs loh ra' guehtu xtatita ra' nu nin guhca ra' gadzi'h bichiohpa ra' llii'n guihdxyi Israel, la'h ra' ba bazu'nllihbi ra' ba nee bwi'hññ ra' za ba txsi'n Dxiohs dxyih naa gue'la laasii naannloh ra' ba guica'ha ra' ba nin bia'hñ dxyi'dxyinee Dxiohs gudi'hi Ñi'h la'h ra' ba. Ni'chin nin guñi' Dxiohs loh ra' ba xcweenta dxyi'dxyi ra'

rii', yannah rrehyi Agripa, pur nin riachii za sto'n zadzihn dxyih chi ni'chin nin rbahchi ra' bwiinn Israel xquelchiaan.

⁸Rahbiza Pahblu:

—Bweehn yi'h, ¿xixnaa ayi riachii sto' lu'h zucwa'hn Dxiohs la'h ra' bwiinn loh guelguhchi? ⁹Neezaa na'h bwi'hnaa'hn lligaaba galoh, bidxyi'chine'hn la'h ra' bwiinn ra' nin riachii sto' ñi'h xcweenta xchi'dxyi Jesuhs nin ze' guihdxyi Nazaret, ni'chin nin basa'caziin la'h ra' ba, basie'w ra'n ba la'n lahtsi dxi'ba, ¹⁰zi'chi bwi'hnaa'hn guihdxyi Jerusalehn. Ya cun xquelguxchiisi ra' bixohza ra' nin rnabwa' la'h ra' bixohza basie'w'hn la'h ra' xpwiinn Jesucristu la'n lahtsi dxi'ba, ya chin gudxiinn ra' ba la'h ra' xpwiinn Jesucristu neezahn guhca'hn tuhsi diacwerdu cun la'h ra' ba. ¹¹Ziahan duxa bweelta basa'cazii duxa ra'n ba tin ayi ñiachii sto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. Ya la'n gahca ra' guido' bi'tu'hn basa'cazii ra'n ba cun hasta nez guihdxyi ziitu ra' gwana'hla ra'n xpwiinn Jesucristu tantu nin bidxyi'chinee ra'n ba.

**Pahblu baluu'yi xa baluu'yiloh
Jesucristu loh ba chin zee ba para
Damascu**

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹²Ni'chin nin zaa'han nez guihdxyi Damascu, nu'a'n dxihtsi nin bani'hi ra' bixohza nin rnabwa'. ¹³Rñaan loh yu'bilu'h rrehyi, zigachi'h la'yidxyih bwa'hahn tuhbi bwehla llaa'ndxibaa' mahziru jweerta bazia'ñihin que gubihdxyi, ya bazia'ñihin gadiidxitii'hihn

cun nehza nin zenee ra'n bwa'ha ra' ba bwehla chi. ¹⁴Ya biaaba nu loh yuh, ya chi'chi bihn dxiaagahn tuhbi rsiaa'ha nin guñi' loon cun dxyi'dxyi Hebreu: “iSaulu, Saulu! ¿Xi naa ca'hnaa'hla lu'h na'h cun neezaa ra' xpwi'nnahn? ¿Tayi rahcabwa' lu'h yi'h gahcan nugatii'dxi lu'h trabahjw ziga ruhnn tuhbi guunn nin rgu'ñaa' punta yihca puuhyi?” ¹⁵Ya chi'chi ra'pihn loh ba: “¿Chyu yi'h daada?”, chi'chi nnah ba loon: “Na'h nin naan Jesucristu nin cagasa'cazii duxa lu'h. ¹⁶Yannah gwasu'nchii, na'h baluu'yiloon loh lu'h laasii xclaa'dzihn guluu'yi lu'h xcweenta xchi'dxyi'hn nee tin gacaza lu'h tuhbi nin guñi' xcweenta cohsa ra' nin bwa'ha lu'h nnadxyih nee cun cohsa ra' nin gue'du za gwa'ha lu'h nin guluu'yi'hn loh lu'h. ¹⁷Na'h guixe'hla'hn yi'h loh ra' bwiinn Israel nee cun loh ra' za bwinnziitu nin ayi naa ra' bwiinn Israel, ya chin gusa'cazii ra' ba yi'h zahcaneé duxahn yi'h. ¹⁸Guixe'hla'hn yi'h tin chegaluu'yi lu'h xcweenta xchi'dxyi'hn loh ra' ba tin ayiru sah ra' ru ba loh nacahyi mejor loh lla'ñih xteenn Dxiohs tin ayiru chezah gusagui'hi bwiinnndaaba la'h ra' ba ni'chin mahzi chena'hla tu xneziuh za'ca Dxiohs. Ya yi'h guluu'yi lu'h xchi'dxyi'hn la'h ra' ba tin gusia'pitii Dxiohs xtuhlda ra' ba nee guica'ha za ra' ba cohsa za'ca nin gudi'hi Dxiohs la'h ra' bwiinn nin gaca xpwiinn Ñi'h, ya bwiinn ra' chi gaca ra' xpwi'nnahn laasii chechii sto' ra' ba xchi'dxyi'hn” — guñi' Jesucristu loon.

¹⁹Rahbiza Pahblu:

—Ni'chin nin rñi'n loh yu'bilu'h, rrehyi Agripa, ayi bwi'hnn chiohpa sto'n xcweenta bihsi nin bwa'hahn llaa'n dxibaa', ²⁰ni'chin seguihdu gahca baluu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' bwiinn nin rii guihdxyi Damascu cun guihdxyi Jerusalehn cun gaduhbi regiohn xteenn Judea, nee cun neezaa ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel cañi'nee ra'n ba tin gusaguu'dzi sto' ra' ba loh Dxiohs nee guunn gahca ra' za ba dzi'n za'ca nin guchiipa'h baguu'dzi sto' ra' ba. ²¹Pur ni'chin guna'zu ra' bwiinn Israel na'h la'n guido' roo' ya hasta guclaa'dzi ra' ba ñidxiinn ra' ba na'h. ²²Ya cayahcane Dxiohs na'h laasii zeezah cagaluu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' ba hasta nin bi'tu'hn cun bwiinn ñu'xa, ayi cagaluu'yi'hn guriincaa dxyi'dxyi sino que ziga nin guñi' guehtu profeta ra' cun Moisehs, guñi' ra' ba zadzihn dxyih gaca ra' dee'. ²³Baluu'yi' ra' ba nahpaa zidii'dxi Crixtu trabahjw duxa, per mwer la'hÑi' gabahan loh guelguhchi tin dxihn ra' bwiinn, la'h Ni'h naa Ñi'h tuhbi bia'ñih za'ca xteenn ra' bwiinn Israel cun bwiinnziitu ra', o sea para gaduhbitii' guidxyiyuh.

**Pahblu cagasaguu'dzi
lasto' rrehyi Agripa**

²⁴Ya gaduhbi nin cañi' Pahblu xcweenta xchi'dxyi Dxiohs tin gula'loh ba nin ruhnn ba, chi'chi bire'hñi' Festu loh Pahblu, rahbi ba: —iPahblu, cayahca lohca yihca lu'h! iPweda laasii rusi'dxi duxa lu'h ni'chin bagaduhbi lligaaba lu'h cayahca lohca lu'h!

²⁵Chi'chi rahbi Pahblu loh gobernador Festu:

—Rñi'n loh yu'bilu'h daada gobernador Festu, ayi cayahca lohca dxi'hn, sino que dxyi'dxyi ra' nin cañi'n rii' loh yu'bitu guchii ra'n, ni'chin cun gaduhbi sto'n cadxixtee'ñin loh tu. ²⁶Pwihsi rrehyi Agripa, naann cha'yi ba guchii naa garaa ra' xcweenta dxyi'dxyi ra' rii', ni'chin cañi'n dxyi'dxyi ra'rii' cun gaduhbi sto'n loh ba laasii naann cha'yi'hn nee ba naann ba xcweenta dxyi'dxyi ra' rii' laasii ayi naa ra'n dxyi'dxyi nin biinloh rala'n loh nacahyi. ²⁷¿Ta riachii sto' yu'bilu'h rrehyi Agripa, xchi'dxyi Dxiohs nin baca'h ra' ndxi'hw nin guhca profeta ra'? Na'h naann cha'yi'hn riachii sto' lu'h dxyi'dxyi ra' chi —rahbi Pahblu.

²⁸Chi'chi rahbi rrehyi Agripa loh Pahblu:

—Stuhbi'tu'hnsi ria'dxyi la'lu'h guunn gahn gaca'hn tuhbi xpwiinn Jesucristu.

²⁹Chi'chi rahbi Pahblu loh ba:

—Pwihsi ayi xi ruhnn nicla gulliaa' o nicala ziahan ru caya'dxyi, xclaa'dzi Dxiohs ayi tuhsi yu'bilu'h sino que garaa ra' nin cagaca'dxiahga xchi'dxyi'hn nnadxyih tin gaca tu ziga na'h, per ayi needxi'h ziga lasaa' ra' cadehn rii' —rahbi Pahblu loh ba.

³⁰Chi'chi gwasu'nchii rrehyi Agripa cun Berenice tuhsi cun gobernador Festu, nee cun garaa za ra' bwiinn nin zohba ra' ri'chi, ³¹tin gwabiiga ra' ba stuhbi lahdu, guñi' loh lasaa' ra' ba, rahbi ra' ba:

—Ndxihw rii' ayi xi bwi'hnn ba tin gachi ba, nee ayiza xi bwi'hnn ba tin dxie'w ba.

³²Chi'chi rahbi rrehyi Agripa loh gobernador Festu:

—Ñahca ñata'h nu'h ba sidela ayi ñinaaba ba ñaah ba loh emperador César.

Chin gyyuu'nehza Pahblu para Roma

27 Bia'han dxyi'dxyi ra' ba xi dxyih choo nu la'n tuhbi barcu para choo nu Italia. Pahblu cun snuhn bwiinn nin ñie'w biahca ra' ba ntriehgu loh tuhbi capitahn nin biria'hlah Juliu. Rnabwa' ba tuhbi gaywa'h suldahdu, naa ra' ba tuhbi batayohn nin laa Augusto. ²Ya bachica'h nu la'n barcu xteenn Adramitiu nin guzee para Asia, ya zoozah nu la'n barcu tuhsi cun Aristarcu bwiinn guihdxyi Tesalónica xteenn naciohn Macedonia. ³Ya chin barah gue'la badzihn nu pwertu xteenn guihdxyi Sidohn; ri'chi bwi'hnn Juliu bwen duxa la'h Pahblu laasii basaa'n ba gwahguia'ha Pahblu cuun ra' xamihgu ba tin bayihdxyi ba la'h ra' ba. ⁴Ya chin baria'h nu Sidohn, bachidii'dxi nu isla nin laa Chipre nin bia'han xlahdu rabwehsa nu, pur bwih nin zuu hohra chi guriin zee'hen zeene'hen barcu ni'chin ayi chyuh gwah lahda derehchu, ⁵ni'chin bachidii'dxi nu gahxu cwee' rwaaw' ñihsado' xteenn Cilicia cun Panfilia, ya seguihdu badzihn nu rwaaw' guihdxyi Mira xteenn Licia. ⁶Ri'chi biuu'nbwa' capitahn xteenn ra' suldahdu tuhbi barcu nin zee nez guihdxyi Alejandria. Barcu chi guzee hasta Italia, chi'chi nnah ra' ba la'n barcu rii guzoo nu. ⁷Ziahan dxyih guzahnee barcu la'hnu chi'laa'dzi, ya trabahjw

duxa badzihn nu rwaaw' isla Gnidu, laasii pur bwih duxa nin zuu loh ñihsado' nez hasta zoo nu, chi'chi bachidii'dxi nu rwaaw' guihdxyi Salmohn, biahyneee barcu la'nu cwee' isla nin laa Creta. ⁸Ya loh trabahjw duxatii' rii', badzihnee barcu la'hnu loh ñihsado' nez cwee' isla Creta, chi'chiyi badzihn nu tuhbi hasta laa buenos pwertos, gahxugah guihdxyi Lasea. ⁹Ri'chi guhcata'h nu ziroo' chieempa laasii badzihn dxyih ra' nin rucwaa'han ra' bwiinn Israel ziga loh bwe'hw nahlda, nee zigala rullu'hn rriezgu sah ra' barcu loh ñihsado' loh bwe'hw ra' chi, ni'chin rahbi Pahblu loh ra' bwiinn:

¹⁰—Xamihgu ra'n, rahcabwa'n rullu'hn rriezgu, ñihchiloh carga xteenn barcu nee ayi ni'chisidxi'h sino que pweda hasta nee xquelnabahan ra'nu'h.

¹¹Per capitahn xteenn ra' suldahdu mahzi bwi'hnn cweenta ba xchi'dxyi nin naa xteenn ñi'h barcu cun neezaa la'h bwiinn nin rusazah barcu chi o sea capitahn xteenn barcu, ya dxi'dxyi ra' nin guñi' Pahblu ayi gwachii sto' ra' ban. ¹²Ya pwertu chi ayi xi bwen ñia'han ra' ba loh bwe'hw ra' nin rahca nahlda duxa, ya ni'chin garaa ra' ba bwi'hnn ra' ba lligaaba mahs cha'yi garia'h nu rii' tin para guunn ra' ba jweersi guidia'han zuhnn ra' ba gahn gadzihn ra' ba guihdxyi Fenice tuhbi pwertu xteenn Creta tin ri'chi ñuti'dxi ra' ba bwe'hw nahlda. ¹³Chi'chi guzo'baloh tuhbi bwih bi'tu'hn nez lahdu ñaa' gueeta, ni'chin bwi'hnn ra' ba lligaaba nasto' ra' ba ayi ru xi rriezgu loh

biahja chi, ya cun zee ra' ba loh ñihsado' gahxu cwee' rwa' ñihsado' xteenn Creta, ¹⁴per balaquihnsi rahca zozah nu loh ñihsado' chin guzohbaloh tuhbi bwih duxa nin laa Euroclidohn nin guluu'biahchi duxa la'h barcu nin zoo nu la'n ñi'h. ¹⁵Guza'loh goo'ballehxa bwih duxa chi la'h barcu ya coma ayi nuu xa ñidi'hnn nu cun bwih duxa chi mejor basaa'n nu zenee bwih chi la'h barcu. ¹⁶Bachidii'dxi nu cwee' tuhbi isla bi'tu'hn nin laa Claudia, ya trabahjw duxa baca'h nu canua nin naa salvavida la'n barcu, ¹⁷yaque guya'loh baca'h nu canua chi la'n barcu chi'chi bazuh ra' ba du'h gaduhbi tihxi barcu tin guhca chihpan tin ayi guibihyin. Ya ziga rdxiyhbi ra' ba chechuu barcu chi loh yuhlli xteenn isla nin laa Sirte nin nuu loh ñihsado', ni'chin nin batehta ra' ba lahdxi roo' nin caa yihca barcu chi, tin zi'chi zallia'yi'hn guluu'nbwih bwih chi la'h barcu. ¹⁸Ya chin barah gue'la, mahzi ru zuu bwih duxa chi neezaa mahziru cagari'h duxan la'h barcu chi loh nin zeezahan, chi'chi guca'h ra' ba nuhn carga baza'hla ra' ban loh ñihsado'. ¹⁹Ya nin riohna dxyih cun naa gahca nu baza'hla nu garaa xtraxta barcu loh ñihsado'. ²⁰Chin la'paaldaa dxyih guhca ñe'w loh gubihdxyi, nin dxih llaa'ndxibaa' ayi chyu rwa'ha gue'la laasii pur bwih duxa nin zuu loh ñihsado' chi, ni'chin bidi'hnn nu lligaaba zahchi nu. ²¹Nee laasii naala xchih roo' ayi chyu rahw, chi'chi gwazu'nchii Pahblu galaayi ra' xcompañehru ba ziga ze' ra' ba la'n barcu chi rahbi ba:

—Xamihgu ra'n, mahz cha'yi ñuca'dxiahga yu'bitu xchi'dxyi'hn, ayi ñaria'han nu pwertu xteenn Creta, ya zi'chi ayi chyu ñizahca ya'dxyi rii'. ²²Per nnah gulcwahchidxyii sto' tu, ayi xi lligaaba guunn ru tu, laasii nin tuhbi nu'h ayi chyu gachi ni'la la'h barcu ñihchiloh, ²³laasii nnague'la baluu'yiloh tuhbi xanjla Dxiohs nin naa Xchiohsa'hn loon nee ruhnnzahn xtsi'n Ñi'h, ²⁴chi'chi nnah Ñi'h loon: “Ayi guidxyihbi lu'h Pahblu laasii nahpaa chee lu'h loh rrehyi César, ya pur yi'h ni'chin nin zuta'h Dxiohs la'h garaa ra' nin ze'nee lu'h la'n barcu loh guelguhchi.” ²⁵Ni'chin nin cañi'n loh yu'bitu ayi guidxyihbi tu laasii na'h riachii sto'n xchi'dxyi Dxiohs ni'chin nin na'pahn siguhra zizo'ba xchi'dxyi Dxiohs ziga gunnah xaanjla Dxiohs loon. ²⁶Per zaria'caa nu'h gahxu tuhbi isla.

²⁷Nee tuhbi gue'la yaque gudii'dxi chiohpa xmahn nin zezahnee barcu la'hnu loh ñihsado' Adria nezii nezi'chi pur bwih duxa chi, ya mahs garoolda gue'lan badi'hi ra' ndxi'hw ra' nin rusazah barcu cweenta la'barcu zalliaa'h guilluhbi loh yuh, ²⁸chi'chi badi'xi ra' ba loh ñihsado' gu zalliaa' caya'dxyi guilluhbi barcu loh yuh llaa'n ñihsado' ri'chi badi'xi ra' ba nuu zigachi'h galdabitsi' bixo'pa metru, ya mahs delanta badi'xi ra' ba loh ñihsado' hasta llaa'n ñihsa za gahldaabigahdzi si metru la'h xbarcu ra' ba guilluhbi la loh yuh. ²⁹Ya pur nin bidxyihbi duxa ra' ba ñica'nchii barcu yihca dxiah, baca'h ra' ba tahpa dxi'ba roo' nin

naa ziga ansuelu cwee'hen, ya rdxyihbi duxa ra' ba oquisiehra ra' ba dxia'ñihgah. ³⁰Ya seguihdu bwi'hnn ra' bwiinn nin rusazah barcu chi lligaaba ñullu'n ra' ba, ya guzo'baloh cagate'ta ra' ba canua chi loh ñihsa, ya cayuhnn ra' ba zigazi nin guzagu'hla dxi'ba gandxu nin naa ziga ansuelu loh ñihsa. ³¹Ya chin guhcabwa' Pahblu zi'chi guunn ra' ba, chi'chi guñi' ba loh capitahn xteenn ra' suldahdu cun neezaa loh ra' suldahdu guñi' Pahblu rahbi ba:

—Sidela la'h ra' dee' ayi dxia'han si la'n barcu, ayi gaca guta'h tu xquelnabahan tu —rahbi Pahblu loh ra' ba.

³²Ya chi'chi bachyuu'ga ra' suldahdu du'h nin na'zu la'h canua chi tin biaaban llaa'n ñihسادo'. ³³Ya natehrun guñi'nee Pahblu la'h ra' ba tin gahw ra' ba, rahbi ba:

—Nnahdxyih naa chiohpa xmahn ayi rahsi tu ayi za rahw tu laasii nuu tu lligaaba xa gudi'hi fihn nin cazahca nu'h. ³⁴Nnah gulgahw tin gaca guzo'ballaa tu loh ñihسادo' ayiru xi lligaaba guunn tu laasii nin tuhbi dxyichyihca tu ayi ñihchiloh.

³⁵Ya chin guluhlla guñi' Pahblu loh ra' ba, chi'chi guca'ha ba tuhbi pahn, chi'chi badi'hi ba guel zuxchiilli la'h Dxiohs nezloh garaa ra' ba, chi'chi gutaa'ha ba pahn chi cayahw ba. ³⁶Chi'chiyi bie'gahn, neezaa ra' ba gudahw ra' ba. ³⁷Ya garaa nu naa nu ziga chiohpa gaywa'h cun setenta y seis bwiinn.

³⁸Ya chin guluhlla gudahw ra' ba chi'chi baza'hla ra' ba buhxa trihgu loh ñihسادo' laasii tin basihsi barcu chi.

³⁹Ya chin bia'ñih za'ca, ayi riu'nbwa' ra' bwiinn ra' nin rusazah barcu yuh ra' chi, per bwa'ha ra' ba tuhbi gui'w nin naa llehcu ñihسادo', ya bwi'hnn ra' ba lligaaba sidela chebiiga ru barcu gahxu ri'chi zibihyin, ⁴⁰ni'chin bachyuu'ga ra' ba du'h ra' nin yi'biidu'h llaa'n ra' gaandxu dxi'ba nin na'zu la'h barcu, chi'chi baxachiza ra' ba yahga nin rusazah la'h barcu nee cun neezaa bateesa ra' ba lahdxi roo' nin rna'zu bwih, guleeza ra' ba lahdu hasta nez naa delanta barcu tin zi'chi baca'hnaa bwih la'h barcu mahziru serca rwa'a' ñihسادo'. ⁴¹Ya gwanee bwih la'h barcu chi hasta radxa'ga chiohpa cwa'h ñihsa, ya ri'chi guza'biyihca barcu la'n yuhlli loh ñihسادo' gahca, ya seguihdu guza'loh cabihyi nez llaa'n barcu cun jweersi xteenn ñihسادo' chi. ⁴²Ya guclaa'dzi ra' suldahdu ñachi ra' bwiinn prehsu tin ayi guzo'ballaa ra' ba ñihsa gullu'n ra' ba. ⁴³Per ayi guzi'guelhda capitahn ñuhnn ra' suldahdu zi'chi laasii ayi xclaa'dzi capitahn chi gachi Pahblu mejor gunabwa' ba galoh ra' nin rahca ruzo'ballaa ñihsa guichiehsa loh ñihسادo' tin gadzihn ra' ba loh yuh bihdzi, ⁴⁴chi'chi baria'h ra' bwiinn nin ayi nuu guzo'ballaa ñihsa, chi'chi ziagana'hla ra' ba la'h ra' ba cun loh tahblu ra' o tuhbi taa'ha yahga nin gubihyi barcu, ya zi'chizi guya'loh baria'caa ra' ba loh yuh bihdzi.

**Pahblu badzihn isla nin laa
Malta nin rii loh ñihسادo'**

28 Yaque gula'h nu loh guelguhchi, chi'chiyi

biu'nbwa' nu isla nin laa Malta.
²Guhcaneé duxa ra' bwiinn ri'chi la'hnu bata'h ra' ba dxih, ya chi'chi babihdxyi ra' ba la'hnu laasii cayahca nahlda duxa nee cayaaba za ñihsadxiah. ³Ya seguihdu guca'ha Pahblu tuhbi di'dzi yahga, zetachi ban loh dxih nin riigabihdxyi ra' ba, nee la'n yahga chi biria'tii tuhbi bwe'lda ña'laa'dzi, ya gudahwyaa' ma naa Pahblu ya ayi guclaa'dzi ma ñuta'h ma naa ba, bidxi'dxiu chihpa man. ⁴Chin bwa'ha ra' bwiinn Malta ra' chi gudahwyaa' bwe'lda chi naa Pahblu nee dxi'dxiu chihpa ma naa ba, chi'chi rahbi loh lasaa' ra' ba:

—Pweda rdxiiinn ba bwiinn ni'chin masque bwi'hnn ba gahn gula'h xquelnabahan ba loh ñihsado' per nahyi bwi'hnn Dxiohs lligaaba chiilli ba xtuhlda ba ni'chin zahchi ba nnah. ⁵Per gudzihbinaa Pahblu ya biaabatii' bwe'lda chi loh dxih ya cun ayi xi guhca ba. ⁶Ya riibweeza ra' bwiinn ra' chi xohra chegadxadxih naa Pahblu o xohra gachi ba, per chin guhca xchih roo' ayi xi rsohn gachi ba chi'chi badxyigaa' duxa loh ra' ba, chi'chii rahbi ra' ba:

—iPweda Dxiohs bwiinn ca!

⁷Ya gahxu ri'chi na' xuh tuhbi daada nin laa Publiu nin naa gobierna xteenn isla Malta, ya biodxia'han nu rwaa' yihdzi ba chohnna dxyih, bwen duxa bagachi'loh ba la'nu neezaa bwen duxa bwi'hnn ba la'hnu. ⁸Ya cayahcallu'hu xtaada Publiu, nuu ba lliah cun cayahca za ba yo'barihn, ya chi'chi gwagua'ha Pahblu hasta na' ba chi'chi gudihdxyi-gunaaba

Pahblu loh Dxiohs xcweenta ba ya seguihdu biaaca daada chi. ⁹Ya chin guya'zidxiahga ra' bwiinn Malta chi basiaca Pahblu xtaada Publiu, seguihdu guzo'baloh badzihnee ra' ba bwiinn ra' nin rahcallu'hu loh Pahblu tin basiaca ba la'h ra' bwiinn chi. ¹⁰Ni'chin guhcanee duxa ra' ba la'hnu tin baluu'yi ra' ba bwen duxa naa xmohda ra' ba chin bidxuu nu ri'chi, nee cun neezaa nin bichi'hn za nu la'n barcu bani'hi ra' ba.

Chin badzihn Pahblu guihdxyi Roma

¹¹Chin guhca chohnna bwe'hw dxuu nu isla chi, chi'chi bacah nu la'n tuhbi barcu nin zee nez Alejandria, ya isla chi gahca za batiidxi barcu chi bwe'hw ra' nin mahzi rahca nahlda, o sea bwe'hw ra' xteenn invienu. Ya yihca barcu chi caa chiohpa figuhra xteenn chiohpa biñi'n cwaachi nin laa Cástor cun Pólux. ¹²Seguihdu badzihnee barcu chi la'hnu pwertu xteenn Siracusa, ya ri'chi bidxuu nu zigachi'h chohnna dxyih, ¹³chi'chi biuu'garii gahca nu la'n barcu ya zezahneen la'hnu loh ñihsado' para guihdxyi Regiu. Chin barah gue'la bi' tuhbi bwih nez ñaa' gueeta ya barahyi stuhbi gue'la badzihn nu guihdxyi Puteoli. ¹⁴Ri'chi badxa'ga nu paaldaa ra' xpwiinn Jesucristu nin gunaaba bidxi'hannee ra'nu ba gahdzi dxyih, ya seguihdu badzihn nu hasta Romayi. ¹⁵Chin guhcabwa' ra' xpwiinn Jesucristu nin rii ra' Roma nahpa zadzihn nu Roma, bi' ra' ba guihdxyi Foru xteenn Apiu, cun stuhbi guihdxyi nin laa Tres Tabernas par badxa'ga ra' ba la'hnu.

Ya chin bwa'ha Pahblu la'h ra' ba chi'chi badi'hi ba guelzuxchiilli la'h Dxiohs ya biahxi duxa Pahblu. ¹⁶Ya chin badzihn nu guiidxyi Roma, chi'chi lwehgu bati'dxi capitahn la'h ra' bwiinn prehsa ra' loh comandante nin rnabwa' Roma ya basaa'n ba la'h Pahblu guyuu' ba tuhbi yuu' ya tuhbi si suldahdu guhpaa la'h Pahblu.

**Pahblu baluu'yi xchi'dxyi
Jesucristu loh ra' bwiinn Roma**

¹⁷Chin guhca chohnna dxyih nin badzihn nu Roma, chi'chi gudihdxyi Pahblu la'h ra' bwiinn nin rnabwa' loh ra' bwiinn Israel nin rii Roma, chi'chi rahbi Pahblu loh ra' ba:

—Bwihtsi lasaa' ra', ayi xi bwi'hnneen la'h ra' bwiinn Israel, nee nin ayi xi dxyi'dxyi dxaaba rñi' Zahn xcweenta xlehyi guehtu xtatita roo ra' nu'h. Pera desde guiidxyi Jerusalehn biu'n ra' ba ntriehgu na'h par la'n lahtsi dxi'ba Romanu. ¹⁸Per chin guzo'baloh rnabadxyi'dxyi ra' bwiinn Roma loon, guclaa'dzi ra' ba ñuta'h ra' ba na'h laasii ayi bidxeela ra' ba xi ñuca'chiah ra' ba na'h para ñidxiinn ra' ba na'h. ¹⁹Per bwiinn Israel ra' chi gunaaba ra' ba ñahchi'hn ni'chin nin guna'ba'hn loh rrehyi César dxie'taachi ra' ba xquelchiaan, per na'h ayi xi pur cwa'chihn xquelchiah ra' bwiinn laadxyihn. ²⁰Ni'chin nin gudiidxihn la'htu tin guiñi'n loh tu yi'bi naa'hahn cun cadehn rii' laasii ruu'yi dxyi'dxyi'hn loh ra' bwiinn xcweenta nin dxuubweeza nu'h ziga naa nu'h bwiinn Israel, nee laasii

riachii sto' nu'h zucwa'hn Dxiohs la'h ra' bwiinn loh guelguhchi.

²¹Chi'chi rahbi ra' ba loh Pahblu: —Nin tuhbi dxihtsi nnahyi guixe'hla ra' guxchiisi guiidxyi Judea loh nu pur yi'h, nee nin tuhbi za bwiinn Israel ra' nin radzihn rii' ayi xi dxyi'dxyi dxaaba rñi' ra' ba pur yi'h. ²²Xclaa'dzi nu gacabwapa'h nu xchi'dxyi lu'h laasii rahcabwa' nu ziahan lahta rñi'yah ra' ba xchi'dxyi cuubi Jesucristu.

²³Ya bia'han dxyi'dxyi ra' ba tuhbi dxyih guluu'yi Pahblu xchi'dxyi Jesucristu la'h ra' ba, ya chin guhldaa dxyih chi badiaa'ha ziahan bwiinn hasta nuu Pahblu. Ya gaduhbi dxyih chi baluu'yi Pahblu xa naa xquelrnabwa' Dxiohs. Ya cun dxyi'dxyi nin caa loh xlehyi Moisehs cun neezaa dxyi'dxyi nin baca'h ra' guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs, baluu'yi Pahblu la'h ra' ba Jesuhs nin ze' guiidxyi Nazaret naa Crixtu nin galohyi cabweeza ra' ba dxi'. ²⁴Nuu ra' nin gwachii sto' ra'ñi'h xchi'dxyi Dxiohs nin baluu'yi Pahblu, ya nuu ra'za nin ayi gwachii sto' ra'ñi'hn. ²⁵Ya pur nin ayi nuu ñuhnn ra' ba tuhbi lligaaba ni'chin guza'loh ziaa ra' ba, chi'chi rahbi Pahblu:

—Guchiica dxyi'dxyi ra' nin badi'hi Spíritu Saantu Dxiohs guñi' guehtu Isaías, rahbi ba loh ra' guehtu xtatita roo' ra'nu'h:

²⁶Gwah tin guñi' loh ra' bwiinn guiidxyi ra'; squii' guhdzi loh ra' ba:

“Zihn dxiahga tu xchi'dxyi'hn, per ayi gacabwa' tun, ya nicla gwa'ha dzi'tsi za tu per ayi xi dxiin loh tu,

²⁷ pwihsi Dxiohs gahca bwi'hnn
 nahda duxa lasto' ra' bwiinn
 guihdxyi rii',
 ya neezaa bacwe'ta Ñi'h
 dxiahga ra' ba, nee loh ra' ba
 basie'w Ñi'h tin ayi gwa'ha
 ra' ba cun loh ra' ba nee
 ayi dxihn za dxiahga ra' ba,
 nee ayi za guiclaa'dzi ra' ba
 chechiisto' ra' ba xchi'dxyi'hn
 tin ñusiaacahn la'h ra'ba.”

²⁸ Rahbiza Pahblu:

—Gulgacabwa', desde nnahdxyih
 par dxyih ra' nin ze' guluu'yi
 Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h nicala la'h ra'
 bwiinn nin ayi naa bwiinn Israel
 par ta'h ra' ba loh duhlda, nee

bwiinn ra' rii' zuzohba dxiahga ra'
 ba xchi'dxyi Ñi'h.

²⁹ Ya chin guya'loh guñi' Pahblu
 dxyi'dxyi ra' chi loh ra' ba lwehgu
 badi'chii ra' ba ya gaduhbi nin
 ziafazah ra' ba ziadxihdxyinee
 dxyi'dxyi lasaa' ra' ba.

³⁰ Ya chiohpa yihza guyuu'
 Pahblu yuu' nin rahlla guihdxyi
 chi, ya bagachi'loh ba la'h garaa
 ra' bwiinn nin gwagua'ha cuun
 ba. ³¹ Ya ayiru chyu bwiinn
 bwi'hnn llahn la'h Pahblu, ya
 gaduhbi sto' ba gwazah baluu'yi
 ba xchi'dxyi Dxiohs cun xchi'dxyi
 xquelrnabwa' Jesucristu la'h ra'
 bwiinn chi.